

MERKUR

NOVO - NAJEM STROJEV

v prodajalni na Koroški cesti 1
mešalec, dvigalo, kosilnice...

*Odpri
strani*

**Z dojenčkom,
starim nekaj dni,
na avtobus in...**

ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJSKA BANKA
FORMULA PRIHRANKA

VOJAŠKI OBJEKTI IZ ROK V ROKE - Kot so zahtevali opazovalci Evropske skupnosti prejšnji teden, so gorenjski teritorialci 2. oktobra dopoldne predali škofjeloško vojašnico pripadnikom armade. Stavbe so sneli tudi svoje oznake, vendar pričakujejo, da bodo ponovno tam najkasneje čez deset dni. Drugače je bilo v skladišču minsko-eksplozivnih sredstev v Drulovki, ki ga je vojska dokončno zapuščala. Več o teh dogodkih na 2. strani! S. Saje - Foto: Gorazd Šinik

Tudi Evropa in Amerika sta krivi za jugoslovansko vojno

Tudi "ne" moramo reči

Ljubljana, 2. oktobra - "Nesprejemljivo ali celo nespodobno je razpravljati o načelnih problemih sožitja in o modelih prihodnjih držav na ozemlju jugoslavije v času, ko jugoslovanski komandanti nenačelno in okrutno ubijajo ljudi in ko voje sovraštvo do kulture in evropske civilizacije dokazujejo z rušenjem katedral, je del v sredo poslanec slovenskega parlamenta zunanji ministar dr. Dimitrij Rupel. Upravičeno se je vprašal, ali je mednarodna javnost res naredila dovolj za umiritev vojnih strasti v Jugoslaviji. Slovenci, ki smo pristali na Brionsko deklaracijo, spoštovali moratorij in nastali pri uveljavitvi samostojnosti, smo za "nagrado" dobili klobute iz Beograda in tudi iz

tujine, zato bi bilo hudo nespametno, da bi nastavili še drugo lice. Tudi veličastni in tako zaupanja vredni Evropi moramo reči odločni ne, ko nas še naprej sili v nekakšno novo Jugoslavijo, v neko novo sožitje, ki je bilo z nasiljem pokopano. Evropa in Združene države Amerike sta sokrivi za sedanjo jugoslovansko tragedijo. Kako je mogoče ob toliko rušenja in žrtev trditi, da v Jugoslaviji ni vojne in da so enako krivi napadalci in napadeni, da se moramo dogovoriti sami, ko pa že vrabci čivkajo, da to brez zunanjega posredovanja ni mogoče.

Slovenski parlament se je pravilno odločil, da je našega bivanja v Jugoslaviji nepreklicno konec, da razglasimo popolno samostojnost, čeprav ve-

mo, da nam ne bo lahko in da bomo še dobivali klobute z vseh strani. Ključne poteze bomo morali vleči na monetarnem in gospodarskem sistemu (lasten denar je samo del tega), pri varnosti in obrambi ter pri zunanje-političnem predstavljanju, kjer naj bi dobil parlament, vsaj tako so menili na sredini seji slovenske skupščine, odločilnejšo besedo. V rokah pa imamo močan argument: voljo državljanov Slovenije za samostojno državo in efektivno oblast na ozemlju republike. S sosedi, tudi s Hrvaško, se bomo morali še marsikaj dogovoriti, tudi o problemu Istre, ki naj jo državna meja s Hrvaško obdrži odprto, vendar varno. Prihodnji teden začnemo torej ključni osamosvojitveni korak. ● J. Košnjek

Slovenski denar

Kaj se bo zgodilo po 7. oktobru? Podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk je v televizijskem pogovoru prostodušno dejal, da bo po 7. prišel 8. oktober in nato 9. itd. Morda je komu to zvenelo kot šala, vendar je navkljub vsem spremembam, ki jih bodo prinesli osamosvojitveni postopki, povedal globoko resnico. Vsi največji problemi so že navzoči in znani, kaj bistveno novega se res ne more več razkriti.

Če pustimo ob strani strah pred vojno, ki divja na Hrvaškem in pri nas uspešno zatira socialne nemire, gre torej predvsem za mehki pristaneček v samostojnost, slovenski denar, slovenski potni listi in carinarnice na hrvaški meji so le podrobnosti na tej poti, za nas vse pa seveda najbolj opazni znak suverenosti in samostojnosti Slovenije. Ko bomo v roke dobili bone, nekam blede sicer, saj je to le začasni denar, ki ga bomo verjetno v razmerju ena proti tri tja do konca leta menjali za obrabljene jugoslovanske dinarje, bomo nemara podobno ponosni kot takrat, ko so zavi-

hrale slovenske zastave in smo zvezdo na avtomobilski tablici hitro prelepili s slovenskim grbom. Ko bomo dobili v roke slovenski potni list in ga pokazali carinikom in policajem na slovensko hrvaški meji, bo to še bolj spodbudilo našo samozavest.

Vse to pa so seveda le zunanji znaki slovenske samostojnosti, resnično samostojni bomo, ko bomo slovenski klas (za takšno ime pravega slovenskega denarja se je odločila vlada) v nemški, švicarski itd. banki zamenjali kot ugledni denar, ki ga bodo tuji bankirji cenili in potemtakem ne bo prihajal in izginjal z liste konvertibilnih valut, kakor se je sprehajal na marko pripet Markovičev dinar in nato vrtoglavo padal... Ko ne bodo naši politiki za prvim vogalom v tujini nenehno prosili za denar, kakor so počeli že toliko let, temveč bodo enakopravni sogovorniki, ki utirajo pot poslovnemu. Ko bomo lahko svoje prihranke brez strahu nosili v banke itd. Vse to pa se seveda še ne bo zgodilo 7. oktobra opolnoči. ● M. Volčjak

Od 7. do 14. oktobra bo teden otroka

Pravica do prostega časa

Že dolgo svetovna organizacija prvi teden oktobra namenja otrokom. Ravno v odnosu do otrok se namreč zrcalijo vsa nasprotja sodobnega sveta in je tudi preizkusni kamen za humanizacijo življenja. Pri nas letos gledamo na položaj otroka tudi v drugačni, povsem novi luči, ki jo je zaznamovala vojna, reka beguncev in beda, kjer so žrtve tudi otroci.

Letošnji teden otroka so namenili prostemu času, eni od samoumevnih otrokovih pravic. Samoumevnih, vendar strokovnjaki že dolgo ugotavljajo, da je spricho obremenjenosti v šoli kršena. Možnosti prostega časa pa otrokom mladini kratijo tudi različne socialne in kulturne okoliščine, v katerih odrasčajo. Humano misleči ljudje, pri nas se zbirajo tudi v organizaciji prijateljev mladine, se zavzemajo za enake možnosti otrok tudi glede preživljanja prostega časa, kar pa zadnja leta zaradi vse večje socialne razslojenosti ni ravno lahko uresničljivo. Prosti čas, igro, razvedrilo, sproščujoče ali zahtevnejše programe bi morali zagotoviti vsem otrokom, toda kako, ko v obubožani državi vsem niso zagotovljeni niti osnovni pogoji za zdrav razvoj, nekateri otroci so celo brez vsakdanjega kruha in mleka. Niža se standard za letovanje in zimovanje otrok, regresi za potovanja mladih ljudi so vse manjši, starši otrokom vsako jesen znova težko zagotovijo celo učbenike, kaj šele nove knjige za širjenje obzora ali primerne didaktične igrače za najmlajše. Koliko je v naših betonskih mestih še prostora za otroška igrišča?

Upamo, da se bodo besede, ki jih prijatelji otrok in strokovnjaki naslavljaajo javnosti, prijele pravih ljudi. Kot že večkrat rečeno, pa sta teden in mesec otroka prekratko obdobje, ko se vsi skupaj ukvarjamo z življenjskimi vprašanji najbolj ranljivih državljanov. ● D. Z. Žlebir

Otvoritvena predstava v PG

Idiotova zgodba, Algirdasa Landsbergisa, bo letošnja otvoritvena predstava v Prešernovem gledališču. Hkrati je to tudi slovenska praznizvedba dela litvanskega literata, ki se je motivno naslonil na literarno mojstrovino F. M. Dostojevskega, Idiot. V predstavi nastopajo: Boris Ostan, Pavel Rakovec, Judita Zidar, Bernarda Oman in Matjaž Višnar. Predstavo je režiral Zvone Sedlbauer. Na sliki: Prizor iz predstave, Bernarda Oman in Boris Ostan. ● M. P., foto: M. Fock

Jutri začetek košarkarske sezone Smelt Olimpija v Kranju

Kranj, 3. oktobra - To soboto se začne prvo kolo v slovenskih košarkarskih ligah. V elitnih skupinah nastopajo tudi trije gorenjski predstavniki. V moški zeleni skupini igrajo Triglavani, ki jutri doma gostijo Smelt Olimpijo. Med najboljšimi ženskimi ekipami v prvi slovenski ligi pa bodo letos igrali košarkarice Odeje Marmorja iz Škofje Loke in košarkarice Kranja. Prav gorenjski ekipi se bosta pomerili v prvem kolu jutri na Planini.

Nadaljujejo se tudi ligaški obračuni v slovenski nogometni ligi. Ekipa Nakla v nedeljo doma gosti Stoklarja in pred tekmo obljublja borbeno igro. Prav taka igra pa odlikuje rokometarice Kranja, ki v derbiju drugega kola doma gostijo Olimpijo. Hokejisti Acroni Jesenice v dvorani Podmežaklja v nedeljo zvečer gostijo celovski KAC, ponovno pa se v derbiju alpske B lige zanašajo na pomoč navijačev. ● V. Stanovnik

GORENJSKI GLAS

SAVA
Kranj
AVTOMOBILSKE PREPROGE
Kranj je predrag, da bi ga zamenjali

MINI HIŠNA NAPRAVA SELECOM V VSAK DOM

1 telefonska linija s 4 telefonskimi aparati

Informacija
ISKRA TERMINALI
(064) 326-733

I Z SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Parlament za takojšnjo in nepreklicno uveljavitev samostojnosti

Za Slovenijo je moratorij končan

Slovenija bo od ponedeljka opolnoči dalje začela uresničevati osamosvojitvene zakone, ki jih je moratorij na osnovi Brionske deklaracije zamrznil, uveljavila bo lasten monetarni sistem, iz federalnih organov bo odpoklicala vse slovenske predstavnike, vojska pa se mora nepreklicno do 18. oktobra umakniti iz Slovenije. Skupščina bo sprejela izjavo o dogodkih na Hrvaškem, pred poslanci pa je tudi pobuda za priznanje republike Kosovo.

Ljubljana, 2. oktobra - Glede predloga vodstva slovenske republike, da za podaljševanje moratorija nad uresničevanjem slovenskih osamosvojitvenih zakonov ni razlogov, je bila v sredo v slovenski skupščini dosežena enotnost. Republika Slovenija ima vse pogoje za samostojno državno življenje in za mednarodno priznanje, vlada pa mora skupščini predložiti program gospodarskega osamosvajanja in ukrepanja. Naša republika se torej odpravlja na naporno pot prirejanja za mednarodno uveljavitev. To pa ne pomeni, da se Slovenija kot samostojna država odreka sodelovanju v razdruževanju Jugoslavije in delitvi premoženja, pravic in obveznosti bivše države. Prav tako bo Slovenija še naprej sodelovala na mirovni konferenci v Haagu, vendar ne več kot del Jugoslavije, ampak kot samostojna država. Ministri in poslanci, ki so govorili v sredo na skupnem zasedanju, so poudarjali, da je Slovenija spoštovala moratorij in pozivala k začetku pogovorov o razdružitvi Jugoslavije in rešitvi spornih vprašanj, vendar je doživljala hude protidarce, tudi s strani Evrope, ki je ukrepala premalo odločno in s tem še prispevala k poglabljanju jugoslovanske krize.

Poslanec slovenske skupščine so v sredo govorili predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, podpredsednik dr. Andrej Ocvirk, zunanj minister dr. Dimitrij Rupel, notranji minister Igor Bavčar in obrambni minister Janez Janša. V torek bodo začeli veljati zakoni o državljanstvu, o carinski službi, o varovanju državne meje in o varnosti v cestnem prometu. Čez pet dni bo potekel mandat opazovalni misiji v Sloveniji. Slovenija tega mandata ne namerava več podaljševati. Prav tako je pomembno stališče slovenske skupščine, da v Sloveniji niso potrebne kakršnekoli tuje vojaške sile, saj je Slovenija sama sposobna varovati svojo samostojnost. Jugoslovanska armada pa se mora iz Slovenije nepreklicno umakniti do 18. oktobra.

Pomemben je sklep skupščine, da uvaža Slovenija lasten denar in s tem v zvezi svoj monetarni sistem. Vsa plačila v Beograd oziroma v federalne fonde bodo ustavljena. Meje, tudi najdaljša meja s Hrvaško, dolga 564 kilometrov, bodo varovane po evropskih merilih. Proti Hrvaški bo 34 mejnih prehodov, od teh 27 mednarodnih. Tak nadzor te meje je nujen zaradi nevarnosti beguncev in tihotapljenja prepovedanega blaga, carinska služba za to mejo pa bo delovala v notranjosti Slovenije.

Skupščina je sprejela tudi dve pobudi. Prva zahteva sprejem posebne izjave o dogodkih na Hrvaškem, druga pa predlaga priznanje neodvisne republike Kosovo.

● J. Košnjek

V skupščini so povedali

Dr. Ocvirk: Oktobra slovenski denar

"Monetarni program, ki ga bo sprejel Svet guvernerjev Banke Slovenije, mora predvideti polno uveljavitev Zakona o Banki Slovenije. Pogoj za polno uveljavitev Zakona o Banki Slovenije je uvedba lastnega denarja, ki bo uveden oktobra. Uvedba začasnega denarja bo prinesla pozitivne in lahko tudi nekatere negativne učinke. Pozitivno bo predvsem dejstvo, da bo Banka Slovenije imela vpogled v denarno maso, ki bo v obtoku v Sloveniji. Za kontrolo denarne mase v obtoku pa je prav meja s sosedi izrednega pomena. Uvedba začasnega denarja in kasneje lastnega denarja pomeni tudi prekinitev obstoječih plačilnih poti s sosednjimi republikami, kjer je Slovenija neto izvoznik. Izvršni svet je pripravil plačilni sporazum za vzpostavitev blagovnih tokov med republikami. Sporazum je usklajen z Republiko Hrvaško."

Peterle: Umirjeno in odločno

"Svet je v teh treh mesecih še bolj natančno spoznal, kdo je kdo v Jugoslaviji, kakšne metode uporablja, spoznal je tudi posebnost slovenskega vprašanja. Po vsem, kar se je zgodilo, moramo umirjeno in odločno nadaljevati pot našega osamosvajanja in predvsem dokazati svetu, da smo sposobni samostojnega življenja."

Janša: Močnejša teritorialna obramba

"Upoštevaje izkušnje junijsko-julijske vojne smo z organizacijskimi, kadrovske in materialnimi posegi okrepi teritorialno obrambo Slovenije. Hkrati potekajo priprave na vpoklic prve redne generacije nabornikov za služenje vojaškega roka, ki se bo zaradi finančnih in prostorskih omejitev večinoma začelo v začetku prihodnjega leta. Po preteku moratorija bo Teritorialna obramba Slovenije sposobna v celoti zagotavljati zaščito ozemelske celovitosti Slovenije, vključno z uspešno obrambo pred morebitnimi napadi iz zraka."

Bavčar: Natisnjeni naši potni listi

"V minulem obdobju so pripravili že približno 150.000 obrazcev novih slovenskih potnih listov. Vsak mesec naj bi zagotovili še po 100.000 teh obrazcev. Nove potne liste bodo začeli izdajati takoj, ko bo z njimi mogoče potovati v tujino. Nekaj sosednjih držav je že izrazilo pripravljenost sprejeti državljane s takimi potnimi listi. Jugoslovanski potni listi pa bodo veljali še dve leti."

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Marko Jenšterle

MARKO JENŠTERLE

Mistika vojaškega udara

Ultimat, ki ga je armadni vrh naslovil na predsednika Republike Hrvaške, je vendarle tista stvar, ki tudi svetu kaže na to, da v Jugoslaviji že dolgo ne vlada več civilna oblast, temveč vojaška diktatura. Če se vojska tako odločno vmeša na politično področje, kot se je zdaj jugoslovanska, to ni več dialog različnih institucij, ampak navaden vojaški udar. Ves problem je samo v tem, da generali tega udara javno še vedno niso razglasili.

Svetovna politika je že dolgo alergična na dve skrajnosti - na komunistične revolucije in na vojaške diktature. Velesile niso oklevale z najrazličnejšimi akcijami, kadar je prihajalo do omenjenih družbenih sprememb. Če je nekaj let nazaj veljalo, da vojaških udarov ni mogoče pričakovati v državah, kjer ni ameriške ambasade, se je severnoameriška politika nato popolnoma obrnila in je prišla k demokratizaciji sveta pod vojaškim škornjem. Kontinent, ki je bil pravi poligon vojaških udarov in diktatur je Latinska Amerika. Toda, ko je tamkajšnja vojska »zaustavila« nevarnost revolucij in nato spuščena z vajeti sama nadaljevala z množičnim genocidom, je tudi Amerika na severu spoznala, da je ta krvavi pohod treba zaustaviti. Največkrat v imenu varovanja človekovih pravic.

Jugoslovanska vojska je sedaj ravno v fazi po prevzemu oblasti, saj po vsem tistem, kar opazujemo na Hrvaškem, lahko govorimo o očitnem kršenju temeljnih človekovih pravic. Vse vojske sveta se nikoli niso zaustavljale same. Celotno nasprotje, njihova želja po krvi se je stalno stopnjevala. Zaradi tega so tudi slike s Hrvaške vedno bolj krvave.

O tem, da so generali dejansko izvedli puč, nas prepričuje cela vrsta dogodkov. Tudi znane grožnje generala Kadijevića, ki je celo najvišjega predstavnika Jugoslavije razglasil za fašista. Kadar pa šef vojske za predsednika svoje države uporablja takšne izraze, potem najbrž ne moremo govoriti o nadmoči civilne nad vojaško oblastjo. Stipe Mešić je za svet sicer morda še predsednik Jugoslavije, vendar je dejansko njegova vloga minimalna. Uradno država v svetu nastopa pod imenom Socialistična federativna republika Jugoslavija, pri tem pa je že vsem jasno, da ni več niti socialistična, še manj federativna, o vladi ljudstva (republika) pa ob generalskih grožnjah in konkretnih potezah sploh ni mogoče govoriti.

Od kod svetovnim politikom ljubezen do Jugoslavije, če pa danes celo vojska iz vojašnic odstranjuje Titovo podobo? In ravno vojska je bila Titova največja ljubljanka, saj je vanjo vlagal ogromne količine denarja za varovanje imaginarnega sistema, od katerega je danes ostala le bedna karikatura.

Neurvrščena Jugoslavija je bila v določenem času res pomembna varovalka med Vzhodom in Zahodom. Mnogi jo torej poznajo predvsem v tej luči. Sviri pa so se, predvsem s perestrojko v Sovjetski zvezi in koncem hladne vojne, medtem že popolnoma spremenile. Jugoslavija se je iz varnostnega mehanizma čez noč spremenila v eno najbolj nevarnih območij na svetu. Ne le zato, ker je prišlo do eksplozije prej zatrtih nacionalizmov, temveč predvsem zaradi tega, ker se pot njene prihodnosti odvíja čisto v drugi smeri, kot večine drugih držav na svetu. Povsod drugje so vojaški udari bolj ali manj že postali stvar zgodovine, pri nas pa se še le porajajo. Zadeva je toliko hujša, ker jih opazujemo v nekaj čisto novih oblikah, kakršnih svet doslej ni poznal in zaradi tega nanje tudi ne zna reagirati. Sele, ko bo nekdo javno in glasno razglasil, da vojaška diktatura v Jugoslaviji še traja, se bodo zbudili tudi tisti, ki so zdaj nezainteresirani. Vprašanje je le, ali ne bo tedaj že prepozno.

Loška vlada pohvalno o skrbi za begunce s Hrvaške

Sedemdeset pribežnikov brez statusa vojnih beguncev

Škofja Loka, 3. oktobra - V torek je o beguncih s Hrvaške, ki so se zaleteli v škofjelokoško občino, in o skrbi zanje spregovoril tudi občinski izvršni svet. Po podatkih občinske organizacije Rdečega križa je bilo v občini tedaj prijavljenih 176 beguncev, od teh sedem otrok do enega leta starosti, 88 otrok do 15. leta, 22 ljudi, starejših od 50 let, in 59 drugih. Večina beguncev je našla zatočišče pri sorodnikih in znancih, 34 jih je bilo v nekdanjem samostanu uršulink, pet pa v domu učencev.

V skrb za begunce so se vključile vse humanitarne organizacije, od Rdečega križa, Centra za socialno delo, Karitas, Civilne zaščite. Vodja delovne skupine za begunce Peter Kafol je na seji vlade izpostavil problem vključevanja šoloobveznih otrok (29) v redni pouk. Prvi problem so polni oddelki škofjelokoških šol, drugi jezik. V primeru, da bo število šoloobveznih beguncev s Hrvaške še naraščalo, v šolah predlagajo, naj bi poskusili oblikovati zanje samostojne oddelke s hrvaškim učiteljem in hrvaškim predmetnikom.

prenatrpane, temne, kuhinja je majhna, brez jedilnice, kopalnica le ena, skratka, zatočišče je dobro le za prehod.

Prvi begunci so prišli v škofjelokoško občino 20. avgusta. Doslej jih je odšlo le pet. Marjeta Zagar z Rdečega križa je povedala, da vsi, ki pridejo in se prijavijo, dobijo 1.000 dinarjev (za odrasle) in 500 dinarjev pomoči za otroke, obleko, obutev, vsem tudi ponudijo prehrabeni paket. Doslej so razdelili 42 paketov, 30 paketov so darovali Zirovci. Nekaj paketov je še v zalogi, če bodo pošli, bodo podobno darovalsko akcijo, kot je bila v Zireh, organizirali tudi v Škofji Loki. Govorice, češ da begunci dobivajo po 300 dinarjev na dan, niso resnične. Begunci, ki so na kmečkem turizmu, ne dobijo ničesar, prav tako ne tisti, ki so v domu učencev, ker imajo oskrbo plačano. Iz blagajne Rdečega križa je šlo dole za begunce, predvsem za skup živil, 27.700 dinarjev.

Izvršni svet je pohvalil vse, ki skrbijo, da bi se begunci s Hrvaške v škofjelokoški občini čim bolj počutili. Po opredelitvi statusa vojnih beguncev bo od 176 beguncev izgubilo status približno 70 ljudi. Zbirni center v Škofji Loki je v domu učencev, kjer je beguncem na voljo 50 postelj, v samskem domu v Frankovem naselju pa je prostora za 80 beguncev. ● H. Jelovčan

Klub Ni nam vseeno O podjetništvu

Radovljica, 2. oktobra - Klub Ni nam vseeno pri Liberalno-demokratski stranki Radovljica prireja danes ob sedmih zvečer v Vili Bled na Bledu pogovor o podjetništvu. Sodelovali bodo Janez Kopač, podpredsednik Liberalno-demokratske stranke Slovenije in poslanec republiške skupščine, Edvard Oven, predsednik odbora za podjetništvo in tudi poslanec slovenskega parlamenta, ter predsednika jeseniškega in radovljiskega izvršnega sveta - Rina Klinar in Jože Resman. ● C. Z.

STRANKARSKÉ NOVICE

Javna tribuna SDP v Škofji Loki

Stranka demokratične prenoje Škofja Loka prireja v torek, 8. oktobra, ob 17. uri v veliki predavalnici šolskega centra Boris Zihl v Škofji Loki (Poden) za svoje člane in druge odprto javno tribuno "O paketu lastninskih zakonov". Javno tribuno bo vodil Emil Milan Pintar, gorenski poslanec v republiški skupščini.

Pogled na privatizacijo od zunaj

Liberalno demokratska stranka prireja v sodelovanju z nemško liberalno stranko F.D.P. in liberalno fundacijo za politično izobraževanje odraslih Friedrich Naumann Stiftung javno tribuno "Privatizacija in tržna ekonomija v evropski perspektivi", ki bo v torek, 8. oktobra, ob 17. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani. Za simultani prevod bo poskrbljeno.

Kulturni večer

V soboto, 5. oktobra, bo ob 17. uri na gradu pri Sv. Juriju (bivši protokolarni objekt) v Trzinu pod pokroviteljstvom Slovenskih krščanskih demokratov Trzin kulturni večer mladih kulturnikov Trzina. Slavnosti govornik bo predsednik zbora občin republiške skupščine Ivo Bizjak.

Dobro je delati dobro

Slovenska demokratična zveza Kranj organizira iniciativni odbor za pomoč Hrvaški in k sodelovanju vabi predstavnike vseh kranjskih strank, Rdečega križa, Karitas in občane. Vse, ki so pripravljeni sodelovati, vabijo naj pridejo v petek, 4. oktobra, ob 19. uri 30 minut v bivši hotel Evropa, 1. nadstropje na dogovor o nadaljnjem delu. ● Zbrl S. Z.

Nadzorniki v počitniških domovih in pri zasebnikih

Takso poberejo, a je ne nakažejo

Radovljica, 2. oktobra - Ko so v radovljiški občini v drugi polovici letošnjega avgusta pregledali, kako v počitniških domovih in pri zasebnikih vodijo knjigo gostov in kako spoštujejo druge predpise, so ugotovili precej nepravilnosti. Nekatere kršitve so prijavili sodniku za prekrške, druge so le opozorili.

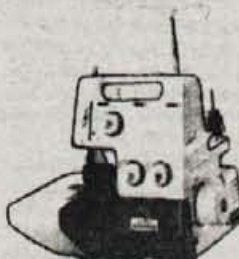
V večini počitniških domov in pri zasebnikih, ki za plačilo sprejemajo goste na prenočišče in počitek, so pooblaščen nadzorniki sprejeli z razumevanjem, le v enem od radovljiških penzionov lastnik ni dovolil vpogleda v knjigo gostov. V nekaj primerih se je izkazalo, da lastniki niso upoštevali opozoril, ki so jih nadzorniki dali že ob prejšnjih kontrolah, in so nadaljevali s "staro prakso". Počitniški domovi in apartmaji, s katerimi upravljajo nekatera podjetja, ne vodijo ustrezne evidence o delavcih, ki začasno biva v njih. Akcija je pokazala tudi na neusklajenost dela občinskih upravnih organov in tudi na nenavadne primere, kot je, denimo, tale: pristojni organ je razpolagal s podatki, da so nekemu zasebniku izdali odločbo o prepovedi oddajanja turističnih sob, med pregledom pa se je izkazalo, da jih oddaja, ker si je ponovno pridobil dovoljenje.

Kar zadeva plačevanje turistične takse, mnogi niso seznanjeni, kako jo odvajati. V Bohinju, kjer je največ počitniških domov zaprtega tipa (gostje dobijo ključke že v podjetju), so ugotovili, da podjetja sicer zaračunavajo delavcem turistično takso skupaj z ostalimi stroški, vendar pa je ne nakazujejo na račun radovljiške občine. Pri tem izstopajo domovi z večjimi prenočitvenimi zmogljivostmi in večjim številom nočitev. V počitniškem domu Jugovinil v Stari Fužini, kjer so imeli ob pregledu knjige gostov vpisanih že 393 gostov, takse ne odvajajo že od lani dalje, v precejšnjem "zaostanku" so bili ob pregledu tudi v Zoisovem gradu v Bohinjski Bistrici in v apartmajih na Zoisovi plani, kjer so "pozabili" prijaviti tudi več stanovalcev. Nadzorniki so se oglasili tudi pri 48 zasebnikih v Bohinju in ugotovili, da večina v redu in pravilno vodi knjige gostov in knjigo tujcev, devet pa so jih predlagali sodniku za prekrške, ker niso (pravočasno) prijavili gostov ali so kako drugače kršili predpise. Podobne nepravilnosti in kršitve kot v Bohinju so ugotovili tudi na Bledu, kjer pa so pregledali le šest počitniških domov in gostišč in se oglasili pri 27 občanah, ki oddajajo turistične sobe. ● C. Z.

brother STREICHER

brother B 530 OWERLOCK
neto ATS

4.990.-

NUDIMO VAM VSE ŠIVALNE, PLETILNE IN OWERLOCK STROJE ZNAMKE PFAFF, BROTHER, BABY LOCK, JUKI, ELNA, BERNINA, HUSQVARNA itd.

CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

Kanalizacija in cesta skozi Drulovko - V vasi Drulovka v kranjski občini že nekaj časa potekajo komunalna dela, ki sodijo v nadaljevanje programa celovite ureditve komunalnih naprav in ceste v tem delu kranjske občine oziroma v krajevni skupnosti Orehek - Drulovka. V ponedeljek je Cestno podjetje Kranj za ves promet zato tudi zaprlo cesto skozi Drulovko. Obvoz za ves promet je na relaciji Drulovka - Jeprca - Zbilje - Drulovka in obratno. Zapora zaradi gradnje kanalizacije in ureditve vrhnjega ustroja ceste je napovedana do 25. oktobra. - A. Ž.

Veliko z malo denarja

Mislím, da je prenekatere občinska vlada že spoznala, da je ni in je še nekaj časa ne bo "konkurenčne firme" za ta ali ona dela pri reševanju komunalnih in drugih problemov v raznih krajih v občini, ki bi se lahko primerjala s krajevno skupnostjo in "tovrstno operativno" za različna dela v njej. Ta sistem urejanja komunalne infrastrukture, vsaj na Gorenjskem, se je v obdobju zadnjih desetih let iz leta v leto nenehno samo potrjeval. Izhajal pa je iz rezultatov: ko so povsod, kjer so se krajani nečesa lotili, z lastnim delom in prispevkom ob pomoči širše skupnosti, veliko naredili.

Slabost, ki se je od časa kazala, je bila pravzaprav stroka, ki je premalo ali pa zaradi "varčevanja" pri akcijah ni sodelovala vedno, kot bi sicer morala. Največkrat se veliko večja od stroke pa je bila "kriva" slabost, da je bila pomoč ali pa sodelovanje pri takšnih akcijah in delih širše-občinske skupnosti preskromna.

Gre za preprosto in že ničlikokrat preverjeno in potrjeno ugotovitev, ki jo je na zadnjem posvetu predsednikov krajevnih skupnosti in delegatov v zboru KS občinske skupščine Kranj, povedal delegat iz krajevnih skupnosti Brnik: "Krajevna skupnost je tista, ki z malo denarja lahko in zna narediti veliko. Noben poslovdni delavec ne bi mogel s tako malo denarja toliko narediti."

Zato se je treba ob pomanjkanju denarja in v sedanjem položaju bika lotiti drugače; kar pri rogem. To pa pomeni le, da bi krajevne skupnosti v občinskem proračunu v prihodnje, ob sproti preverjanju in dopolnjevanju kriterijev, morale dobiti večji odstotek denarja, kot so ga doslej; čeprav je ta letos v primerjavi z letom in leti prej vsaj v kranjski občini precej večji. Kar pa zadeva čimboljše kriterije za razdeljevanje sredstev KS, ne bi bilo prav nič bogokletno, če bi ta ali ona komisija pogledala, kako imajo zadevo opredeljeno pri tem ali onem sosedu, recimo že kar na Gorenjskem. ● A. Žalar

Proslava gasilcev "Jelovice"

Kranj, 1. oktobra - Industrijsko gasilsko društvo Jelovica iz Škofje Loke bo v petek in soboto slovesno proslavilo 40-letnico svojega delovanja. V petek, 4. oktobra, bo slavnostna seja. Na seji bodo pregledali delovanje društva od prvih začetkov pa do danes. V soboto, 5. oktobra, ob 16.00 uri pa bo skupna taktična vaja gasilskih društev iz območja Škofje Loka. Vaja bo potekala na obratu Stari dvor. ● Helena Brudar

Borcem Selške čete - Radovljica - Na Lipniški planini, sredi Jelovice, je v boju z nacističnim okupatorjem 9. septembra 1942 padlo 26 borcev Selške čete s komandantom gorenjskih partizanov in narodnim herojem Jožetom Gregorčičem. Posmrtni ostanki, ki so bili kasneje že trikrat prekopani, so danes v skupnem grobišču v graščinskem parku v Radovljici. Letos, 9. septembra, je delegacija občinskega odbora ZB NOV Radovljica s predsednikom Pavlom Žerovnikom položila venec k spomeniku na Lipniški planini. Delegacija pa je morala najprej očistiti okolico spomenika. Zato bi bilo prav, da bi se v borčevski organizaciji dogovorili, kdo bo skrbel za urejanje okolice spomenika na Lipniški planini. ● (jr)

V NEDELJO SVEČANOST V GOZDU - Danes in jutri se bodo v krajevnih skupnostih pod Kriško goro v trziški občini nadaljevale prireditve ob letošnjem krajevnem praznovanju. Tako bo popoldne (danes) ob 15. uri v Seničnem najprej odprto prvenstvo v krosu za ekipe KS in posameznike, ob 18. uri bo v Križah moka gasilska vaja, ob 20. uri pa bo v telovadnici osnovne šole Kriškega odreda v Križah moški košarkarski turnir. Jutri, 5. oktobra, pa bo na teniških igriščih v Križah turnir za moške in ženske. Osrednja in zaključna prireditve letošnjega praznovanja bo v nedeljo ob 11. uri pred planinsko postojanko v Gozdu, govoril pa bo predsednik zbora krajevnih skupnosti občine Trzič Franci Teran. Organizacija ZB na območju vseh štirih KS vabi borce, mladino oziroma krajane na zaključno slovesnost. Na sliki: eden od ciljev v krajevnih skupnostih pod Kriško goro je tudi ureditev središča in dvorane v Križah. - A. Ž.

Župnija v Selcih bo spet imela podružnično cerkev v Lajšah

Lajšani gradijo novo cerkev sv. Jedrti

Že prihodnje leto bo v Krajevnem leksikonu iz leta 1968 v opisu kraja Selške Lajše zadnji stavek treba dopolniti: Cerkev sv. Jedrti na Lazu (857 m) v zadnji vojni uničena. Lajšani so 1991 začeli graditi novo na istem mestu in jo zgradili 1992. leta.

Selške Lajše, 3. oktobra - Morda se sliši napoved, da bo župnija sv. Petra v Selcih prihodnje leto spet imela podružnično cerkev sv. Jedrti komu nekoliko preroška. Vendar bi o prerokbi lažje govorili 1948. leta. Takrat je bilo že vse pripravljeno, da marca 1945. leta porušeno cerkev sv. Jedrti spet nanovo postavijo. Že les so imeli in ko bi jo morali začeti graditi, je zvečer pred gradnjo prišla odločitev, da ne smejo začeti. Takrat so se Lajšani odločili: Prišel bo čas, ko bo v Lazu spet cerkev sv. Jedrti, zaščitnica proti mišim.

Ljudje v obeh gručastih naseljih Spodnje in Zgornje Lajše v krajevni skupnosti Selca se tako kot marsikje v hribovitih predelih Gorenjske nikdar niso odrekli svojim domovom. Kot da jim je neka notranja sila dajala moč, da ostanejo. Pred dobrimi dvajsetimi leti je bila v Lajšah domala natančno toliko prebivalcev, kot jih je danes. Takrat so Lajše štejele 102 prebivalcev, 21 gospodinjstev in prav toliko hiš. Danes je po podatkih vaškega odbora Lajše v krajevni skupnosti Selca v Lajšah 26 gospodinjstev, okrog 100 prebivalcev in 56 volilcev.

Podobno kot marsikje drugod, so se tudi v Lajšah krajani najprej lotili urejanja ceste iz doline, iz Selce. Pred 33 leti so začeli graditi cesto in jo potem predlanskim tudi zgradili. Vmes so ob pomoči širše skupnosti urejali telefonijo in preskrbo z vodo. Danes, ugotavljajo, imajo te glavne infrastrukturne potrebe v glavnem rešene. Le za požarno vodo bo še treba poskrbeti v prihodnje.

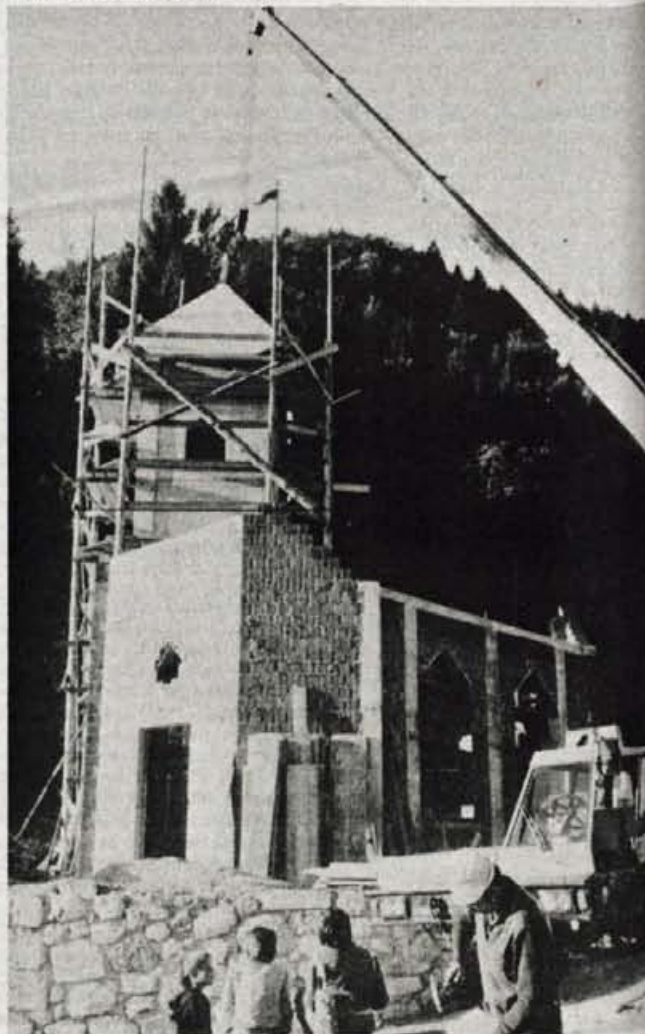
Lani pa so se krajani odločili, da v Lazu, kjer je bila porušena cerkev sv. Jedrti, spet zgradijo cerkev. "Bilo je več sestankov in potem smo imenovali petčlanski gradbeni odbor v okviru vaškega odbora. Predsednik odbora je Mirko Berce - Štihi, člani pa Matija Rihtaršič - Kosov, Blaž Pfajfar - Lukov, Janez Berce - Pfajfar in Stefan Bertonec - Lovrinov. Imamo pa tudi blagajnika in

sicer je Franc Rihtaršič - Pirc. Že lani smo ves denar od krajevnih skupnosti namenili za cerkev. Začeli smo pripravljati tudi potrebno dokumentacijo in še pred koncem leta smo očistili kraj, kjer je nekdanja stala cerkev ter postavili gradbeno barako," so ta teden, pred veliko akcijo, pripovedovali predsednik gradbenega odbora Berce in člani Pfajfar ter Rihtaršič.

Ob prispevkih in podpori krajanov, nabirkah pri mašah v Selcih in v Dražgošah in tudi drugod so se za pomoč obrnili na različne naslove. Danes so hvaležni, da so se jim vrata pri tem "rada" odpirala.

"Z gradnjo pa smo začeli 16. avgusta letos, ko smo zakopali na temeljih. V lastni režiji, kar pomeni, da smo sodelovali vsi krajani, so dela hitro napredovala. Do konca tega tedna naj bi končali dela do tretje gradbene faze. Dolej smo že opravili več kot 4000 delovnih in več kot 250 strojnih ur. Še posebno vreden je bil Beštrov Jože. Zdaj pa smo pred precej zahtevno nalogo. Z dvigalom nameravamo postaviti streho na zvonik, še prej pa v zvonik na višino skoraj 14 metrov dvigniti oba zvonova," je razlagal Mirko Berce.

Manjši bronasti zvon je star že 213 let. Uspeli so ga ohraniti vse do danes. Večji pa je med prvo vojno šel za topove in so potem dobili železnega. "Le najmanjši se je po drugi vojni zgubil. Morda nam bo uspelo, da bomo še letos

Vencelj Rant, ki je že 27 let zaposlen v SGP Gradbincu Kranj, je z Gradbinčevim dvigalom v sredo dvignil na skoraj 14 metrov visok zvonik najprej zvonova (750 in 1480 kilogramov), potem pa še streho (najmanj 3 tisoč kilogramov).

končali četrto gradbeno fazo. Vsekakor pa načrtujemo, da bo cerkev prihodnje leto posvečena," sta bila prepričljiva Blaž Pfajfar in Matija Rihtaršič.

Zahtevna akcija postavitve strehe na zvonik in dvigovanja zvonov je v sredo z dvigalom SGP Gradbinca iz Kranja uspela. Voznik in strojnik hkrati Vencelj Rant iz Javornika pod Joštom, ki že 14 let dela s tem avtodvigalom, je pozno popoldne povedal, da je bila pravzaprav zahtevnejša od dvigovanja pot iz Kroke do Lajš oziroma Laza.

Dela bo sicer še dovolj, vendar se ga Lajšani ne bojijo. Že doslej

je bil v veliko oporo pri nabirkih in pripravi dokumentacije župnik v Selcih Franc Suštar. Tudi krajevna skupnost jim pomaga, pa občina jim je posodila denar. In vsem, tako krajani, zasebnikom, firmam se že zdaj zahvaljujejo za pomoč. Upajo, da bodo tudi v prihodnje priča razumevanju in sodelovanju tako pri delu, finančno, materialu in, kot so se jim nekateri že doslej skušali zahvaliti; s molitvami. Zelja gradbenega odbora in Lajšanov pa je, da bi cerkev sv. Jedrti služila prihodnjim rodovom in da je ne bi nikdar več doletelo to, kar se je zgodilo pred 46 leti. ● A. Žalar

Za tržiške dimnike bo skrbel DIM

Trzič, septembra - Privatizacija dimnikarske službe je, za Štajersko in Prekmurje, zajela tudi Gorenjsko. Trzič dobi svoje podjetje DIM.

Direktor Dimnikarskega podjetja Kranj g. Vižintin je trziški izvršni svet informiral o novi organiziranosti dimnikarske službe Kranj. Ta naj bi bila, kot nekoč, v zasebni obliki. Svoj dosedanjí teritorij na območju Kranja, Trziča in dela Škofje Loke so razdelili na 6 območij, oziroma 6 podjetij za dimnikarske storitve. To so KAMIN, RAS, VLEK IN KONTRAST na območju Kranja, v Trziču naj bi bilo podjetje DIM, za del škojfeloske občine pa DIMKO. V Dimnikarskem podjetju Kranj so se delavci dogovorili, kako si bodo porazdelili teren, odkupili osnovno dimnikarsko orodje, medtem ko bo premoženje podjetja ostalo nedotaknjeno. V nova podjetja bo Dimnikarsko podjetje Kranj vložilo po 20 odstotkov ustanovitvenega kapitala, 80 odstotkov pa posamezni dimnikarski mojstri. Ustrezne pogodbe so že sklenjene, vpis pa je prikladen na

kranjskem sodišču.

Prepričani so, da bo delo po novem dobro potekalo. Začeli bodo kot podjetja z omejeno odgovornostjo, v prihodnje pa naj bi bil vsak dimnikarski mojster samostojen podjetnik. Hujše konkurence zaenkrat ne pričakujejo, kajti dimnikarjev vedno le primanjkuje, vendar v prihodnje je računati tudi na to. Cene dimnikarskih storitev se bodo oblikovale kot komunalne. Priznajo, da jim je s podelitvijo rajonov dan nekakšen monopol nad to obrtjo, vendar s sklepom posameznega izvršnega sveta jim bo ta lahko tudi odvzet. Drže pa se nepisane pravila, da se vsako dimnikarsko podjetje drži točno svojega rajona; v drugega posega le v soglasju z drugimi podjetji.

Trziški izvršni svet je dal soglasje, da Dimnikarsko podjetje DIM opravi dimnikarske storitve v trziški občini. ● D. Dolenc

Rezki nageljni

Rdeči nageljni, ki mi jih je prejšnjo soboto na novinarskem večeru v Dragočajni podarila Rezka Lavrenčič, so že oveli. Kadarkoli sem jih pogledala, sem se spomnila nanjo, nasmejana ženska v narodni noši, ki ob raznih priložnostih kuje preproste rime in ki mi je v pogovoru pred mikrofonom na vprašanje, kako se Štajerka odprtega srca počuti med zadržimi Gorenjci, iskreno potožila, da v vasi manjka ljubezni.

Verjamem, da s temi besedami ni mislila nič slabega o sovaščanih, da je v tremi pred mikrofonom želela poudariti le bistveno značajsko razliko med Štajerci in Gorenjci. Pred dnevi se mi je oglašila s prijaznim pisemcem, v katerem se sovaščanom opravičuje za svojo nerodnost. Priznava svojo nerodnost: v Mošah, kjer živi že štiri desetletja, so tudi dobre družine, iskreni, sočutni ljudje, ki so v vsaki sili pripravljeni pomagati človeku. »Jaz ljubim iskrenost, veselo srce, prijateljstvo sladko naj druží nas vse,« pravi v eni od petih kitic pesmi, v kateri opeva ljubezem med ljudmi.

Mislím, da sovaščani Rezko dobro poznajo in ji nerodnosti z novinarskega večera niso zamerili. Zase vem, da, čeprav so rdeči nageljni v vazi že oveneli, se bom kljub kratkemu znanstvu njene iskrenosti, neposrednosti, dobrovoljnosti še dolgo spominjala. ● H. J.

Gasilstvo približati prebivalcem

Kranj, 2. oktobra - Člani gasilskih društev v kranjski občini načrtujejo oktobra številne dejavnosti, s katerimi želijo predstaviti svoje delo in obenem opozoriti na požarne nevarnosti. Kot ugotavlja predsednik komisije za požarno preventivo pri Občinski gasilski zvezi Kranj Cveto Lebar, prebivalci ne smejo prepustiti skrbi za varnost zgolj gasilcem, ampak morajo o pravilnem ravnanju pogosteje razmisliti tudi sami.

Komisija za preventivo je tudi letos priporočila gasilskim društvom v kranjski občini, letih je skupaj z industrijskimi 44, čemu naj posvetijo pozornost v mesecu varstva pred požarom. Za ta društva velja, da jih večina dobro dela, saj je opazen napredek tako pri obnovi domov in opremljanju kot pri izobraževanju članstva. Vseeno bodo oktober izkoristili za intenzivno delo s članstvom in povezavo od mladih do najstarejših na raznih srečanjih. Tako bo v nedeljo, 6. oktobra, v prostorih OGZ Kranj posvet mentorjev za delo z mladino, člani društev Mladi gasilec iz Žabnice in s Kokrice se bodo udeležili 11. in 12. oktobra letnega srečanja v Novem mestu, po društvih pa bodo oktobra pripravili tudi srečanja veteranov.

»Srečanja članstva bodo namenjena predvsem pregledu dosedanjega dela in dogovorom za nove naloge, med katerimi jih bo več pri zaščiti prebivalstva ob naravnih nesrečah,« razlaga

predsednik komisije Cveto Lebar in dodaja: »Razen tega načrtujemo po društvi pregled gasilske opreme in orodja, ureditev objektov, pregled hidrantov in vodnih zajetij ter nadaljevanje preventivnih pregledov po naseljih. Ob tem, ko bomo gasilske domove odprli za okoliške prebivalce in pripravili prikaz uporabe gasilnih aparatov, bodo naši člani obiskali šolarje in jih opozorili na požarne nevarnosti. Osnovnošolci tudi letos tekmujejo v pisanju spisov o tej temi, letošnji kviz pa bo usmerjen bolj praktično. Spoznavanje prebivalcev z gasilstvom bo tudi dobra priložnost za pridobivanje novih članov, predvsem mladine.«

Zaradi dejstva, da veliko požarov zaneti malomarnost, želijo gasilci razširiti skrb za preventivo izven svojih vrst. Kot naglašajo naš tokratni sogovornik, k temu lahko pripomore vsak posameznik z varnim ravnanjem tako na delovnem mestu kot doma. ● S. Saje

Petek, 4. oktobra 1991

Ob izidu zbornika o abortusu

Proti splavu, vendar za izbiro

Ob vprašanju splava in ohranitvi te pravice v ustavi je v Sloveniji prišlo do nasprotujočih si, celo konfliktnih vrednot in stališč.

Škofja Loka, oktobra - Razlog, da spet oživljajo vprašanja pravice do splava, ki je v predvolilnem obdobju močno razdelila slovensko javnost, je nedavni izid knjige »Abortus - pravica do izbire«, ki jo je izdala in založila skupina Ženske za politiko. Avtorice in aktivistke omenjenega gibanja so zbornik predstavile tudi v Škofji Loki.

Ženske za politiko so skupina pritiska, ki je nastala pred lanskimi volitvami in ima v programu uveljavitev ženske na vseh področjih življenja, politike, izobraževanja, znanosti, zdravstva, kajti dandanes je ženska v teh pogledih potisnjena na obrobje. Gibanje se je že ob volitvah ukvarjalo s podprezentiranostjo žensk v parlamentu, nato reagiralo na člene v ustavi, ki žensko postavljajo v deprivilegiran položaj, razpravljalo o statusu družine v političnem prostoru in zdaj izdalo še zbornik o abortusu. Dejavnost skupine je predstavila Milica G. Antić. Eva Bahovec je z vsebino zbornika prikazala odnos do splava in javno polemiko ob tem občutljivem vprašanju, ki je slovensko politično javnost razcepila na zagovornike »za življenje« in »tiste« za izbiro. Po izidu zbornika so na naslove strank, verskih skupnosti, ženskih skupin in druge javnosti poslali vprašalnik o tem, ali se naslovnik ogreva za ohranitev sedanjega liberalne zakonodaje. Med strankami so bile avtorice pritrdilnega odgovora deležne zlasti od opozicije, od vladnih strank pa od SDZ, Zelenih in SDSS, medtem ko od kmečke zveze in krščanskih demokratov ni bilo odgovora. Glede vzgoje v zvezi z abortu-

Milica G. Antić

Eva Bahovec

Metka Mencin

som, ki ji obe strani pripisujeta velik preventivni pomen, pa tudi vladata dva nasprotujoča si pristopa: eden se ogreva za seznanjanje mladih ljudi s spolno vzgojo in kontracepcijo, drugi je po mnenju aktivistk moraliziranje in poskus nadzorovanja spolnega življenja. Metka Mencin, ki je ena redkih žensk v parlamentu, je prikazala gibanja okoli nove ustave in kakšna usoda se piše pravici do splava v njej. Sporna vprašanja, kakršna je tudi svetost življenja, so v osnutku ustave rešena variantno, je dejala. Tako utegne liberalna rešitev o svobodni odločitvi partnerjev za rojstvo otrok iz leta 1974. ostati, ponujena je še možnost, da ženski nihče ne more krati pravice do splava, ali da v ustavi o tem sploh ne bo nič zapisanega, pač pa bo to urejala zakonodaja, denimo zdravstvena. Glede slednje je v zdravstvenih krogih veliko slišati o ugovoru vesti zdravnikov.

Tudi dr. Mirjana Ule je nanizala vrsto zanimivih podatkov o

odnosu do splava iz raziskave Slovensko javno mnenje, ki je o tem vpraševala že leta 1969. Slovenska javnost se v odnosu do splava nagiba k na liberalnejšo plat, sliko pa nekoliko spremeni podrobnejša analiza po strukturi vprašanega prebivalstva.

Tudi na promociji zbornika v Škofji Loki kot že predtem v Ljubljani se je polemika razdelila na dveje polov. Urška Omeje je denimo oporekala hipotezam avtoric o prebujajočem se neokonzervativizmu v odnosu do splava in govorila o biofilni tendenci, o ohranjanju življenja, češ da pri sedanjem manjšanju rojstev in večanju števila splavov narodu grozi izumrtje. Podobnega mnenja je bil tudi prvak škofjeloških krščanskih demokratov Vincencij Demšar, ki je govoril o moral-

nem razkroju družbe, ki ji nobene vrednote več niso svete in ki zanemara duhovno vzgojo. Liberalnejši struji pa je med drugim dala prav Vladka Jan, ki se je z eno od avtoric zbornika dr. Matjejo Kožuh Novak vred sicer izrekla zoper splav, težak družbeni in psihološki problem, pač pa na vsak način za možnost izbire. Pravica do splava v ustavi mora ostati, sicer se bomo vrtnili v petdeseta leta, ko so svetili splavi na črno. Z omejevanjem pravice do splava tudi ne bomo dosegli več rojstev. Država ne more predpisovati, koliko otrok naj Slovenka rodi, pri tem pa ne nudi pogojev za zdrav razvoj in materialni blagor številnejših družin. Za omejitve splavov pa kaže več storiti v prosvetljanju in zdravstveni vzgoji. ● D. Z. Žlebir Foto: J. Cigler

V tednu otroka

Mlinček prostega časa

Kranj, 4. oktobra - Zveza društev prijateljev mladine iz Kranja je za teden otroka od 7. do 14. oktobra ponudila program dejavnosti, ki se jim bodo v Kranju že po tradiciji posvečali ves mesec. Letošnje geslo tedna otroka je Mlinček prostega časa.

Lani so ob tej priložnosti otrokom prvič odprli tudi vrata v parlament. V republiški, predtem pa tudi v občinskih skupščinah so šolski otroci razpredali misli o varnem in zdravem okolju. Letošnji otroški parlament, ki bo v Kranju predvidoma 16. oktobra, bo uglašen na temo prosti čas, toda od srečanja s predstavniki občinskih oblasti otroci pričakujejo tudi predstavitev ukrepov, ki so jih sprejele na lanskem srečanju z otroki. Prosti čas je nemara na prvi pogled prijetna in lahkotna tema, vendar se bodo otroške (in odraslih) razprave nedvomno sukale tudi okoli težav na tem sicer zabavnem področju. Tako bodo lahko marsikaj rekli o športnih površinah, gradnji in vzdrževanju igrišč, možnosti izbire različnih programov v prostem času, programih kinematografov in televizije, uredniški politiki množičnih medijev, vprašanih ustreznih prostorov za otroke in mladino v prostem času, mentorjih in animatorjih, otroških počitnicah...

In kako bo obogaten prosti čas otrok in mladih v njihovem tednu (mesecu)? Ves mesec se bodo lahko otroci do 15. leta brezplačno kopali v zimskem bazenu. Začenši z jutrišnjim dnem, 5. oktobra, bo bazen zanje odprt od 15. do 18. ure in ob nedeljah od 9. do 19. ure. Od 11. oktobra do 6. decembra bo v kinu Center vsak petek ob 17.45 mladinski filmski abonma. V samem tednu otroka pa se bodo zvrstile številne dejavnosti v vrtcih, šolah in tam, kjer otroci živijo. Mimo je že cicibanada, v občinskem svetu za preventivno in vzgojno v cestnem prometu pripravljajo risanje na asfaltu, izložbena okna bodo urejena v znamenju tedna otroka, v šolah bodo priredili »Srečanje s prvošolci«, lani začeto akcijo, ki naj bi postala tradicionalna. ● D. Z. Žlebir

Ob velikem številu brezposelnih

Nujna sprememba zakona

Tržič, septembra - Tržiška občina je ena od treh gorenjskih občin, ki so že po polletju presegle letošnjo planirano znizano zaposlenost. Znizanja so posledica pojavljanja trajnih presežkov kadrov in stečajev podjetij. Če bi BPT zaposlila vse sedanje pogodbenne delavce, bi se brezposelnost v tržiški občini zmanjšala za polovico.

Trenutno na kranjskem zavodu za zaposlovanje ponuja zaposlitev le en tržiški zasebnik in sicer za 2 delavca, a še to le za določen čas 6 mesecev. Sicer se v tržiški občini ponujajo le preozki delovne sile, je na zadnji seji izvršnega sveta pretekli tork ugotavljal Slavko Kalan, vodja kranjskega zavoda za zaposlovanje. Edino rešitev vidijo v BPT, ki naj bi zdaj, ko se je stanje začelo popravljati in ustvarja že prve dobičke, pogodbenne delavce začela zaposlovati vsaj za določen čas. Največja skrb bodo ljudje, ki jim bo potekla doba, ko bodo še upravičeni do nadomestila osebnega dohodka. V tržiški občini bo že letos 53 delavcev izgubilo to pravico, za prihodnje leto pa se to obeta 373.

Poiskati bo treba še nova javna dela, predvsem pa intenzivno iskati možnosti za zaposlovanje mladih. Tržič je imel konec julija 66 iskalcev prve zaposlitve, oziroma 301 iskalca zaposlitve do 26 let starosti. To je silno zaskrbljujoče glede na dejstvo, da po vseh tržiških podjetjih ugotavljajo le presežke delavcev, nikjer pa ne iščejo novih. Veliko bi pomagala sprememba zakona o zaposlovanju pri zasebnikih, ki zahteva, da mora zasebnik ob odpustitvi delavca le-temu še pol leta zagotavljati osebni dohodek. S tem, ko obrtnik ne bi imel takšne odgovornosti za delavca, bi se zaposlitev pri zasebnikih takoj povečala in tudi obrt bi bolj živela. ● D. Dolenc

DELAJSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Eskalacijska klavzula

Vprašanje:

V našem zavodu že dva meseca zapored prejemamo enak osebni dohodek, čeprav sem slišala, da bi se morala rast osebnih dohodkov usklajevati z rastjo življenjskih stroškov. Kaj glede tega določajo predpisi?

Odgovor:

Trenutno je področje izplačevanja sredstev za osebne dohodke delavcev urejeno s posebnim zakonom in kolektivnimi pogodbami. Za vse družbene pravne osebe s področja gospodarstva in negospodarstva velja zakon o izplačevanju osebnih dohodkov in nekaterih osebnih prejemkov v letu 1991 (Ur. list RS št. 48/90), osebni dohodki v gospodarstvu so posebej urejeni še s splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo, pred kratkim pa je bila podpisana tudi kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti.

Tako omenjeni zakon kot tudi splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo vsebujeta posebno določbo (eskalacijsko klavzulo), ki ureja vpliv rasti življenjskih stroškov na rast dohodkov delavcev. Po eskalacijski klavzuli se sredstva za osebne dohodke valorizirajo z rastjo življenjskih stroškov na naslednji način:

- do rasti vključno 5 % mesečno se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov proporcionalno povečajo tudi osebni dohodki;
- v primeru rasti nad 5 % do vključno 10 % se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov nad 5 % osebni dohodki povečajo za 0,9 %;
- v primeru rasti nad 10 % se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov nad 10 % osebni dohodki povečajo za 0,8 %.

Kar zadeva negospodarstvo, se v prihodnje (po prenehanju veljavnosti interventnega zakona) ne predvideva usklajevanje osebnih dohodkov z rastjo življenjskih stroškov na podlagi opisane eskalacijske klavzule. Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti osebne dohodke delavcev v teh dejavnostih namreč v celoti postavlja v odvisnost od povprečnih osebnih dohodkov v gospodarstvu, kar pomeni, da se bodo osebni dohodki v negospodarstvu povečevali skladno z rastjo povprečnega osebnega dohodka v gospodarstvu in ne z rastjo življenjskih stroškov. To pa seveda ni isto, kajti dokler celotno gospodarstvo ne bo prešlo na dosledno izplačevanje osebnih dohodkov po kolektivnih pogodbah, bo rast povprečnega osebnega dohodka v gospodarstvu dejansko lahko višja ali nižja od ugotovljene rasti življenjskih stroškov.

Vodja pravne službe
Sveta kranjskih sindikatov
Mato Gostiša, dipl. iur.

POMISEL

Bolezensko stanje v zdravstvu

Za prihodnji teden je v zdravstvu napovedana stavka. Slovenski oblasti bi z njo radi dopovedali, da tej dejavnosti preskopo meri denar, da se za zdravstvo zbrana sredstva porabljajo drugje, da jih ugonablajo velikanski stroški, da se v zdravstvenih zavodih kopičijo izgube in dolgovi. Dobavitelji, ki jih do zdravstva ne zavezuje nobeno etično načelo, pač pa kot do vseh ostalih odjemalcev izključno trg, so se naveličali dajati na up. Tako je v zdravstvenih ustanovah kritično kot že dolgo ne, med belimi haljami pa dolgo prikrit nemir žene v stavko.

Etično obarvana stavkovna pravila zdravstvenega sindikata sicer obetajo, da na usodni dan (10. oktober) nobenemu bolniku ne bodo odrekli nujne medicinske pomoči, noben ponešenec ne bo izkrmel na cesti in nikomur ne bodo odložili nujne operacije. Bolnikom se zaradi enega stavkovnega dneva ne more goditi slabše, kot se jim že. Resda zdravstvo ne razpolaga s podatki, koliko pacientov jim je izdihnilo zavoljo kriznega stanja v tej vitalni dejavnosti. Zato pa so dovolj zgovorni podatki o tem, kako denimo jeseniška bolnišnica ni imela dovolj denarja za nakup zdravil, ki jih potrebujejo porodnice z negativnih RH krvnim faktorjem, tako da je morala za denar prositi občinsko vladno; ali kako sta v bolnišnici na Golniku hkrati odpovedali obe dotrajani rentgenski napravi, ker je ustanova že lep čas prisiljena v varčevanje celo pri najbolj nujni opremi za diagnostiko. O ogroženosti bolnikov ne v prvem ne v drugem primeru ne gre dvomiti.

Ali bo vsaj stavka zdramila ljudi v vladi, ki so v vsakdanjem življenju tako zelo odtegnjeni od resničnih problemov zdravstva? Ni se jim namreč treba gnesti v prenapolnjenih čakalnicah ali se z zdravnikom pogajati za eno ali dve skatli zdravil na recept, saj jim je zdravstvo dostopno izven vrste (celo v tujini) in tudi v njegovih kriznih časih ne vedo, da je na belih hodnikih nekaj hudo narobe. Nemara je tako odtegnjenost od problemov najbolj nazorno prikazal karikaturist: ob pacientu, ki od glave do pete zavita v povoj leži na bolniški postelji, stoji slovenska ministrica za zdravstvo. S šminko je bolniku čez vse obveze narisala širok nasmeh. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Planinski izlet na Stegovnik

V četrtek, 10. oktobra, bo planinska sekcija Društva upokojencev Kranj priredila izlet na Stegovnik. Zbrali se bodo ob 6.10 na kranjski avtobusni postaji, od koder se bodo ob 6.25 odpeljali do Kanonirja v Kokri, nato pa peš nadaljevali pot do cilja. Izlet, ki od planincev terja dve do tri ure hoje, vodita Metka Šparovec in Srečo Mesarič.

V Prekmurje in avstrijsko Radgono

Društvo upokojencev Kranj vabi na izlet v Prekmurje, ki bo v četrtek, 24. oktobra, z odhodom ob 6.30 izpred kina Center Kranj. Obiskali bodo Celje, Ptuj, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto, Moravce in Radence ter avstrijsko Radgono. Prijave sprejema društvo vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne.

Predavanje o pripravi ikeban

Društvo upokojencev Kranj bo pred dnevom mrtvih pripravilo zanimivo predavanje o pripravi ikeban in šopkov za 1. november. Predavanje bo v petek, 11. oktobra, ob 18. uri, v dvorani društva na Tomšičevi 4, predaval pa bo strokovnjak s tega področja Janez Jenko.

Sprejet načrt za namestitev in oskrbo vojnih beguncev s Hrvaškega

Rdeči križ potrebuje pomoč

Kranj, 2. oktobra - Kranjska vlada je na današnji seji med drugim obravnavala tudi načrt začasne namestitve in oskrbe vojnih beguncev s Hrvaškega, saj se problem beguncev vsakodnevno povečuje. V kranjski občini je bilo, kljub drugačnim podatkom, ki so bili objavljeni iz republiških virov, danes zjutraj skupno 232 beguncev. V soboto so sicer na podlagi novih kriterijev (otroci mlajši od 14 let, matere z otroki do 10 let, otroci brez staršev do 18 let, moški starejši od 70 oz. ženske starejše od 65 let, vsi, ki prihajajo le iz najhujše ogroženih območij z boji) odvzeli status begunca 116 osebam.

Kot smo slišali na seji Izvršnega sveta, so bile pri reševanju položaja beguncev v Sloveniji predvidene tri faze: 1. nastanitev beguncev v Istri - vendar ljudje ne želijo v Istro, Hrvaška pa hrani svoje nastanitvene zmogljivosti za lastne begunce, zato naj bi se begunci, ki so v Sloveniji, nastanili v slovenskih počitniških kapacitetah; 2. začasni nastanitveni centri v obmejnih občinah s Hrvaško (predvsem v Mariboru in na Obali) - ti centri so bili res odprti in tudi takoj polni; 3. odprtje nastanitvenih centrov po občinah za približno 100 ljudi v režiji občin in organiziranje pokrajinskih centrov z republiško pomočjo. Dejanski položaj sili v organiziranje 3. faze, saj se število prebeglih ljudi že skoraj povsod približuje očni, ki je bila predvidena v tej fazi. V Kranju se predvidevata dva nastanitvena centra: Dijaški dom in Samski dom Gradbinca na Zlatem polju.

Trenutno je v Dijaškem domu 46 ljudi, drugi so pri družinah v Kranju in njegovi okolici. Doslej se je vrnilo na Hrvaško 6 ljudi. Pretekli teden je bil položaj tako hudo - prihajale so matere tudi s po 12 otroki - da je bilo nujno takoj ukrepati, zato pričakujemo, da bodo republiški organi priznali kranjsko stanje kot že organizirani nastanitveni center republiškega značaja. Občinski štab za civilno zaščito je že imenoval posebne skupine, ki bodo vodile delo v teh nastanitvenih centrih, informacije o položaju pa kažejo, da bo potrebno nekaterim družinam, ki so sprejele begunce, finančno pomagati - zlasti za nakup hrane. Občinski Rdeči križ se je že polno angažiral, vendar mu pri tem v finančnem smislu pohaja sapa. Pričakuje se še porast števila beguncev, med njimi je že sedaj šest dojenčkov, napovedana pa so tudi rojstva.

Izvršni svet je sklenil, da se prouče vse možnosti proračuna in socialnega skrbstva za potrebno pomoč. ● S. Ž.

Višje cene v Domu oskrbovancev v Predvoru

Kranj, 2. oktobra - Kranjska vlada je na današnji seji potrdila predlog Doma oskrbovancev Albina Drolca v Predvoru o povečanju cen oskrbnega dne za 10 odstotkov. Ob povečanju cen hrane, čistil, naftnih derivatov in zdravstvenih storitev in zdravil je kljub povečanim cenam s 1. avgustom (torej pred dvema mesecema), potrebno slediti povečanim stroškom, saj lahko v nasprotnem dom zaide v neresljive zagate. Povprečna cena oskrbnega dne je tako 322 dinarjev. ● S. Ž.

Prvi jesenski izlet

Radovljški upokojenci jutri, 5. oktobra, prirejajo svoj prvi jesenski izlet. Odpeljali se bodo proti Primorski in Krasu. Že prve dni se na izlet prijavilo 50 udeležencev. Prevoz jih je stal 200 dinarjev, prav toliko tudi prehrana.

Evergreen's so t. im. in-eight-five čevlji, se pravi čevlji, ki jih nosimo čez dan in nam pomagajo, da se noga v njih kar najmanj utruji. V ta namen imajo poleg mehkega in kvalitetnega materiala tudi v sprednji del notranjika vgrajen mehak vložek, ki omogoča udobno in prožno hojo, ter podloženo steljko. Evergreen's so čevlji, ki nam omogočajo, da tudi najtežji del dneva preživimo pokončno.

NE PUSTITE, DA BI VAŠE NOGE OMEJEVALE VAŠO POT.

Ljudski ples del narodnega bogastva

LJUBEZEN DO PLESA

V preteklih dneh je folklorna skupina Karavanke iz Tržiča slavila svojo petindvajsetletnico. Ob tej priložnosti so pripravili celovečerni koncert. Skupina, ki je nastala ob pobratenju Tržiča z alžaskim mestom Ste Marie aux Mines leta 1966, je pomenila novo rojstvo folklorne skupine. Prvi, ki je strokovno vodil skupino, je bil Marjan Vodnjov, od leta 1986 dalje pa je strokovno vodstvo skupine prevzela dolgoletna plesalka skupine in koreografinja, Ljuba Nadišar.

Kranj, 2. oktobra - Prvotni program skupine Karavanke je zažemal spleta dveh slovenskih plesov, gorenjskega in belokranjskega. Že leta 1968 so mladi plesalci razširili svoj plesni program na ples jugoslovanskih narodov in pokrajin. V tem letu so začeli vrstiti nastopi, tudi v tujini. Tako so nastopili doma, v Avstriji, Italiji, Franciji, ZR Nemčiji, Švici in Lichtensteinu. Pred nekaj leti pa je skupina sodelovala tudi na velikem folklorinem festivalu v savojski pokrajini v Franciji.

Med največje uspehe štejejo plesalci nastop na mednarodnem folklorinem festivalu v Avianu v Italiji, kjer so nastopili v močni konkurenci desetih skupin iz sedmih evropskih držav. Leta 1973 so jim občinski mošnje v Tržiču podelili najvišje kulturno priznanje - Kurnikovo nagrado.

Ljuba Nadišar, glavna koreografinja in koordinatorka dela folklorne skupine Karavanke se s folkloro ukvarja že 23 let. Začela je kot plesalka pri pionirski skupini in s Karavanami ostala vse do danes. Ples, ki jih pleše skupine, izbira sama, pri skupini pa je bila tudi prva izšolana koreografinja. Danes ima že pomočnika, prav tako izšolanega koreografa, Bojana Knifca, s katerim izredno dobro sodeluje. Delo koreografa je raznoliko, naporno in zahteva veliko ljubezni in potrpežljivosti. "Koreograf mora najprej izbrati ples. Trenutno mislim, da naši plesalci najraje plešejo gorenjske, domače ples. Ko izbiram ples,

Jubilejni koncert folklorne skupine Karavanke, ki je pred dnevi praznovala 25-letnico.

ki jih bomo plesali, se najprej odločim za pokrajino in potem izberem ples različnih vasi te pokrajine. Takšen izbor omogoči raznoliko in pestro plesno točko. Nato moram izbrati originalno narodno nošo, kjer je lahko precej težav. Te noše so izredno dragocene, zelo težko je dobiti originalno blago za njihovo izdelavo. Največkrat si pomagam tako, da si modele sposodim pri avtentičnih skupinah pokrajine in nato poskušam dobiti čimboljše blago.

Narodne noše nam že dolga leta izdeluje starejša Kranjčanka, ki se resnično spozna na svoje delo. Naslednji korak je ta, da poskušam najprej sama, nato pa s plesalci, čimboljše posnemati stil plesanja v določeni pokrajini, ki smo si jo izbrali. Ko izbiramo nove točke, se

skupaj dogovorimo, kaj bomo plesali, saj samo vaje s plesalci (dvakrat tedensko) trajajo šest mesecev. Brez mojih priprav, je svoje delo opisovala Ljuba Nadišar.

Pri svojem delu si Ljuba največ pomaga z besednim zapisom in ne toliko s plesno pisavo, kinetografijo, ki je izredno težka. Že pred leti, točneje l. 1975 je opravila zaključni izpit v koreografski šoli v Ljubljani, po njenih stopinjah pa so se napolnili tudi mladi plesalci, ki ji danes že lahko pomagajo pri postavitvah plesnih točk. Clansko skupino Ljuba vodi že šest let, ves čas pa se izpopolnjuje tudi na nadaljevalnih seminarjih o ljudskih plesih. Fol-

klorna skupina Karavanke je znana tudi po tem, da vse ples, ki jih izvajajo, pripravijo njihovi koreografi. Včasih so njihove plesne točke zato, v primerjavi z večjimi folklorinimi skupinami manj bleščeče in strokovno dodelane, toda koreografi, ki sodelujejo s Karavanami, so ljubiteljski koreografi in poleg velike ljubezni do folklorne imajo seveda tudi svoje profesionalno delo, družine,...

"Letošnja sezona je bila zaradi znanih razmer silno slaba. V prejšnjih letih smo imeli tudi 30 koncertov, letos pa nam je vse padlo v vodo. Tako gostovanje v pobratenem mestu Ste Marie aux Mines in tudi desetdnevno nastopanje na obali. Pozitivna stran vsega pa je, da se mladi vračajo k slovenskim plesom in jih vedno raje plešejo. V letošnjem letu bomo gotovo posegli na Primorsko in "naštudirali" njihove ples."

Dela s folklorno skupino je izredno veliko, kljub temu da imajo v Tržiču za svoje delo izredno dobre pogoje. Očitno se bodo trudili še naprej, saj tako obljublja njihova glavna koreografinja Ljuba Nadišar. Če vas je "zagrabilo", da bi se zavrteli ob zvokih ljudske glasbe, tudi ravno prav: v ponedeljek, 7. oktobra, od 16. do 18. ure bo v prostorih doma družbenih dejavnosti v Tržiču ponovno vpis v vrste folklorne skupine. S seboj prinesite samo dobro voljo in ljubezen do plesa. ● Mojca Peterneš, foto: Aleš Gorišek

PARODIRANJE TELEVIZIJE

Filmska komedija Soapdish v režiji Michaela Hoffmana, ki zdaj navdušuje ameriške obiskovalce kinodvoran, kmalu pa bo menda prišla tudi v Slovenijo, je dober primer za to, da življenje ni nič drugega kot posnemanje umetnosti. Vse je tukaj: Whoopi Goldberg kot scenaristka epizod, ki jih ustvarja tik pred snemanjem, Sally Field, kot starajoča se diva, ki ji prijateljica inscenira "spontano" podpisovanje avtogramov v nakupovalnem centru, zasebno življenje igralcev in igralk, ki "posnemajo" svojo umetnostno obrt tudi takrat, ko ne stojijo pred kamerami, njihova nemoč, da bi ločili med resničnostjo in fikcijo, zamenjava spola, seksualnost kot orodje uspeha, itd. Film ima seveda nekaj izvrstnih štosov in dobro mero situacijskega humorja: najbolj pomembno pa je to, da je mogoče med vrsticami filmske zgodbe razbrati sporočilo, za katerega film niti sam ne ve. Ta nadvse hvaljena komedija namreč parodira natančno tisto podobo sveta, ki ji Američani najbolj verjamejo: televizijo. Vendar je tudi to predvidljivo. Mnogo sodobnih del živi od paradije. Vendar mislim, da sploh ne bi bilo pretirano z nekaj retušami gledati te komedije kot dokumentarec o kulturi, ki zmelje vsako človeško eksistenco na raven nekaj naučenih fraz. A paradija gre tako daleč, da jo prebije in na drugi strani pogleda ven kot resnično sama. Stvarnost sama namreč ni nič drugega kot parodirana podoba tega, kar smo že neke nekoč videli. Da se razumemo: zabava je garantirana, štos se kar vrstijo, film še zdaleč ne podcenjuje svojega občinstva, hitri ritem ironije te drži prilepljenega na stol, ura in pol smeja ni nikoli odveč. Ampak nekako se ne morem znebiti vtisa, da je Soapdish zvesta priča sodobne kulture, v kateri smo obsojeni na ponavljanje že izrečenega, že videnega, že doživete. Tudi tistim, ki se tega zavedamo, ni ponavljanje nič manj prihranjeno. Ob vsem kritičnem blebetanju o postmodernizmu, ki se baje ničemer več ne čudi, je morda nepretenciozni Soapdish mnogobojnatančen pri portretiranju prevladujočega dela sodobne ameriške družbe. Prikazuje namreč, kako zlahka je mogoče sprejeti umetno resničnost kot edino pravo resničnost, ki sploh še obstaja: spriči absolutnega pritiska množičnih medijev ne le v smislu novic, ampak tudi podob, s katerimi definiramo svoje življenje, pa se bojim, da kmalu ne bomo več imeli vatla, s katerim bi izmerili stopnjo sprenevedanja. Laž bo tako kmalu postala resnica, kakor pravi Kafka. Ampak Kafkova morbidnost je v sodobnem svetu "globalne medijske vasi" brezupno zastarela. V Ameriki konec dvajsetega stoletja, preko nje pa tudi v ostalem zahodnem svetu, namreč laž postaja resnica brez napore. Še več, z nasmeškom in srečno izropanimi denarnicami se ta kultura pusti veselo nategovati brez najmanjšega občutka moreče manipulacije, ki izhaja iz zavesti o razliki med bistvom in pojavom, iz zavesti o razliki med tem, kaj stvar je in kako je prikazana. Morbidnost je namreč postala hvaležni predmet komercialnega poslovanja. V to nas prepričuje kapitalsko nemara sicer nujna, a etično problematična medijska obravnava shrbljivih človeških tragedij (drama kurdske beguncev, državljanska vojna v Jugoslaviji) v stilu "fotogeničnosti"; v kateri ni važna stopnja osebnega in narodovega trpljenja, ampak način, kako se dogodek vključuje v obstoječe medijske modele zaznavanja sveta. Da gre pri tem v nič ravno tista individualna razsežnost, na katero se Zahod največkrat sklicuje, je brzokone odveč pripominjati.

Aleš Debeljak

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja svoje grafike akademska slikarka, Alenka Kham-Pičman. V stebriščni dvorani in galeriji Mestne hiše je na ogled razstava ob petstoletnici dograditve župnijske cerkve. V dvorani Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici je odprta razstava karikaturne Aljane Primožič. V kranjski župnijski cerkvi razstavlja akad. slikar Uroš Žitnik. Prav tako v kranjsko župnijsko cerkev vas vabijo danes, 4. oktobra, na otvoritveni koncert letošnje koncertne sezone. Nastopili bodo trije, mednarodno priznani slovenski glasbeniki: sopranistka Dunja Spruk, violinist Tomaž Lorenz ter organist in skladatelj Maks Strmčnik. Program koncerta bo obsegal dela Vivaldija, Haendla, Bacha, Stamitz, Mozarta, Scarlatija in Bononcini. V galeriji Kavka razstavlja kolaže akad. slikarka Klementina Golja. V Sport hotelu na Pokljuki prirejata ZKO in ZTKO Kranj, danes, jutri in v nedeljo, srečanje gorenjskih slikarjev in fotografov. Razstava njihovih del bo v nedeljo, 6. oktobra. Otvoritev predstava nove sezone v Prešernovem gledališču bo danes, 4. oktobra, ob 19.30. Izvedli bodo "prvo" uprizoritev Landsbergisovega dramskega besedila Idiotova zgodba (po romanu F.M. Dostojevskega, Idiot). V klubu Gauloises Blondes v hotelu Creina bo prav tako danes, 4. oktobra, večer šansonov z Arsenom Dedičem.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik slikarke Drage Soklič, članice Dolik. V Kosovi graščini si je moč ogledati ilustracije Andreja Trobentarja.

RADOVLJICA - V galeriji Sivčeve hiše je na ogled razstava likovnih del predšolskih otrok. V knjižnici A.T. Linhartarja bo v torek, 8. oktobra, ob 19.30, predaval in prikazoval svoje diapozitive o Raju pod Triglavom, Jaka Čop.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 16. ure.

KROPA - V Kovaškem muzeju v Kropi bo danes, 4. oktobra, ob 17.30 o kroparskem rojaku, zbiralcu narodnega blaga, Radi-voju Pozniku, predaval etnolog dr. Zmago Šmitek.

DOSLOVCE - Finžgarjeva hiša je odprta med 9. in 15. uro, razen ob sobotah, ob nedeljah pa od 12.30 do 16. ure.

ŠKOFJA LOKA - V dvorani Loškega odra bo v nedeljo, 6. oktobra, ob 18. uri, nastopila Vita Mavrič s slovenskimi šansonci. Koncert je posvečen miru na Hrvaškem. V Groharjevi galeriji razstavlja akad. slikar Herman Gvardjančič. V galeriji Loškega gradu razstavlja slikar Jože Tisnikar. Na Loškem gradu v Freising Baru razstavlja akad. slikar Vinko Tušek. Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. V okroglem stolpu gradu je na ogled razstava Pripoved o prazgodovinski hiši - s fotografijami in video filmom prikazane gradbene faze rekonstruirane prazgodovinske hiše. V "Mini galeriji" občine Škofja Loka razstavlja akvarele - cvetje Jožica Refc iz Zeleznikov.

MENGEŠ - V pododruju Kulturnega doma bo danes, 4. oktobra, ob 19. uri, predstavitev knjige pistolja Ivana Siveca, Gusarji na obzorju. Knjigo in viške ribiče vam bodo poleg drugih predstavili tudi Boris Kralj, dramski prvak, Oktet bratov Pirnat z dal-matinsko pesmijo in avtor Ivan Sivec.

ŽELEZNIKI - V galeriji Iskra Železniki razstavlja slikar Berko.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled razstava Kmečke hiše v Selah. V avli tovarne Peko je odprta prodajna razstava akrilnih platen Jake Kepica.

ŽIRI - V galeriji Žiri razstavlajo člani Likovne skupine Sava.

FILMSKO GLEDALIŠČE

Kranj, 30. septembra - Novi jesenski cikel filmskega gledališča v kinu Center se bo začel 10. oktobra in končal 6. decembra. Lahko boste, tako kot prejšnja leta, izbirali med dvema terminoma, četrtkom ob 20. uri in petkom ob 17.45 ali 20. uri.

V jesenskem ciklusu vam bodo prikazali devet filmov: Prebujena, Zelena karta, Misery, Predmet lepote, Jakobova lestev groze, Čaj v Sahari, Barton Fink, Glasbena skrinjica in še film presenečenja. Cena abonmajske vstopnice je 450 din, vstopnice pa že lahko kupite z današnjim dnem. ● M. P.

Prvo slovensko tekmovalje mladih organistov v Cankarjevem domu

CANKAR V ZVOKU ORGEL

Cankarjev dom in Zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije bosta med 7. in 10. oktobrom, organizirali 1. Slovensko tekmovalje mladih organistov, ki bo v prostorih Cankarjevega doma.

Tekmovalci - Polona Gantar, Klemen Karlin, Barbara Sešek, Marija Fojkar, Stanislav Cvelbar, Ana Elizabeta Kržan in Dalibor Miklavčič - so razvrščeni v dve starostni skupini: v prvi bodo nastopili mlajši od 20 let, v drugi pa tisti, ki so starejši od 21 let. Tekmovalje bo hkrati tudi izbirno za 2. Evropsko tekmovalje mladih organistov, ki bo prihodnje leto prav tako v Ljubljani. V žiriji, ki bo ocenjevala mlade glasbenike bodo: Ljerk Očič - Turkulin, Janez Osredkar, Primož Ramovš, Ema Zupšek in predsednik žirije Hubert Bergant.

Vstop na tekmovalni del programa je brezplačen, kar bo privlačilo zlasti za mlajše obiskovalce. Zaključni koncert bo otvoril dr. Andrej Capuder, na njem pa bodo igrali vsi nagrajeneci. Na sporedu bo zadnji dan v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Svečana otvoritev 1. Slovenskega tekmovalja mladih organistov pa bo v ponedeljek, 7. oktobra, v 1. predverju Cankarjevega doma. Med drugimi bo spregovoril tudi predsednik skupščine mesta Ljubljane, Jože Strgar. Skupščina mesta Ljubljane je hkrati tudi pokrovitelj te prireditve.

Predsednik organizacijskega odbora, prof. Lovro Sodja posebej opozarja na štiri cilje, ki jih izpolnjuje 1. Slovensko tekmovalje mladih organistov: medsebojne preizkušnje študentov in učencev orgljanja, spodbujanje poučevanja orgel, vključevanje glasbenih šol iz Slovenije in tujine na evropsko tekmovalje in možnost, da se najboljši predstavijo še na 2. Evropskem tekmovalju mladih organistov. ● M. P.

ALGIRDAS LANDSBERGIS: IDIOTOVA ZGODBA

Otvoritev predstava nove sezone v Prešernovem gledališču - Slovenska praižvedba

Letošnjo gledališko sezono 1991/92 začneja Prešernovo gledališče drevi z uprizoritvijo dela litvanskega literarnega ustvarjalca Algirdasa Landsbergisa Idiotova zgodba, ki jo je avtor besedila motivno naslonil na znamenito literarno delo F. M. Dostojevskega Idiot. V repertoarjih Prešernovega gledališča je že vrsto let uspešno izraženo hotenje po krstnih uprizoritvah in praižvedbah tujih dramatikov. Landsbergisova Idiotova zgodba bo v kranjskem gledališču doživela svojo slovensko praižvedbo.

Svoje dramsko besedilo, ki ga je litvanski literat (živi v ZDA) napisal pred nekaj leti z veliko lucidnostjo predpostavljala dogodke, ki so se zgodili in ki ta trenutek opredeljujejo naše bivanje. Gradivo, motivi in vzdušje preteklosti se neverjetno vklaplja v aktualna dogajanja. Dogodki, ki režejo v čas svojo sled, kravavo stigmatizirajo zgodovino in zaznamujejo usodo tako posameznika kot celic narodov. To je svet tik pred eksplozijo in takoj po njej. To je včerajšnji in današnji dan, ki se dela, da ga ni, a se tihotapi z britvijo, zavito v svilo.

V igralsko akcentirani uprizoritvi nastopajo Boris Ostan, Pavel Rakovec, Judita Zidar, Bernarda Oman in Matjaž Višnar. Dramsko besedilo je prevedel Mate Dolenc, uprizoritev režijsko pripravlja Zvone Šedlbauer s sodelavci: dramaturgom Igorjem Lampretom, scenografom Vojtehkom Ravnikarjem in asistentko Marušo Zorec, kostumografino Slavico Radovič, komponistom Borom Turelom in koreografino Ksenijo Hribar. Glasba je bila posneta v Studiu Alex. V trenutku, ko na našem kontinentu doživljamo komaj verjetne spremembe, se hote vračamo k večnim dilemam posameznikov, ki so in bodo v vseh časih najtemeljeje opredeljevali brezna realnosti in nebesa sanj.

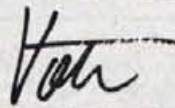
"Dosti je bilo navdušenja, čas je, da vzamemo pamet v roke. In vsa ta tujina, vsa ta naša Evropa, vse to je sama ljuba fantazija, in mi vsi za mejo sama ljuba fantazija... zapomnite si mojo besedo, sami jo boste še skusili!" (Idiot, F. M. Dostojevski).

(ar)

TRANSCENDENTALNA MEDITACIJA

Delavska univerza Kranj in Center za Transcendentalno meditacijo Kranj vabita na začetni tečaj TRANSCENDENTALNE MEDITACIJE. Transcendentalna meditacija izboljšuje umske sposobnosti, zdravje, medčloveške odnose in ustvarja harmonijo ter mir. Je znanstveno preizkušena mentalna tehnika, ki pospešuje človekov duševni in telesni razvoj. Začetni tečaj bo 10. oktobra od 19. uri v prostorih Delavske univerze v Kranju. Prijavite se lahko na telefonski številki: 211-757 ali 217-481. ● M. P.

GOSPODARSKI KOMENTAR

MARIJA VOLČJAK

Davki v kaosu

Ekonometri Veljko Bole z Bajtovega inštituta je spet razburkal duhove na seji upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije, njegova opozorila so tokrat naletela na večje razumevanje, saj so sklenili, da jih bo posebna delovna skupina spravila na papir in jih poslala slovenski vladi.

Bole je uvodoma dejal, da slovenska vlada dela podobne napake, kot jih je delal Markovič, ki je bil prepričan, da je gospodarstvo stvar volje in da je njegova absorpcijska moč neizmerna. Svojo kritiko je utemeljil na primeru davčnega sistema. Slovenski davčni sistem je sodoben, evropsko zastavljen, predpostavlja izredno velik pravni red. Prav v tem grmu pa tiči zajec. V Sloveniji vlada kaos, v takšnih razmerah pa sodobno zastavljeni davčni sistem "pade", kar se že dogaja pred našimi očmi. Kaos zahteva posredne davke (zlasti prometni davek), pavšalno obdavčitev, carinske dajatve, obdavčitev nepremičnin itd.

Tudi slovenski finančni minister je že dejal, da je davčni sistem neuporaben, da davčne uprave ne znajo pobirati davkov, da je že zahteval poročila dvajsetih občinskih uprav. Pred dnevi pa je v televizijskem pogovoru dejal, da 85 odstotkov obrtnikov plačuje manjše družbene dajatve kot povprečni slovenski delavec.

Kritiki teoretika in praktika se torej ujemata, veliko vprašanje pa je seveda, kako ju slišijo politiki, niso nemara le bolj tankočutni za tožbe obrtnikov, ki imajo v parlamentu močno zastopstvo. Podpirajo zasebno podjetništvo do te mere, da se novim podjetnikom ni težko prebiti mimo davčnih ovir, po drugi strani pa jim ustreza vse večje obubožanje družbenega sektorja, ki je tako ali tako zapisan privatizaciji in čim bolj bo reven, manj navdušena bo delitev.

Podobno zgrešene predpostavke ima tudi privatizacija, je dejal Bole, saj prav tako temelji na predpostavki o pravnem redu, torej na fikciji. Kako medtem že poteka divja privatizacija, je že več ali manj znano, vprašanje je samo, kaj bo takšna podjetja doletelo po sprejemu nove zakonodaje, če jih bo sploh kaj, saj je najemanje posojil in njihovo vračanje v podjetje v obliki lastninskega vloška menda zakonita stvar. V tem kaosu bi morali sprejeti vsaj to, da družbena lastnina ne bo razdeljena v obliki navadnih, temveč le preferenčnih delnic, ki imajo le pravico udeležbe na dobičku, ne pa tudi pravice upravljanja. Navadne delnice naj bi dobili le tisti, ki bi v podjetje prinesel sveži denar.

Zanimiv je tudi Boletov predlog, kako bi lahko napadli monopol Ljubljanske banke, ki ima po besedah direktorjev velik presežek likvidnih sredstev. Slišali smo, da 5 milijard dolarjev, kar je resnično velik znesek, ki ga lahko povežemo s Peterletovi besedami, da je vlada skupaj z Ljubljansko banko pripravljena na dokončno osamosvojitve Slovenije. Če je temu tako, bo v predalu obležal Boletov predlog, naj bi uporabili izraelski recept razbijanja monopola poslovnih bank, kjer je državna banka od podjetij odkupila kratkoročna posojila in s tem vplivala na obrestne mere.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Tečaj lipe 124,18 dinarjev

Bogdan Oblak, znan kot Hamurabi, ustanovitelj podjetja Lipa Holding je kritičen do koncepta slovenskega dinarja, ki ga bo slovenska vlada uvedla po 8. oktobru. Pravi, da pomeni le nadaljevanje Markovičeve denarne politike, s to razliko, da se bo ekonomski prostor pač zožil. Anticipirane inflacije slovenski denar na ta način ne bo ukinil, še naprej bo znašala približno 200 odstotkov letno. "Ekonomska gledano je nova slovenska valuta, kot si jo je zamislila vlada, prav neumen projekt, ki vnaša kaos v gospodarstvo," je dejal Oblak za STA in še: "Vzpostavitev nove denarne enote, ni nujno, da se imenuje Lipa, bi morala biti v rokah od države neodvisne finančne institucije."

Oblak predlaga, da se obveznosti v pogodbah z odloženim plačilom navede v lipah, dodali bi klavzulo, da bo obveznost toliko in toliko lip poravnana v takrat veljavnem denarju. Vezava obveznosti na lipo je boljše kot vezava na tujo valuto zato, ker valuta lipe ni odvisna od borznih nihanj, izraža idealno notranje razmerje cen, nima inflacije in je enoumno določljiva.

Valuta lipe izražena v dinarjih nam pove, koliko dinarjev moramo odšteti za enako napolnjeno košarico blaga, kot smo ga lahko kupili za 10.000 dinarjev zadnjega dne leta 1988. Lipa je torej idealna valuta, saj je njena vrednost definirana z blagom in zato po definiciji nima inflacije, pravi Oblak.

Težave s plačili in zaplembe

Žirovska Alpina je imela v Srbiji 12 prodajalnih. Prodati so uspeli prodajalno v Somborju, skupaj z blagom, novi lastniki pa so delavce zaposlili. Prodajalno v Novem Sadu so dali istemu partnerju v najem, odkupil pa je zaloge obutve in zaposlil delavce. Za prodajalno v Nišu in v Čačku so se uspeli dogovoriti za oblikovanje mešanih družb, računajo, da bo poslovanje naprej potekalo normalno, brez večjih zapletov. Ostale prodajalne v Srbiji pa so ustanovile svoje firme, škodo na objektih ocenjujejo na 42 milijonov dinarjev, zaplenjenega pa je bilo za 21 milijonov dinarjev blaga. V Banjaluki pa jim je uspelo "rešiti" prodajalno, z lokalno oblastjo so se uspeli dogovoriti za sprejemljivejšo pot preoblikovanja prodajalne.

Alpina pa ima velike težave zaradi neplačanih računov, beograjski Centroteksstil ji dolguje že 460 tisoč dolarjev. Jugoslovanski trg tako tudi Alpino postaja vse bolj negotov, kakor so že pred časom postali vzhodni trgi. Za domači trg ima seveda prevelike zmogljivosti, zato je edina prava pot prodaja na Zahod, kjer bo zdaj prodaja zelo odvisna od zime. Proizvodne zmogljivosti imajo zasedene do novembra, kaže pa se že, da bodo imeli dovolj dela tudi konec letošnjega in na začetku prihodnjega leta. Dokaj dobro gre v prodajo športna obutev, skupaj s Cronosom pripravljajo novo proizvodnjo za domači trg, sami pa modele za tenis in jogging obutve.

Gospodarske razmere so vse slabše

Direktorji se boje izgube južnih trgov

Gospodarska zbornica se strinja z nadaljnjimi osamosvojitvenimi potezami slovenske vlade, opozarja pa na nejasnosti nekaterih postopkov.

Ljubljana, 2. oktobra - Upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije je obravnaval aktualnih gospodarskih gibanj dodal uresničevanje samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, saj so na mizo dobili gradivo, ki ga je dan poprej obravnavala slovenska vlada, hkrati pa so dobili poslanci v slovenski skupščini. Večina stvari je vključenih, smeri ukrepanja na področju gospodarskega sistema in politike ter operativnega ravnanja so v veliki meri v skladu z našimi zahtevami. Na vseh področjih pa stvari še niso jasne, nujni so dodatni ukrepi, je dejal predsednik zbornice Feri Horvat.

Gospodarske razmere se v Sloveniji vse bolj zaostrejo, če smo v prvem polletju rekli, da se iz meseca v mesec, zdaj že lahko rečemo, da se iz tedna v teden. Sveži podatki zadnjih mesecev že zadevajo vojaški poseg v Slovenijo in vojno na Hrvaškem. Napovedi do konca leta so izredno kritične, saj upadajo naročila na domačem in tujem trgu. Daleč največje probleme ima turistično gospodarstvo, kjer izpada ne bo moč nadoknaditi, posledice bodo dolgotrajne, podobno v veliki meri velja tudi za promet.

Upadanje gospodarske aktivnosti

Upočasnitev padanja obsega industrijske proizvodnje v drugem letošnjem četrtletju je bila kratkotrajna, saj je bila julijska in avgustovska spet za 13 odstotkov pod primerljivo lanko ravno, v primerjavi s predlanskimi osmimi meseci pa je padec 20,5-odstoten. Naročil je bilo avgusta 23,3 odstotka manj kot lani v tem času in kar 40,2 odstotka manj kot avgusta 1989. Drugod po Jugoslaviji, z izjemo Vojvodine, je padec proizvodnje še večji.

Najhuje je v turizmu, saj je bilo avgusta 46 odstotkov manj kot avgusta lani, tuje nočitve so bile julija 95 odstotkov manjše, avgusta 90 odstotkov manjše. V prometu je bil julija promet manjši za 21 odstotkov, avgusta pa za 18 odstotkov v primerjavi z enakimi lanskimi meseci, promet potnikov pa julija za 36 odstotkov in avgusta za 25 odstotkov. Najbolj drastičen je padec letalskega prometa, saj je kar 80-odstoten.

Se naprej upada izvoz in uvoz, v drugem letošnjem kvartalu je bil izvoz v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjši za 11,5 odstotka, uvoz pa za 12,7 odstotka, julija in avgusta je zaostajanje izvoza sicer zmanjšano na 3,2 odstot-

ka, zmanjšanje negativnega salda na 17 milijonov dolarjev je predvsem posledica zmanjšanja uvoza.

Vse večja nelikvidnost

Trenutno največji problem gospodarstva je nelikvidnost, ki je vse večja. Delež gospodarstva v sredstvih na žiro računih se je po kratkotrajnem junjskem izboljšanju julija in avgusta ponovno poslabšal na 42,8 odstotka.

Juljski povprečni znesek finančne blokade podjetij v gospodarstvu se je v primerjavi z junijem povečal kar za 20,9 odstotka. Slovenska vlada je 5. julija sprejela moratorij za stečaje, SDK še vedno vodi evidenco in za stečaj je zrelih 170 novih podjetij s približno 40 tisoč zaposlenimi.

Neplačevanje se je razbohotilo že v Sloveniji, vse slabša likvidnost pa je seveda v znatni meri posledica trgovanja medrepubliških finančnih tokov. Zmanjšali so se tako prilivi kot odlivi, avgusta so se nekoliko povečali prilivi iz vseh republik, razen iz Srbije, podobno so bili tudi odlivi iz Slovenije najmanjši v Srbijo.

Če je res, da ima Ljubljanska banka za 5 milijard dolarjev presežka likvidnih sredstev, bi se morale zmanjšati obrestne mere, je dejal D. Mozetič.

Brezposelnost že na kritični meji

Upadanje zaposlenosti v gospodarstvu se je letos ustalilo na približno 1 odstotku letno, lani je bilo 0,73-odstotno. Število zaposlenih je glede na lanski december manjše za 7,2 odstotka, glede na lanski julij za 10,6 odstotka. V negospodar-

Slabe gospodarske razmere smo pričakovali, zaradi intervencij vlade socialni problemi še niso "na cesti", vsi skupaj se držimo za roke in gremo na rob prepada, je dejal Uroš Slavinec, ki ga moti, ker tudi SDK še nima navodil, kako naj prihodnji teden uvede plačilni promet.

stvu pada bistveno počasneje, po 0,38-odstotni mesečni stopnji, glede na lanski december je padec 1,9-odstoten, glede na lanski julij pa 2,9-odstoten.

Število brezposelnih se je letos povečalo za približno 20 tisoč oziroma za 36 odstotkov glede na lanski december, v primerjavi z lanskim julijem pa je večja za 70 odstotkov. Stopnja brezposelnosti je julija dosegla 9,3-odstotno stopnjo in se tako približala evropskim državam z največjo brezposelnostjo. Problem pa je pri nas predvsem v tem, da zelo hitro narasča in da temu še ni videti konca.

Le petina tekstilnih tovarn lahko izplačuje plače, skladne s kolektivnimi pogodbami.

Padle plače in javna poraba

Povprečna plača je julija v Sloveniji znašala 9.954 dinarjev, glede na lanski julij je bila realno nižja za 19,4 odstotka. K temu je seveda prispeval interventni zakon, deloma tudi kolektivne pogodbe, največja omejitev pa je nedvomno dohodek.

Positiven je tudi premik v javni porabi, saj so bila v osmih mesecih gledana povprečje lanskega leta vplačila prihodkov za javno porabo 19 odstotkov počasnejša od rasti cen in 1,5 odstotka počasnejša od plač v gospodarstvu.

Med premike na bolje lahko uvrstimo porast podjetniške produktivnosti, ki je sicer majhen, vendar je le zaznan.

Izredno pomembna za poslovanje našega gospodarstva pa je deblokada pri zavarovanju uvoznih posojil v Nemčiji, Avstriji in Italiji, kar se že po-

Novomeški Krki srbski kupci dolgujejo 1 milijardo dinarjev, na poti pa so jim zaplenili že pet tovarnjakov, na njih je bilo za 6 milijonov dinarjev blaga, čeprav so zdravila etično blago. Srbija je bila doslej polovično odvisna od dobav zdravil iz Slovenije, sedaj se organizira drugače, intervencijsko je uvozila za 90 milijonov dolarjev zdravil, velikim tujim firmam, kot je denimo Bayer, pa so pisali, da iz Slovenije ne dobijo več zdravil. Za velike svetovne firme pa je majhna Slovenija zanimiva seveda predvsem kot odskočna deska za druge trge v Jugoslaviji in na Vzhodu.

zna tudi pri ravnanju poslovnih bank.

Trganje poslovnih vezi

Razmere narekujejo dodatne ukrepe, je dejal predsednik zbornice Feri Horvat, večinoma

Nimamo programa, kako povečati profitnost slovenskega gospodarstva in s tem povečati ponudbo razvojnega denarja, kar nas bo privedlo iz krize.

so že zajeti v gradivu "Uresničevanje samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije", ki ga je pripravila slovenska vlada in ga dala v parlament. Horvat je ocenil, da so smeri ukrepanja na področju gospodarskega sistema in politike ter operativnega ravnanja pravilne in v veliki meri skladne z zahtevami zbornice. Vendar pa nekateri stvari še niso povsem jasne, zato se v podjetjih sprašujejo, kako bodo urejene po 7. oktobru.

Na medvladni ravni bi morali z republikami dogovoriti vsaj minimum pravnega reda in varnosti, saj je zvezna vlada v zahtevam po maksimumu dogovora povsem odpovedala, je dejal Horvat. Druge izbire kot lastni denar praktično nimamo več, vprašanje pa je, ali bo dinar še nekaj časa vzoredna valuta, če ne bo, bodo gospodarski stiki prekinjeni, saj vseh poslov ne bo moč reševati s kompenzacijami.

Med aktualne probleme je Horvat uvrstil še davčni sistem, ki ni učinkovit, če jih toliko davka ne plačuje, nadalje zavarovanje prihrankov varčevalcev, nejasno usodo EDP, le 19-odstoten delež izvoza v prodaji slovenskega gospodarstva. Pospešiti pa bi morali dogovore s tujimi institucijami in bankami za tehnično in drugo pomoč ter se dogovoriti o trgovskem režimu za prihodnje leto, da po osamosvojitvi ne bomo v praznem prostoru. Pri zaščitenem sistemu so potrebne spremembe, vendar previdne in postopne. ● M. Volčjak

Za carinike pripravljeni slovenski žigi

Slovenija dobiva lastni denar

Ljubljana, 2. oktobra - V parlamentu je spregovoril tudi podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk, ki je podrobneje spregovoril o slovenski monetarni politiki in carinskem režimu na hrvaški meji ter plačilnem prometu s sosednjimi republikami. Glede na razpravo na seji upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije lahko rečemo, da so prav ta vprašanja v središču pozornosti.

Lastni denar bo Slovenija dobila oktobra, boni so že pripravljeni, seveda to še ne bo pravi slovenski denar, ki ga lahko pričakujemo aprila prihodnje leto. S tem bo Slovenija imela vpogled v denarno maso, ki bo v obtoku v Sloveniji, skrivnost je še, kakšno bo razmerje med jugoslovanskim in slovenskim dinarjem, pri čemer je že jasno, da ne bo ena proti ena, kakor so sprva napovedovali, temveč bo ena proti dve, morda celo ena proti tri.

Uvedba začasnega in kasneje lastnega denarja zahteva vzpostavitev mejnega režima za kontrolo pretoka blaga, denar-

ja in ljudi, saj bo sicer hitro ogrožena stabilnost slovenskega dinarja. Avtomatično pa bo seveda prinesla prekinitev plačilnih poti s sosednjimi republikami, s katerimi je Slovenija neto izvoznik, trenutno ima za 13 milijard dinarjev terjatev do drugih republik. Slovenska vlada je pripravila plačilni sporazum za vzpostavitev blagovnih tokov med republikami, s Hrvaško je že usklajen, vendar si bodo po Ocvirkovih besedah zaradi pravnih in objektivnih težav pri sprejemanju takega medrepubliškega sporazuma morali pravni subjekti v prvi

fazi zagotoviti izravnavo blagovnih tokov s čisto blagovno izravnavo brez plačilnega prometa ali z odpiranjem nerezidentnih računov v lokalni valuti, kar domicilna zakonodaja Jugoslavije omogoča.

Devizni varčevalci so lahko veseli Ocvirkove napovedi, da bo problematika njihovih deviznih prihrankov razrešena s pomočjo javnega dolga.

Poleg plačilnega prometa z drugimi republikami podjetja seveda najbolj zanima, kakšen bo z 8. oktobrom režim na hrvaški meji, kjer carinske izpostave še niso postavljene. Na hrvaški meji bo 34 kontrolnih točk, od tega jih bo osem že imelo carinarne, druge jih bodo dobile kasneje. Zaenkrat bo pri blagovnem prometu na meji uveden le carinski nadzor, kar pomeni, da ga na meji ne

bodo carinili, temveč bo skupaj z dokumenti usmerjeno na carinarne v notranjosti. Vse promet za druge republike bo prav tako v tranzitu prenapoten v carinarne v drugih republikah. Carinarne bodo pri potrjevanju listin uporabljale slovenske žige, razen v primeru, ko listine spremljajo blago pri izvozu v tretje države (EUR, TIR, ATA ipd), dokler ne bodo s temi državami sklenjeni ustrezni sporazumi. Pri preverjanju porekla proizvoda bodo uporabljali merila, ki jih določajo pravila GATT (popolna proizvodnja v določeni državi ali vsaj 51-odstotno dodana lastna vrednost). Podjetja in druge pravne osebe bodo obravnavane kot tuja podjetja oziroma tuje pravne osebe.

V potniškem prometu se bo na meji s Hrvaško odvijal običajni carinski postopek, potniki iz drugih republik bodo obravnavani kot tujci, merodajen pa bo jugoslovanski potni list oziroma jugoslovanska osebna izkaznica. ● M. V.

VIKTOR ŽAKELJ

Za slovenski image

Ko premišljam o naši zgodovini, o tem, kako smo postopoma zoreli v nacijo, mi prihaja na misel primera s ptico, ki je zrasla v kletki, sedaj pa se mora nenadoma soočiti s problemi življenja zunaj kletke, s svobodo. Svoboda, s katero se mi kot svobodna ptica - narod prvič soočamo, pa je predvsem boj za preživetje, je eno samo tveganje, je stalna negotovost. Tiste, ki jih zapuščamo v »kletki«, nas povečini sovražijo. Razlog temu so vsakokratne ideologije jugodržavotvorstva, ki jih Slovenci večinsko nismo nikdar vzeli povsem za svoje. Najhujše s te strani šele pride in to tedaj, ko bo ostanek bivše skupne države soočen z dejstvom, da smo Slovenci za življenje te skupnosti ves čas prispevali od petine do tretjine potrebnega.

Na drugi strani smo moteči faktor tudi za Evropo in svet sploh, ki po razpadu desetletja skrbno negovanega bipolarizma s težavo išče novo globalno ravnotežje. Naš primer nosi s seboj tudi nove teoretske dileme, kot tudi spremembo realnih meddržavnih razmerij. Zato je zadržanost mednarodne skupnosti do naše razdružitve razumljiva.

Toda mi druge izbire nimamo: konstituiranje samostojne neodvisne države Slovenije je potreben (ne pa še zadosten) pogoj našega nacionalnega preživetja. Torej vrnitev v »kletko« bi bil za nas samomorilsko dejanje, svoboda, ki smo si jo tako želeli, pa se ta čas kaže kot nevarnost. Kako naprej?

Kot majhen narod na stičišču različnih kultur in civilizacij, stalno od nekoga ogrožen, vedno nekomu dodan, smo si neoprestano dopovedovali, da smo nekaj posebnega, kar je celo res. Iz tega za nikogar nevarnega početja smo črpali svojo, že prislovnično odporost, potrebno energijo za preživetje. Lastni image, kolikor smo ga sploh potrebovali in zato negovali, smo koristili predvsem za utrjevanje pozicije znotraj države, v kateri smo živeli. Nobene potrebe ni bilo, da bi Evropa, kaj šele svet vedel o nas. Bili smo vse: Avstrijci, Slovaki, Slavonci - še celo po zadnji vojni, ko smo bili nekaj časa v središču svetovne medijske pozornosti. Tako je bilo. Sedaj, ko vstopamo v svet, kot samostojen gospodarsko-politični subjekt moramo končno postati »nekdo«. Sedaj ni več pomembno, kaj mi sami o sebi mislimo, še posebej je škodljivo, če še naprej o sebi ohranjamo samovšečno podobo novega »izbranega ljudstva«, še slabše, če vztrajamo pri kalimerovstvu. Pomembno je, kako nas vidijo sosedje, Evropa, svet, da bi v prihodnje mogli to podobo o nas samih skladno z našimi hotenji, pri njih spreminjati. Kot rečeno, podoba o nas je sila pomankljiva, pa tudi kaj prida daleč ne seže. Prejšnji nas svet povezuje z Jugoslavijo, s tem pa s Slovani in Balkanom. Nič od tega nima posebne cene. O nekredivilnosti države Jugoslavije pa sploh ne kaže razpravljati. Slovani pa tudi veljamo za manj uspešen del evropske populacije; z izjemo predvojne Češke ni kaj prida v gospodarskem smislu veljala nobena slovanska država. Že v sosednji Avstriji pa celo radi zapišejo v turistične prospekte, da so naši slovanski predniki ob prihodu v te kraje barbarsko uničevali tedanjo cvetočo evropsko civilizacijo. Neprijetna sugestija tujcem, prastrah, kompleks - vsakega nekaj, a gotovo vse v našo škodo.

Prav tako je na slabem glasu tudi Balkan, ki v svetu simbolizira permanentno nestabilnost, prostor torej, kjer je dovoljen boj vseh zoper vse, pa se ga je zato treba izogibati, kolikor se le da. Skratka, ugleda, ki bi ga črpali iz prejšnje države, poretka in lokacije ne bo, prej nasprotno, deležni bomo vsesplošnega nezaupanja in podcenjevanja.

Zato je potrebno, da svetu (do)povemo, da smo Slovenci srednjeevropski na obrobju Alp živeči narod, da smo v balkansko državno tvorbo vključeni šele zadnjih sedemdeset let, ko nismo mogli tako kot Čehi (in Slovaki) po prvi svetovni vojni formirati lastne države. Tudi slovensko poreklo je treba precizirati (relativizirati), pa ne le v smislu venetskih teorij, ki bodo še dolgo burile strokovno in laično javnost, preden jih bo zgodovinska znanost dokončno ovrednotila, ampak je treba tudi povedati, da Slovenci nismo pravoslavni del Slovanov, da smo torej katoliška dežela (ta kvalifikacija ne zadeva svetovnonazorske ravni, ampak pomeni višjo stopnjo civilizacije v primeri s pravoslavnimi). Evropi moramo dalje povedati, kaj znamo, kaj zmoremo, da smo sposobni delati in živeti po evropskih normah. Skratka, svetu moramo povedati, da smo Slovenci Evropejci, da pa v sedanje evropske tokove nismo vključeni le zaradi spleta domaćih in mednarodnih okoliščin, da poslej želimo,

pa tudi zmoremo, biti del tega sveta, ki hoče postati nove Atene.

Nasledni bistveni element, ki sodi k naši podobi, je dejstvo, da smo obrobni del nastajajoče združene Evrope. V mislih imamo naslednje: de Gaulleove Evrope od Atlantika do Urals se dolgo ne bo, bo pa zagotovo prav kmalu nastala združena Evropa, ki se bo na Vzhodu končala na mejah Srednje Evrope, tako bomo mi postali »mejaši«. To pa ni le slabost, ampak je lahko tudi prednost, če jo bomo uspeli kot tako uveljaviti. Kako?

Za razvito Evropo, ki razmišlja v kategorijah integralnega trga, ki torej vedno ceni koristi in stroške svojega ravnanja, Slovenija kot dvomilijonski trg, ki za nameček še nekaj časa ne bo tudi kaj prida plačilno sposoben za združeno Evropo, ki gradi nad 300 milijonski trg, ni kaj prida zanimiva. Zato se moramo tej Evropi predstaviti kot državna skupnost, ki zna in hoče (p)ostati tisti nenadomestljivi vmesni člen, ki širi evropski trg ne le na območju bivše Jugoslavije, ampak celo dalje proti jugovzhodu kontinenta. Ne more biti dvoma, da to ne more biti le interes nas samih, ampak da je to hkrati tudi interes razvite Evrope, ki nima volje, ne časa ukvarjati se z »balkanskimi posebnostmi«, pa zato to prepušča nekemu, ki to zna in hoče (ali mora), na drugi strani pa večina ostanka Jugoslavije tudi ni sposoben direktnega vključevanja v prenaseljen in zato visoko selektivni evropski trg, pa je zato pripravljena posredniško vlogo prepustiti nam.

K podobi R Slovenije, oziroma ljudi, ki tu živimo in delamo, sodi tudi sposobnost racionalnega reagiranja, nekaj takega torej, kar je tako značilno za protestantski svet. Kako in kje naj se ta zrelost kaže? Za primer naj navedem naslednje.

Sedaj ko se srbslavška politika in Srbska narodna armija (SNA) zagreto prizadevata, da bi narode v bivši državi od kraja sprli, ko se pleni naše in Hrvaško premoženje v Srbiji in delu BiH, itd. je emocionalno reagiranje prizadetih ljudi (in narodov) razumljivo. Dovolj je vseh vrst kradi, dovolj nasilja, laži, nepravde... Amen za vedno. A to je vendarle čustvena

reakcija, racionalen premislek kaže v drugo smer.

Najprej, s svetom južno od Kolpe bomo ostali sosedje, s sosedji pa je dobro imeti vsaj nevtralne odnose, če že prijateljski niso mogoči. In dalje. Kdo naši generaciji sploh daje pravico odpovedovati se vsem našim minulim enormnim vlaganjem v ekonomsko asposobitev ter večji civilizacijski dvig teh okolij? Ne, na teh trgih, ki so v sedemdesetih letih skupnega življenja vsaj do neke mere postali med seboj kompatibilni, je treba vztrajati. V tem smislu je daljnosežno gledano pravilna odločitev slovenskega gospodarstva, da ob sedanjih znanih plenitvah premoženja naših podjetij ne reagira enako. Še več bi kazalo storiti v tej smeri ter srbska, bosanska in druga podjetja povabiti k odpiranju njihovih podjetij v naši republiki. To bi bilo najboljša potrditev, da mi znamo razmišljati ekonomsko (torej ne le ideološko) in da se je Slovenija resnično pripravljena odpreti tujemu kapitalu, kar je conditio sine qua non gospodarskega in družbenega restrukturiranja Slovenije. Mimogrede, a v tem trenutku ni pomembno. Če kaj Srbijo v očeh povprečnega Evropejca kompromitira, je sedanja kraja slovenskega in hrvaškega premoženja. Namreč, nedotakljivost lastnine in varno transnacionalno trgovanje je dejansko podlaga sedanjega evropskega gospodarskega in družbenega preporoda. Kdor tega ne spoštuje, v to družino pač ne sodi. Srbija očitno ne. Kaže, da se nekateri v Srbiji tega zavedajo, pa so sedaj sprožili kampanjo, s katero želijo prepričati domačo in zlasti svetovno javnost, da je njihovo ravnanje le enakovreden odgovor na to, kar se dogaja pri nas. Toda po njenih znanih ekonomskih blokadah, vdorih v monetarni sistem države, itd. zagotovo ne bodo za nikogar prepričljivi. Je pa to dokaz več, da Slovenija mora iz te nesrečne Srbslavije.

Naj sklenem. Slovenija mora zavestno in intenzivno začeti oblikovati in negovati podobo o sebi. To pa mora zajemati tako elemente, ki nas vključuje med »rumene Evropske zvezdice«, kot tudi tiste, ki nas individualizirajo in delajo dodatno zanimive. Brez lastnega skrbno negovanega imagea bomo nekaj nedolocenega med Italijo, Avstrijo, Madžarsko in tistimi, kar bo nastalo ob naši južni meji, za nikogar zanimivi, prej vsem v nadlego kot korist.

Odprte strani

Urednikova beseda

Tokrat smo Odprte strani odprli dvema temama: osamosvajanju Slovenije in beguncem oziroma vojni na Hrvaškem. Uvodnik je napisal Viktor Žakelj, predsednica jesenjske vlade je prispevala »vojni in povojni« dnevnik, naši novinarji pa so obiskali begunce v gorenjskih mestih. Prihodnji teden bodo spet izšle Odprte strani - proti vetru. Leopoldina Bogataj

RINA KLINAR

Kam greš, Slovenija moja?

Namesto uvoda:

Bili so nepozabni, kruti, neponovljivo pretresljivi junijsko-julijski dnevi leta 1991. Ne samo odrasli, predvsem otroci bodo pomnili te dneve prestrašenosti, strahu, skrbi, pa tudi upanja. Zaradi njih tudi pišem te vrstice ali spomine, kakor bi jih že hoteli imenovati. Zaradi Zale, Nejca, Nane, Katje, Tjaše, Katarine, Tanje, Ane in številnih drugih otrok - pravzaprav zaradi njihovih staršev in staršev drugih, da se zamislijo, da spoznajo, če že niso - da so bili to trdi dnevi preizkušenj, dnevi ne le spominov, ampak tudi opominov in izzivov. Predvsem mi odrasli ne smemo pozabiti, kaj smo v teh minulih dneh, »vojnih«, kot jim radi rečemo, storili eden za drugega ali eden drugemu. Ta čas, kakorkoli ga že poimenujemo, je bil predvsem čas odrasčanja, čas zorenja ljudi. Čas, ko smo spoznali, na koga se lahko zanesesh, kdo je lahko iskren prijatelj, dober soborec. Kajti, čeprav so bili tisti preleteti dnevi tudi boj, predvsem za teritorialce, vojake, policiste, se pravi, življenjski boj za to našo, mojo Slovenijo, šele začel. Zato so tudi te junijsko-julijske izkušnje tako dragocene. Ali, kot je dejal nekdo: »Srečen in zadovoljen sem. Spoznal sem ljudi na tej in oni strani. In na obeh imam prijatelje. Toda med vsakim žitom raste plevel.« Tole je »moja resnica«, moja izkušnja, napisana z eno samo željo, da bi se ozrli tudi vase in spoznali, kakšni smo bili in smo kot ljudje, ko iščemo smisel tudi v besedah, očeh in dejanjih drugih.

Kdaj se je pravzaprav začelo? Prav gotovo ne tistega junija, ko smo slovesno razglasili osamosvojitve. Za armado so se sklepe pripravile začele 6. maja. Pri nas v centru se je dežurstvo začelo kakšen dan kasneje. Karkoli je že vplivalo na to, da so se razlike med nami, ki živimo na tem tako nesrečnem združenem delu Evrope, na tak način odrazile, na vse to smo vplivali ljudje. Toda res je, preteklosti se ne da ne spremeniti ne pozabiti. Le naučimo se lahko kaj iz nje. Smo se v tej prelepi Sloveniji iz preteklih dni, za jutri in pojutrišnjem česa naučili?

22. junija

Na Gorenjskem so se tega dne »zgodili« Marojevičevi. Iz Ljubljane preko Kranja in Trziča na Jesenice so prišli. Na jeseniškem trgu pred gimnazijo je bilo več radovednežev kot njihovih pristašev. Čeprav drugačne obljube, so pred časom napovedani pohod proti predoru, tudi uresničili. Ni jim sicer uspelo uresničiti napovedane namere, a pokazali so predvsem, da zanje obljube ne pomenijo kaj dosti. Na Jesenicah jim res ne bi bilo potrebno protestirati. Resda je četrtina prebivalcev drugih narodov in narodnosti, a v občinski skupščini ima stranka dve mesti in možnosti povedati svoje na dostojanstven, demokratičen način, zadosti.

Pohod po ulicah, pravo zborovanje v dvorani občinske skupščine in končno, odhod s Hrušice, čeprav brez groženj ni šlo. A ta dan se še ni poslovil, ko se je občini, ki se razteza od Prešernove Vrbe do Planice in Rateč, blizalo novo gorje - tovor s posebnimi odpadki. Minister Jazbinšek je odločil, da so Jesenice tehnično najprimernejše. Odpadki, last slovenske vlade, so postali eden največjih problemov in zdi se, kot da je to sedaj jeseniški, nič več slovenski problem.

23. junija

Zjutraj so vsi tisti, ki so poslušali sobotna zadnja TV poročila, že vedeli, da se tovor bliža Jesenicam. V nedeljo zjutraj pokličem

direktorja Železarne, ki mi pove, da se z ministrom Jazbinškom in sodelavci pogovarjajo o rešitvi problema. Z županom se jim ob devetih pridruživa. Boj se je začel in moja izjava, da bo tovor povzročil revolto pri občanah, je bila pospremljena s kaj čudno, povišano ministrovo reakcijo.

24. junija

Protesti občanov se vrstijo in zato sklicem izredno sejo izvršnega sveta. Minister in njegovi pa nas prepričujejo, da ni nič nevarnega (res, neposredno nevaren ta tovor, ob pravilni skrbi zanj, ni). Le ustna zagotovila, obljube, nič pisnega. In zato odločitev, naj se

nadaljevanje na 20. strani

L. SPACAL

NEŽA MAURER

BEGUNKA

Težka sem,
kot da nosim ves svet
in mi bombe pritiskajo na maternico.
Kaj pomaga ljubezen,
če pripravljajo zlo
že nerojenim otrokom.

Trava se klanja vetru
in golobica golobu -
jaz pa begam pred njim,
ki hrani v sebi moje nespočete otroke.

Ne smem jih roditi.
Zastrupili bi jih.

iz pesniške zbirke LITANIJE ZA MIR

D. Z. ŽLEBIR

Val beguncev s Hrvaške ne usahne

Ljudje, ki smo jih prvič videli, so nas sprejeli kot svoje

Vojna na Hrvaškem je v Slovenijo naplavila okoli devet tisoč beguncev. Prvi val pribežnikov, ki je pljusnil k nam že avgusta, si je našel začasni dom pri svojcih in prijateljih, ko pa so se kasneje razmere v sosednji državi hujše zaostrele, so začeli prihajati množično in polniti nastanitvene centre Rdečega križa, domove in zavode, ki so jih začasno preuredili v begunska zatočišča. Slovenska vlada je iz državnih rezerv beguncem namenila več tisoč paketov, skoraj toliko jih je primaknil tudi Mednarodni Rdeči križ. Pomagajo dobrodelne organizacije, Rdeči križ, Kari-

tas, z nakazili na posebne žiro račune pomagajo ljudje... Kljub vsej tenkočutni pomoči Slovenija lahko preživeli le 11 tisoč beguncev. Dogajanje na Hrvaškem ne obeta, da bi val pribežnikov usahnil, nasprotno. Toda medtem so se zaostrele merila za status begunca. Ta je priznan otrokom do 14. leta, materam z otroki do 10. leta, sirotam do 18. leta, moškim nad 65 in ženskam nad 60 let ter telesnim in duševnim invalidom, in sicer samo s kriznih območij. Sprejeli smo jih tudi na Gorenjskem...

D. Z. ŽLEBIR

Male begunce je osrečil pogled na razsvetljeno Ljubljano

Škofja Loka, Kranj, oktobra - Skorajda ni večjega kraja v Sloveniji, kamor se po dogodkih na Hrvaškem ne bi zatekali begunci s kriznih območij od Osijeka, Okučanov, Vukovarja, Vinkovcev, Petrinje, Pakraca, do novih žarišč, kamor se širi fronta. Obiskali smo skupini beguncev, ki sta jih sprejela samostan v Škofji Loki in dijaški dom v Kranju. Pristupili smo pretresljivim pričevanjem žena, ki so z otroki ubežale vojni in rešile gola življenja, globoke duševne brazgotine zaradi dramatičnih dogodkov pa se še dolgo ne bodo zacelile.

Drugi teden mineva, kar je peto žensk z 29 otroki iz Slavonskega in Bosanskega Broda pribežalo v Slovenijo, v Škofjo Loko, kjer so kot pripadniki verske skupnosti »Marijino di-jelo« dobili zatočišče v loškem samostanu. Panični beg v zaklonišča, nočni trepet v zatemnjenem mestu, strahotne detonacije, ki niso ponehale 24 ur, so za njimi, toda mora iz domačega kraja neprestano visi nad njimi.

»Ko se je v Slavonskem Brodu bila bitka za tamkajšnje vojaš-nico, smo se umikali v kleti, saj sta zaklonišči v središču mesta pretesni za vse prebivalstvo. V kleti smo prebili 23 ur, brez luči, brez hrane, v stalnem strahu ob oglušajočih detonacijah. Groza nas je bilo, otroci so bruhalo od strahu,« je o dogodkih v domovini pred njihovim begom pripovedovala Anika, ena od mater iz Slavonskega Broda.

Na muhi ostrorelca

»Po padcu vojašnice mora ni bila končana. Preleti letal in napadi aviacije so nas spet gnali v zaklone. Slavonski Brod nima radarjev, ki bi pravi čas zaznala letala, zato so se alarmi oglašali šele tedaj, ko so bila letala že nad nami. Ulice so se izpraznile, kajti po mestu so petokolonaši streljali na žive tarče. Ne le da si nismo upali iz stanovanj, celo v lastno kuhinjo po padcu vojašnice nisem mogla stopiti, saj je sosednje zgradbe meril na naš blok ostrorelca. Grozljiva je bila napetost med mirom in vojno, grozljiva tišina, ki si jo slisal v našem nekdanjem živahnem mestu. Da vsaj otroke obvarujemo vojne in groze, smo se odločili oditi, pri tem pa nam je pomagala naša verska organizacija. Z zasebnim prevozom smo se odpeljali do Križevcev, tamkajšnja občina pa nam je zagotovila avtobusni prevoz v Slovenijo. Ko smo ponoči prispeli v Ljubljano in so otroci po dolgotrajnem zamačenju v domačem kraju ugledali razsvetljeno mesto, so bili od navdušenja vsi iz sebe. Sprva smo se nameravali nastaniti pri družinah, vendar smo se odločili, da je vsaj za otroke bolje, da ostanejo skupaj.«

Otroci, ki štejejo od deset mesecev do 19 let, so ubežali najhujši mori, ženskam pa skrbi na dom odganja tukajšnje na-

porno delo. V samostanu večidel skrbe same zase. Škofjeloški center za socialno delo jim je za pomoč pri gospodinjstvu in varstvu otrok poslal štiri ženske, ki so bile prej brezposelne, zdaj pa z begunci opravljajo neke vrste javnih del. Kljub temu imajo begunke dela čez glavo s kuho in pranjem na roke, tako da se zvečer izčrpajo zgrudijo v postelje. Čeprav za branje časopisja nimajo časa, radijski valovi iz Hrvaške se izgubljajo, televizorja pa zavoljo otroškega mirnega spanca raje nimajo, željno srkajo vse informacije od doma. V telefonskih stikih z možmi izvedo, da doma še kar v strahu trepetajo pred jutrišnjim dnem. Po ulicah streljajo petokolonaši, z druge strani Save, iz Bosne, pa se menda bliža napad jugoslovanske armade. Ko se po telefonu oglašajo svojci, otroci jočejo... Z drobnimi pozornostmi jim skušajo gostitelji olajšati položaj. Ta teden so za rojstni dan 6-letne Magdalene razrezali veliko torto, ki jo je za begunce prispevala slaščičarna Homan.

24 ur v zaklonišču

Ena od pribežnih žena, Vesna, je doma iz Bosanskega Broda, ki ga od Slavonskega loči le Sava. Mostova, ki sta povezovala mesti - dvojčka v republikah Hrvaški in Bosni, sta zdaj porušena. Vesna je bila s svojimi sedmimi otroki na obisku pri prijateljih onstran Save, ko so se odločili ubežati. Odpotovala je z njimi.

»Vrnili se bomo takoj, ko se razmere umirijo,« razmišlja Vesna. »Nikoli poprej nismo vedeli za nasprotja, kaj šele za sovražnost med Hrvati in Srbi. Tudi zdaj se z dolgoletnimi sosedi druge narodnosti ne sovražimo. Drug ob drugem smo trepetali v zaklonišču in si krajšali nočne more ob napadih. Srbi so, pa pravijo, da jih je sram tega, kar na Hrvaškem počno njihovi sonarodnjaki.« Izgnanstvo težko leži na ženskih dušah. Skrb za otroke in zavest, da so pri prijateljih sočutno sprejeti, deloma lajša njihovo stisko. Toda tesnoba bo ostala, dokler bodo v domačem kraju odmevale eksplozije. Kdove kdaj se bodo z otroki lahko vrnile, jim spet zagotovile normalno otroštvo, solanje, brezskrbno igranje. V domačem kraju zaradi izrednih razmer ni bilo

pouka, tudi v izgnanstvu se niso začeli s šolo. Nemara jih bodo premestili v drug kraj in bo tam poskrbljeno za šolanje otrok. Sicer pa je nekajkrat prišla v goste učiteljica, tudi sama begunka, in za nekaj ur razbremenila matere skrbi za naraščaj. Oglasijo pa se tudi drugi, denimo župnik, tako da begunci niso ves čas sami obsojeni na čemenje med samostanskimi zidovi.

Študentka z indeksom in knjigami, a brez fakultete

Najstarejša od begunskih otrok v škofjeloškem samostanu je 19-letna Željka. Tu je z dve leti mlajšim bratom Željkom, 10-letno sestro Andjelo in 6-letnima dvojčkoma Matijo in Franjem, vendar brez staršev, saj je oče v gardi, mati pa mobilizirana kot uslužbenka v bolnišnici. V normalnih okoliščinah bi se dekleta danes šolala na pravni fakulteti v Osijeku. Tako pa se sama prestrašen otrok mlajšim bratom in sestri nadomešča starše.

»Želela sem ostati doma, toda mama je vztrajala, naj odidem z mojimi. Oče je namreč gardist, mama pa na delu v bolnišnici tudi v središču vojnega dogajanja. V bolnišnico v Slavonskem Brodu skrbje tudi za številne ranjence iz okoliških krajev, kjer divjajo boji, iz Nove Gradiške, Okučanov, Vinkovcev. Mama mi je namenila skrb za mlajše, če se njej ali očetu kaj zgodi... Tu smo zdaj na varnem in starši so zavoljo tega doma mirnejši, naju z bratom Željkom pa vseskozi skrbi...« sta nizala vtise Željka in brat, kadar je dekleta premagal jok. Ob našem obisku sta bila z mlajšimi tremi vred hudo na trnih, saj so pričakovali očeta, ki se je v Ljubljani mudil na službeni poti. Željka se je pred jesenjo vpisala na pravno fakulteto v Osijeku. Dobil je indeks in kupila knjige, fakulteto pa je zadela granata, tako da študentje v njej nemara dolgo ne bodo užili juridične učenosti.

»Pravijo, da je v Brodu vse huje,« je po moško modroval 17-letni Željko. »Z one strani Save, iz Bosne, pričakujejo napad srbskih rezervistov. Za take misli tu v izgnanstvu ni veliko časa - preglasno je in ob vseh teh otrocih preveč živahno. S sestro se zamotiva tudi tako, da pomagava skrbeti za mlajše, sodelujeva z učiteljico, včasih pa se pridružijo tudi prijatelji iz Škofje Loke in Ljubljane. Sam sem poprej večkrat potoval od doma, za moje mlajše brate in sestre pa je bila to prva pot od doma brez staršev.«

Ubežali smo od nedeljske maše

Na izgnanstvo obsojeni iz Osijeka, Vukovarja, Vinkovcev, Pakraca, Obrovca, Zadra in drugih kriznih žarišč sosednje Hrvaške, so se znašli tudi v Kranju. Skoraj pol stotnje so jih nastanili v starem kranjskem dijaškem domu, med njimi ducat žensk, troje starcev in kopico otrok... Neda iz Bibinje s tremi šoloobveznimi otroki, je takole sestavljala mozaik svoje in drame še petih mater z otroki z zadarskega območja:

»Ko so tisto nedeljo pred dobrima dvema tednoma sirene naznanile zračni alarm, smo bili pri maši. Napadli so radijsko postajo v Ninu. Odtlej so se vrstili nizki preleti z vojaškega letališča Zeminuk, govorili so o velikem izkrcavanju srbskih in črnogorskih rezervistov, začela se je panika. Že od razglasitve hrvaške samostojnosti so martičevci našemu mestu pretili, da ga bodo zavrvali z zemljo. Med meščani je vladala huda napetost. V hribih nad Bibinjem so se pojavili tanki. Napaden je bil Masleniški most. Naši možje, ki kot rezervisti služijo v hrvaški gardi, so nas spodbudili, naj se z otroki umaknemo na varno, češ da se bodo tako lažje borili. Tako smo 19. septembra ponoči spakirali in se prek Paga odpeljali v Slovenijo. Druge poti so bile zaprte. Naša družina ima v Kranju prijatelje. Še lani so bili na dopustu v svoji počitniški hišici v Bibinju. Še julija smo jih hrabrili, ko je bila Slovenija napadena. Kdo bi si mislil, da bomo tako kmalu potrebovali njihovo naklonjenost! Kasneje smo se nastanili v dijaškem domu, kjer so tudi drugi begunci iz Dalmacije in ostalih delov zasedene Hrvaške. Osebuje doma, prijateljem in vsem, ki nam pomagajo, bi radi izrazili svojo hvaležnost za vse, kar nam dajejo. Ne vemo, kdaj se bomo lahko vrnili. Nemara tu dočkamo še zimo.«

Ženske na straži

Tudi Seka je iz Bibinje. S štirimi otroki se je pred streljanjem skrivala po kletih. »Možje so v gardi, ženske pa smo same držale stražo in varovale družine. Strah nas je bilo prihoda srbskih rezervistov. Po letalskih in tankovskih napadih, potem ko so izstrelki poškodovali šolo, cerkev in več stanovanjskih hiš, se je mesto izpraznilo. Vsi so odhajali, naposled tudi mi, sredi noči... Najprej smo se nastanili v Ljubljani, nato zasebno v Kranju. Prvikrat sem videla te ljudi, pa so z nami delili vse, kar imajo! Tedaj smo mislili,

da prihajamo za nekaj dni, kak teden, zdaj se naše izgnanstvo podaljšuje že v tretji teden. Da so le otroci na varnem! Doma so sprči streljanja, letalskih preletov in nenehnih alarmov hudo duševno trpeli. Še zdaj ne smejo slišati letal in tudi v Kranju si dolgo niso upali na prosto.«

Večina ubežnih žensk iz zadarske okolice doma ni imela zaposlitve. Delo je bilo težko dobiti, so povedale. Prednost pri zaposlovanju so od nekdanjih imeli srbski prebivalci, zlasti v

državnih službah, denimo v policiji. Zato je zadarsko področje tudi ugodno kadrovske zaledje za martičevce. Davorka iz Prkosa blizu Zadra pa je bila še donedavna zaposlena v eni tamkajšnjih tekstilnih tovarn. Zaposlitev je ni zadržala, ko je okoli Zadra postal vroče. Misli je na dvojce otrok, dva odrasčajoča otroke pa so ji na pot v Slovenijo zaupali tudi sorodniki. Iz vsakega tesnega stanovanja v Ljubljani, kjer se je gnetlo kar devet ljudi, se je preselila v kranjski dijaški dom. »Ničesar nam ne manjka, lepo skrbijo za nas,« je pritrdila mnenju sotrpink. »Le misel na dom, kjer se razmere hudo zaostrejo, nas psihično ubija. Tu smo brez dela, okupirane le s skrbjo za otroke, zato lahko neprestano razmišljamo o tem, kaj je doma. Če bomo morali v Sloveniji prebiti dlje časa, do zime, bi našim otrokom prav prišla toplejša oblačila. Naši gostitelji so poskrbeli, da so dobili igrače, barvice in risanke na video kasetah. Pogrešajo pa knjig v hrvaškem jeziku.«

D. SEDEJ

Begunska družina v jeseniški občini

Z dojenčkom, starim nekaj dni, na avtobus in...

Kranjska Gora, 3. oktobra - Begunske družine, večinoma ali nasploh samo matere z otroki, niso v jeseniški občini le po hotelih in počitniških domovih zgornjesavske doline, ampak so jih sprejele tudi družine po krajevni skupnosti. Razumljivo je, da si matere z otroki, ki so na tak ali drugačen način pri družinah po stanovanjskih hišah in stanovanjih, ne želijo nikakršne publicitete, zato opisujemo naslednji primer iz jeseniške občine brez osebnih podatkov, ki jih v takih žalostnih zgodbah ponavadi objavljamo.

»V vasi blizu Biograda na moru imamo majhno počitniško hišico,« pripoveduje gostiteljica, ki je v svojo hišo v Kranjski Gori sprejela vojne begunce. »Dobro smo se razumeli s sosedi, naša otroka pa sta se vsa leta igrala z otroki iz hiše, ki je nekoliko stran. Vendar staršev otrok, ki so bili z našimi, nikoli nisem ne poznala in ne srečala. Ko pa je prišla ta grozljiva vojna, so me sosede z morja poklicali po telefonu in zaprosili za sprejem sovrstnikov naših otrok. Jasno, da sem z veseljem takoj privolila,« pravi gostiteljica, ki je dve ženski in štiri otroke iz Dalmacije namestila v zgornje prostore prostorne stanovanjske hiše.

Dve Dalmatinki, Janja in Marija, ki sta pripeljali otroke tako daleč, ne pripovedujeta radi, kaj se je dogajalo. Obe sta skupaj z otroki v nenehnem strahu, kaj se dogaja in izjemno si želita spet domov. Pravita: »Tukaj izjemno lepo skrbijo za

naju in za najine otroke, ampak verjemite, tako radi bi vsi skupaj odšli domov. Ko me je zadnjič sin vprašal, kdaj gremo domov, sem mu malce v šali odgovorila, da tedaj, ko bomo pojedli polno košaro sliv, ki je v omari v kuhinji. In verjemite mi, da mi je bilo tako, da bi najraje verjela sama sebi, se usedla pred omaro in mahoma pojedla vse slive.«

Bojimo se oboroženih četnikov

Janja in Marija sta z otroki zbežali tedaj, ko so na vas začele padati prve granate in bombe.

»Otroci so sedeli na obali in preštevali, koliko granat bo padlo,« pravita. »Bilo je grozljivo, kajti zavedali smo se, da bo prej kot Biograd na moru prizadeta bližnja vas. Ne, res se ne bojimo letal, pa granat, bojimo se skupin četnikov, ki hodijo naokoli in ki vam storijo karkoli že hočejo.«

GLAS

GORENJSKI GLAS, PETEK, 4. OKTOBRA 1991

Moda
in
kvaliteta

Elita

Slikarji, fotografi in gobarji na Pokljuki

V Šport hotelu na Pokljuki bodo od 4. do 6. oktobra privedli srečanje gorenjskih slikarjev in fotografov. Njihova dela bodo vsem obiskovalcem Pokljuke v nedeljo na ogled v avli hotela.

V tem času si lahko ogledate še razstavo gob, ki jo bo pripravila gobarska družina in se boste lahko najdeli dobro pripravljenih gob.

Program: srečanje slikarjev bo 4., 5., in 6. oktobra, srečanje fotografov 5. oktobra, slikarska razstava 6. oktobra, ljubitelji slikajo 4., 5., in 6. oktobra, gobarska razstava pa bo 4., 5., in 6. oktobra. ● D. S.

Na Jesenicah smo poslikali naslednjo, nad vse »posrečeno« kombinacijo, ki brihtnim pač vse pove: tabla Stranke za ena-

kopravnost občanov kot prva in posledično spodaj tabla Rdečega križa Slovenije... ● Foto: D. Sedej

Prešernovo gledališče vas vabi:

- v petek, 4. 10. 1991, ob 19.30 uri
Algirdas Landsbergis: IDIOTOVA ZGODBA
premiera za IZVEN (slovenska praižvedba)
- v soboto, 5. 10. 1991, ob 19.30 uri
A. Landsbergis: IDIOTOVA ZGODBA -
red SOBOTA I. in IZVEN
- v četrtek, 10. 10. 1991, ob 19.30 uri
A. Landsbergis: IDIOTOVA ZGODBA -
red ČETRTEK in IZVEN
- v petek, 11. 10. 1991, ob 19.30 uri
A. Landsbergis: IDIOTOVA ZGODBA -
red PETEK I. in IZVEN
- v soboto, 12. 10. 1991, ob 19.30 uri
A. Landsbergis: IDIOTOVA ZGODBA -
red SOBOTA II. in IZVEN

Mislili smo, da nikoli ne bo res, da bodo take slike samo zanimiv motiv. Kako smo se motili!

V R E M E

Toplo

V soboto, 5. oktobra, bo stanovitno, v nedeljo, 6. oktobra, bo toplo, v ponedeljek, 7. oktobra, bo mlaj, v torek, 8. oktobra, bo oblačno, v sredo, 9. oktobra, in v četrtek, 10. oktobra, bo veter, v petek, 11. oktobra, bo jasno.

Lunine spremembe

V ponedeljek, 7. oktobra, bo ob 22. uri in 39 minut MLAJ. Ker se Luna spremeni ob 22. uri in 39 minut, bo po Herschlovem vremenskem ključu lepo vreme.

Koledar imen:

Sobota, 5. oktobra: Laci, Marcel, Cita, Dunja
Nedelja, 6. oktobra: Bruno, Vera, Fides, Renato
Ponedeljek, 7. oktobra: Micka, Marko, Maja, Manja
Torek, 8. oktobra: Gitica, Simona, Šmonca, Tajda
Sreda, 9. oktobra: Dino, Abraham, Ludvik, Nada
Četrtek, 10. oktobra: Danilo, Francka, Florij, Florijan
Petek, 11. oktobra: Samo, Milan, Sandra, Aleksandra.

Kaj bomo jedli?

Že nekaj časa je v slovenskem parlamentu in tudi sicer na moč aktualna krilatica: »No ja, če ne bo drugače, bomo pa pozimi jedli TRAVO.« Ali: »Nisem pripravljen, da bom pozimi, ko bomo z vsem na psu, jedel krompir in TRAVO!« Ta nesrečna trava kot prispodoba za vso nesrečo in bedo se je tako udomačila, da je treba razjasniti nekaj iz kmetijske terminologije.

Spomladi in pozno jeseni že lahko kakšnemu kmetu popasemo TRAVO, če je komu že tako pri srcu. Pozimi pa pride v poštev samo in le SENO ali »NUKA«, trava tretje košnje.

Zatorej: pozimi bomo jedli SENO! Preciznost v terminologiji je naravnost nujna, če se nočemo osramotiti, saj ne nazadnje izhajamo vsi iz ruralnega okolja.

SALON POHIŠTVA

Ark - Maja

Predoslje pri Kranju

tel.: 241-031

Odprto: 12. - 19.

sobota 9. - 13.

VELIKA IZBIRA

UGODNE CENE in
KREDITI
GOTOVINSKI
POPUST DO 40 %

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otroke in mlade: 1000 idej za naravoslovce: Potoki
9.20 Klub klobuk
10.30 Nancy Wake, avstralsko angleška nadaljevalka
11.20 Video strani
13.00 Poročila
14.50 Video strani
15.00 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev: Tednik
18.05 EP, Video strani
18.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.00 Risanaka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Forum
20.14 EPP
20.20 Festivali sveta, avstralska dokumentarna serija
20.45 Paralaksa, nizozemska dokumentarna serija
21.10 EPP
21.15 Nikoli več, angleška nadaljevalka
22.05 EPP
22.10 TV dnevnik, vreme
22.30 EP, Video strani
22.35 Sova
Pri Huxtablovih, ameriška nanižanka
Proces, francosko nemško italijanski film
Dražljivo, francoska nanižanka
1.20 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Maribor: Tele M
19.00 Čez tri gore: Kvartet Savski val in harmonikar Lojze Travnik, ponovitev
19.30 TV dnevnik ZDF
20.00 Žarišče
20.30 Oči kritike
21.10 Mozart na turneji
22.00 Videonoč
1.00 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
22.45 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 9.30 Zdrav duh v zdravem telesu, dokumentarna serija
10.00 Šolski program
16.15 Video strani
16.25 Zdrav duh v zdravem telesu, dokumentarna mladinska nanižanka
16.55 Hišni ljubljenci
17.20 Šef, humoristična nanižanka
18.35 Niti pare več, niti pare manj
19.20 Risanaka
19.30 Dnevnik
20.05 Risanaka
20.15 Kako premagati draginjo, ameriški barvni film
21.50 Nenadni uspehi, ameriška humoristična nanižanka
22.15 Ves svet je oder
23.05 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.10 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Znamenje za umor, ameriški barvni film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka
15.30 Raxyanovi
16.00 Ahent Pepper
17.00 Tutti frutti
18.30 Risanke
18.50 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.30 Rayanovi, ameriška nanižanka
21.30 Rebecca, angleška nadaljevalka
22.20 TV dnevnik
22.30 Dokumentarna oddaja
23.00 Agent Pepper

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni, ponovitev
9.30 Ruščina
10.00 Šolska TV
10.30 Angel za tri malopridneže, ponovitev
12.05 Video razglednica
12.10 Nekoč
12.15 Domače reportaže, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 Liebling Kreutzberg
14.45 Mojstri jutrišnjega dne
15.00 Otroški program
15.05 Rakuni, risana serija
15.30 Am, dam, des
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Mini kviz
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.30 Falcon Crest
19.21 Znanost danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Stari; Rojstni dan stare gospe
21.15 Znanost osebnosti kuhajo
21.25 Pogledi s strani
21.35 Poroka na papirju, kanadski film
23.05 Šport
23.25 Grad groze, ameriški film
0.00 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
15.45 Leksikon umetnikov
16.00 Ženska za nežne ure, italijanski film
17.30 Odkritje zemlje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Milijonsko kolo
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Ukrajina, dokumentarni portret
21.15 Šiling
22.00 Čas v sliki
22.30 Osvajitev umetnega sveta
23.25 Medea
0.45 Sledovi zločina, danski film
2.45 Poročila

GORENJSKI GLAS
GORENJSKI GLAS
GORENJSKI GLAS

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 6.50 Dobro jutro, otroci - 10.00 Dopolndanski dnevnik - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Oddaja za pomorščake + glasba - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 22.00 Zrcalo dneva + EP + vreme - 23.05 Literarni nokturmo - Desanka Maksimović: Rojenje - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP - 16.40 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.20 - Zgodovina rocka - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Petkov ocivrek - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

PRO 7

- 6.45 Hiša na trgu Eaton 7.30 Bret Maverick 8.20 Gospod Ed 9.15 Agencija Maxwell 10.05 Bret Maverick 11.00 Deseterica izmed nas 11.25 Alice 11.50 Barney Miller 12.15 Starsky & Hutch 13.10 Kačja luknja, nemška grozljivka, ponovitev 13.40 Perry Mason 15.40 Tirolska se smeje, nemški film 17.00 Trd, toda prisrčen 18.00 Poročila 18.05 Risanke 19.50 Cosby show 20.15 V zrcalu preži smrt, ameriška grozljivka 22.10 Ulice San Francisca 23.10 Nedolžni z umazanimi rokami, francoska kriminalka 1.55 Hawk, ameriški film, ponovitev 2.40 Trupla so tlakovala njegovo pot, italijanski vestern, ponovitev

RTL PLUS

- 6.00 Dobro jutro, poročila 9.00 Tekma s smrtjo 9.45 Bogat in lep 10.10 Angel se vrača 11.25 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop, Al Mundy 13.05 Hammer 13.30 Kalifornijski klan 14.20 Springfield'ska zgodba 15.05 Klan volkov 15.50 Chips 16.40 Tvegano 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 Pacifiška eskadrila 21.40 20.15 Airwolf 21.10 Skrivnosti iz Twin Peaksa 22.10 Poročila iz nem-

KINO

- CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. SEKSUALNE DILEME ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. glasb. filma V POSTELJI Z MADONNO ob 18. in 20. uri DUPLICA amer. drama PREBUJENJA ob 19. uri KOMENDA amer. akcij. kom. MLADOLETNI VOHUN ob 20. uri ČESNJICA amer. akcij. film SMRTNOSNA OBSODBA ob 20. uri ŽELEZNIKI hon. akcij. film LÖV NA NINJE ob 19. uri ŠKOFJA LOKA amer. drama ANGEL NA MOJI MIZI ob 19. uri RADOVLJICA amer. zab. film OBUPNO IŠČEM SUZANO ob 20. uri, nem. erot. film VROČICA LJUBEZNI ob 22. uri BLED amer. akcij. film GLASNIK SMRTI ob 20. uri

SLOVENIJA 1 SOVA PROCES

nemško-francosko-italijanski črno-beli film; igrajo: Anthony Perkins, Jeanne Moreau, Orson Welles, Romy Schneider, Elsa Martinelli; režija: Orson Welles. Orson Welles, ki je tvegal ekrani-zacijo prvega objavljenega Kafkovega romana z naslovom Proces, je lahko pričakoval buren odziv kritike in občinstva. Pripoved o nepomembnem uradniku Josefu K.-ju se začne nekega jutra, ko ga obiščejo zastopniki nevidnega sodišča in mu sporočijo, da je aretiran, da pa sme še naprej opravljati svoje delo v banki. Skrivnostni proces se vleče, ne da bi obtoženi izvedel karkoli o namerah sodišča. Vsi poskusi, da bi se dokopal do podatkov in da bi ugotovil, česa je obtožen in kdo je njegov sodnik, se mu ponesrečijo. Josef K. pada vse globlje v nepregledna območja sodnega aparata, dokler njegove agonije ne zaključijo okrutna smrt v kamnolomu.

ške nogometne lige 23.00 Tutti frutti 24.05 Brez milosti, ljubica, ameriški erotični film

SCREENSPORT

7.00 Eurobika 7.30 Boks 8.00 Šport v Franciji 8.30 Ameriški nogomet 9.30 Eurobika 10.00 Rugby - svetovni pokal 11.00 Moto dirke 12.00 Golf - nemški masters 12.30 Surfanje 13.00 Britanska formula 3000 14.00 Argentinski nogomet 14.45 Rugby - Avstralija: Argentina, prenos 16.40 GO - nizozemski moto šport 19.15 Svet športa 19.45 Rugby - Francija: Romunija, prenos 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Formula ena - reportaža o VN Španije 23.30 Golf - nemški masters

Želite kaj sporočiti
Gorenjкам in Gorenjcem?
Izberite
NAJUČINKOVITEJŠI
način: **OBJAVO**
v Gorenjskem glasu
fax 215-366

BABA
TRGOVINA

4. oktobra

Pet prstov na otrokovi roki

Mesec oktober se začne s tednom, ki je namenjen našim otrokom. Že dolgo nisem napisala kaj lepega, toplega, kaj takega, da bi otroci občutili. V tem tednu pa to želimo.

Otrokov svet naj ne postane televizijski ekran. Mislim, da je vedno več staršev, ki čutijo, kako pomembno je, da preživijo del svojega dne tudi s sinom ali hčerko.

Ali se hočemo s cicibanom poigrati, ga razvedriti, ga pripraviti do smeha? Naj vam pri tem pomagam.

Otroka primemo za roko in se zastrmimo v njegove prste, lahko pa se poigramo tudi z njegovimi prsti na nogah. Pri teh preprostih igrarijah prebiramo prste od palca do mezinca. S palcem in kazalcem primemo za vrh prsta, ki mu pripovedujemo besedilo, kaj dela. Otrok se lahko enako poigra tudi sam s svojo ali našo roko.

Ta z drevesa hruške stresa (ljudska)

Ta z drevesa hruške stresa. (palec)

Ta jih meče v prazne vreče. (kazalec)

Ta na rame vrečo vzame. (sredinec)

Ta jih skozi vrata vozi. (prstanec)

Ta jih gleda in pojedla. (mezinec)

Ali vidiš zajčka? (ljudska)

Ali vidiš zajčka? (palec)

Ta ga lovi, (kazalec)

ta ga dobi, (sredinec)

ta ga domov pelje, (prstanec)

ta mali mu korenček da. (mezinec)

Ta prav' jejmo!

(palec) Ta prav': Jejmo!

(kazalec) Ta prav': Pijmo!

(sredinec) Ta prav': Kje bomo vzeli?

(prstanec) Ta prav': V mamin' skrin'.

(mezinec) zacvili: Jest bom pa vse mam' povedu.

Vsi preostali prsti: Tep'mo ga, tep'mo ga! (nato ga nabijejo)

Jana Dagarin, Škofja Loka

Veselo nedeljsko popoldne v Podlublju - Imenitno je, če šola praznuje stoletnico, posebej še, če so tovarišice pripravljene, da za tak praznik otrokom pripravijo pravo pravcato otroško veselico. Podlubljske so bile tako požrtvovalne in v nedeljo popoldne so se otroci v dvorani najprej zagnali v delo, oblikovali so lutke, risali, gnetli in oblikovali glino, žagali in rezljali les, lepili usnje in kdo ve kaj še vse počeli v svoji zanimivi delavnici, zraven pa se pomerili še v "pokaži, kaj znaš", plesali, peli, igrali. Za povrh jim je igral še ansambel Blekato. Pa recite, če se niso imeli "ful dobr". D.D. - Foto: A. Gorišek

Vojna na Hrvaškem

Zakaj? Zaradi trmoglavosti voditeljev ali zaradi občutka premoči? Saj je vseeno. Mrlič so tako ali tako. Zaradi pokvarjenosti generalov starši doma jokajo za padlimi otroki. **Andrej Šolinc, 7.a**

Vojna na Hrvaškem je zelo huda. Vojaki pobijajo tudi majhne otroke. Hrvaškim otrokom želimo mir in upam, da se bo vojna čimprej končala. **Tina Bergant, 7.a**

Ker me odrasli še prištevajo k otrokom, na splošno pa velja, da otroci ne smejo misliti s svojo glavo, vam ne morem povedati nič pametnega. Vendar, med brati, mislim, da je početje JLA nesmiselno. Če bi že kaj zaslužil, bi pomagal Hrvatom z vsemi sredstvi, tako pa še nisem samostojen, kakor tudi naša ljuba Slovenija ne sme misliti in ukrepati s svojo glavo. **Jure Rozman, 7.a**

Zakaj, zakaj in še enkrat zakaj? Ali je zvezdica generala vredna več od življenja nedolžnega človeka? **Andrej Kogoj, 7.a**

Želim, da bi se vojna nehala in bi si vsi podali roke. Vendar to, kot zgleđa, ne bo mogoče. **Milan Femič, 7.a**

Veliko ljudi je pomrlo, vojna je naredila veliko gospodarsko škodo, uničila veliko domov nemočnih ljudi. **Klemen Puhar, 8.c**

Učenci OŠ heroja Bračiča Tržič

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Kaj še zanima šolarje?

Mnogim šolarjem je samo pouk in učenje premalo. Zato obiskujejo razne krožke, v katerih se združujejo ob interesnih dejavnostih. Le-te jim pomenijo tako razvedrilo kot spoznavanje marsičesa koristnega. Kaj mlade privlači v krožke, smo tokrat poizvedeli med učenci osnovnih šol v Šenčurju in Voklem. Tole so nam povedali!

Simon Debeljak, osmošolec iz Srednje vasi: »Ker imam rad šport, sem se lani vključil v nogometni krožek. Sestajali smo se trikrat na teden; igrali smo, nabirali kondicijo in tudi tekmovali. Bilo je prav prijetno. Letos me boli koleno, zato sem se odločil za sodelovanje v podmladku Turističnega društva. Tudi tako bom veliko v naravi. Zlasti se veselim izletov, ki jih organizira društvo za člane podmladka.«

Urša Okorn, osmošolka iz Šenčurja: »Že od prvega razreda hodim v plesni krožek. Ples me namreč zelo veseli. Ne samo mene, za ta krožek se odloča veliko deklet. Veliko se naučimo, obenem pa se tudi zabavamo. Naše znanje ne skrivamo; nastopali smo že po šolah in na maturantskih plesih. Ob plesu mi ostaja še dovolj časa za sodelovanje v podmladku Turističnega društva, kamor je vključenih tudi precej sošolk in sošolcev.«

Mojca Rozman, četrtošolka iz Šenčurja: »V prvem razredu sem obiskovala krožek ročnih del. Enkrat na teden smo deklice spoznavale, kako se šiva, plete in veže. Najraje sem delala oblekice za svoje punčke. Sedaj mislim na resnejše stvari. Všeč so mi tuji jeziki, zato nameram obiskovati tečaj nemščine. V šoli pa se bom kasneje verjetno odločila za pouk angleščine.«

Bernarda Nastran, četrtošolka iz Voklega: »Že četrto leto sodelujem v plesnem krožku. Všeč mi je glasba in ples. Najprej smo spoznali otroške plesne, potem pa tudi druge. Okrog 15 učencev redno obiskuje ta krožek. Imeli smo že več nastopov v šoli. S plesom se bom ukvarjala še naprej. Od drugega razreda obiskujem tudi vrtnarski krožek, saj zelo rada vzgajam rože.«

Urša Rozman, tretješolka iz Prebačevega: »Tudi mene zanima vrtnarjenje. Rada delam na vrtnu, zato obiskujem vrtnarski krožek. Marsikaj, kar se tam naučim, pride prav doma, da lahko pomagam mami. Razvedrim se v plesnem krožku in pevskem zboru. Če mi ostane še dovolj časa za učenje? Zaenkrat ga je dovolj za vse. Z zborom pripravimo tudi kakšen nastop v šoli.«

Peter Bukovnik, četrtošolec iz Vogelj: »V prvem razredu sem obiskoval ure pravljič. Pozneje sem šel nekajkrat na plesni krožek. Letos sem se odločil za sodelovanje v prometnem krožku, ker bi rad postal prometnik. Mislim, da otroci kar veliko vemo o prometu, vseeno pa tega znanja ni nikdar preveč. Če bom prometnik, bom sošolce opozarjal na napake, da ne bi zaradi njih prišlo do nesreče.« ● **Besedilo in slike: S.**

Saje

Lepota narave

V leskovem grmu sem nekaj zaslišal. Ko sem malo bolj pogledal, sem zagledal veverico z lepim, rjavim kožuščkom, košatim repom, majhnima ušeskoma in črnim smrčkom. Poleg so brezskrbno skakali trije mladički. Mama veverica jih je učila, kako streti lešnik.

Obletavati me je začel komar. Z vso močjo sem ga udaril, takrat pa so prestrašene veverice zbežale.

Grega Maček, 4. a. r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
8.30 Mozaik, ponovitev
8.30 Angleščina - Follow me
8.55 Radovedni Taček: Glasbilo
9.10 Lonček kuhaj: Ocvrti zrezki iz leče
9.20 Zgodbe iz šoljka
10.20 Ex libris: Filmski obzornik - Zrcalo časa
11.20 Večerni gost: Peter Zobec
12.05 Oči kritike
12.45 Forum
13.00 Poročila
13.10 Mozaik: Mozart na turneji, ponovitev
14.15 Video strani
15.50 Marlboro music show, ponovitev
16.20 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 V deželi igrač, ameriški film
18.35 EP, Video strani
18.40 V kaj drvimo skupaj z Zemljo?, ponovitev angleške znanstvene serije
19.05 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.14 EPP
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 EPP
20.35 Tvariete
21.35 Sova
Na zdravje, ameriška nanizanka
22.00 TV dnevnik, šport, vreme
22.20 EP, Video strani
22.25 Sova
Bratovščina vrtnice, ameriška nadaljevanka
Po kanalu do zlata, ameriški film

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 19.00 Garfield in prijatelji
19.30 TV dnevnik, Beograd
20.15 Filmske uspešnice: Plava laguna, ameriški film
22.05 Satelitski programi - poskusni prenosi
22.15 Yutel, eksperimentalni programi

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
22.45 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 12.00 Pregled programa
12.05 Video strani
12.15 Izbor iz šolskega programa
13.45 Ponovitev filma
15.15 Vesela sobota
16.15 Trije navihanci, ameriški mladinski film
17.45 En avtor, en film; Izziv
18.00 Nenavadni uspehi, ameriška humoristična nanizanka
18.25 Slavenska jesen, dokumentarno glasbeno oddaja
18.55 TV razstava
19.05 Ewoki
19.30 Dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Afriški lev, ameriški barvni film
21.45 Da, gospod Premier, angleška humoristična nadaljevanka
22.15 Arsenio Hall Show, humoristična oddaja

- 23.10 Calebove hčere, kanadska nadaljevanka
0.00 Maraton z nadaljevanko; Napoleon in Josephine
3.50 Video strani

KANAL A

- 20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Tretji človek, britanski čb film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka
15.30 Rayanovi
17.30 Rebecca
18.30 Globus, ponovitev
19.00 TV dnevnik
Jutri je nedelja
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.30 Rayanovi
21.05 Osvoboditev lorda Bayrona Jonesa, ameriški film
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Simpsonovi
9.30 Angleščina
10.00 Francoščina
10.30 Ruščina
11.00 Poroka na papirju, ponovitev
12.30 Hello Austria, hello Vienna
13.00 Čas v sliki
13.35 Vdovec s petimi hčerami, nemška komedija
15.10 1000 mojstrov
15.20 Risanka
15.30 Jocotobi, Nevarnost na počitnicah
16.00 Otroški Wurlitzer
17.00 Mini CVS
17.10 Erichova zmešnjava
18.00 Čas v sliki
18.05 Nogomet
18.30 Falcon Crest
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Glasba lebdi v zraku
22.02 Novo v kinu
22.10 Naš šef je ženska
23.00 Bigglov učinek, britanski film
0.30 Čas v sliki
0.35 Mayflower madam, ameriški barvni TV film
2.05 Čas v sliki
2.10 Ex Libris

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
14.20 Leksikon umetnikov
14.30 Rostropovičeva vrnitev domov
16.00 Poročila iz parlamenta
17.00 Ljuba družina
17.45 Kdo me hoče? - Živali iščejo dom
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Slika Avstrije
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Orkan, ameriški film
22.10 Čas v sliki
22.15 Šport
22.45 Rdeči kavč
23.15 The Story of Rock'n'Roll
23.30 Alice Cooper
1.10 Dancin' thru the Nite
1.40 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 9.20 Dnevnikov odmev - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - Tedenski aktualni mozaik - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na dopustu - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Kratka radijska igra - 23.05 Literarni nohturno - Bruno Dubak: Čuvár meha - zgodovinarja - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Razvedrilno popoldne na valovih Radia Žiri - vmes EPP in obvestila - 19.00 - Odpoved programa

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.10 - Duhovna obzorja - 12.30 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radia Slovenija - 13.40 - Kuharski nasvet - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Tečaj angleškega jezika - ponovitev - 15.30 - Dogodki n odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Zabavno glasbena oddaja - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.59 - Odpoved programa

KINO

5. oktobra

CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 16., 18.30 in 21. uri
STORŽIČ amer. kom. MAŠČEVANJE SMRKAVCEV ob 16. uri, amer. trda erot. SEKSUALNE DILEME ob 18. in 20. uri
ZELEZAR amer. glasb. film V POSTELJI Z MADONNO ob 17. in 19. uri, prem. amer. trde erot. TELESNA VROČICA ob 21. uri
DUPLICA prem. amer. akcij. thrill. PENTAGRAM ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. OGNJEMET STRASTI ob 21. uri
ZELEZNIKI amer. trda erot. RES JE DOBRA ob 20. uri
ŠKOFJA LOKA hon. akcij. film LOV NA NINJE ob 18. in 20. uri
RAĐOVJICA amer. film DIVJI V SRCU ob 20. uri
BLED amer. akcij. film MORSKE SI-RENE ob 20. uri, nem. erot. film VROČICA LJUBEZNI ob 22. uri
BOHINJ amer. romant. kom. ČEDNO DEKLE ob 20. uri

Nemogoče je mogoče

KOVINOTEHNA

Blagovnica Fužinar Jesenice
Telefon: 81-952

BTV Gorenje - NOBLESSE

Ekran 63 cm

Cena 27.436,00 din

Ob takojšnjem plačilu
samo 25.900,00 din

Nemogoče je mogoče

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.10 Video strani
8.20 Otroška matineja
8.20 Živ žav
9.15 Nevarni zaliv, ponovitev kanadske nanizanke
9.45 Umetnost za vsak dan, ponovitev francoske dokumentarne nanizanke
10.40 Garfield in prijatelji, ponovitev Videomah
11.05 Obzorja duha
11.55 EP Video strani
12.00 Murphy Brown, ameriška nanizanka
12.30 Poročila
12.40 Zelena ura, ponovitev
13.40 Ona + On, ponovitev
14.40 Za težave Bednarski, poljska nadaljevanka
15.40 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Jutro velikega dne, ameriški film
18.35 Slovenija - Umetnostni vodnik
18.45 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 EPP
20.20 Kugy, TV nadaljevanka
21.25 EPP
21.30 Zdravo
22.50 TV dnevnik, šport, vreme
23.10 EP video strani
23.15 Sova
Polna hiša, ameriška nanizanka
Bratovščina vrtnice, ameriška nadaljevanka
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 19.00 Da ne bi bolelo: Stres naš vsakdanji
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 V orlovi deželi, angleška poljudnoznanstvena serija
20.50 Černobilski zvonovi, dokumentarna oddaja
21.30 Ciklus filmov Mauricea Pialata: Ne bova se skupaj postarala, francosko italijanski film
23.10 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
22.45 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 13.20 Video strani
13.30 Nedeljsko dopoldne za otroke
14.30 Pancho Barnes, ameriška nadaljevanka
15.20 Ponovitev filma
16.55 Da, gospod Premier, angleška humoristična nanizanka
17.20 Veni, vidi
17.25 Peter Gunn, ameriški barvni film; Peter Strauss
18.55 Busove zgodbe, risana serija
19.20 TV sreča
19.30 TV dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Dragi John
20.45 Dediščina Daljnega vzhoda, dokumentarna serija
21.35 Magija

- 21.50 Coplan, francoska nanizanka
23.20 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega programa
20.00 Končni obračun, ameriški barvni film
22.00 Huda kri, ameriški barvni film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka
15.30 Rayanovi
16.00 Agent Pepper
17.00 Osvoboditev lorda Bayrona Jonesa
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program: Nicholas Nickelby (risani film)
20.30 Rayanovi
21.00 Sladki val, ameriški film
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Zajtrk v dvojni postelji, nemški film
10.40 Nekoč
10.45 Išče se okrožni zastopnik
11.00 Evropski studio
12.00 Tednik
12.30 Orientacija
13.00 Čas v sliki
13.10 Pravica do ljubezni
13.35 Vprašanje časa, ameriški film
15.10 Comedy Capers
15.25 Biblija za otroke, Stvaritev
15.30 Otroški program, risanka
15.55 Jaz in ti, otroški program
16.10 Daktari, levja družina
17.00 Mini čas v sliki
17.10 X-large, oddaja za mlade
18.30 Falcon Crest
19.30 Čas v sliki
19.48 Šport
20.15 Jaz o sebi
21.15 Ali ljubite klasiko?
22.15 Vizije
22.20 Ločena, drama
0.20 Gustav Mahler - Ruckertove pesmi
4.00 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
9.00 Čas v sliki
9.05 Kulturni tednik
9.30 Katoliška maša
10.15 Artsat - umetnost v veselju
11.15 Mozartov koledar
11.20 Skladbe let 1787 - 1788
13.00 Dober dan, Koroška
13.30 Slike iz Avstrije
14.15 Po čutni sli hrepeneč, reportaža
15.00 Športno popoldne
16.30 Moje dogodivščine v morju
17.15 Klubi za seniorje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Slike Avstrije
18.55 Kristijan v času
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki
19.48 Primer za tožilca
20.15 Dokler se ne snideva spet
22.00 Čas v sliki
22.35 Twin Peaks
23.35 Tako je pač življenje, francoski film
1.05 MacGyver
1.50 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 5.00-8.00 Jutranji program, glasba
8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnjenja - 10.00 Poročila - 11.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 18.00 Reportaža na kratko - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

- 9.00 - Napoved programa - radijski koledar - EPP - sprehod po kinodvoranah - 10.00 - Športne novice - 10.30 - Pogovor z argentinsko Slovenko Marjetko Dolinar - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi - 13.30 - Nedeljsko popoldne na frekvencah 91,2, 98,2 in 96,4 MHz - vmes kulturni kažipot - vremenska napoved - prometni servis - pregled slovenskega časopisja - aktualni športni dogodki in sprehod po naših kinodvoranah - 15.30 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Začetek - 8.05 - Oddaja za otroke - 9.15 - Horoskop - 9.45 - Špikov kot - 10.15 - Slovenci v svetu - 10.45 - Nasvet za nedeljsko kosilo - 11.00 - Radijski sejem - 12.00 - Čestitke poslušalcev - 13.00 - Tema - 14.00 - Čestitke - 15.00 - Razgovor - 16.00 - Čestitke poslušalcev - 17.00 - Tema - 18.00 - EPP - 18.59 - Odpoved programa

PRO 7

- 5.55 Pustolovščina divjina 6.20 V carstvu divjih živali, ameriški dokumentarni film 7.05 Poročnik Preston, ameriška pustolovska nadaljevanka 7.30 Vicki 8.20 Muppet show 8.50 Triple-sala bom v tvoje srce, ameriški glasbeni film 10.30 Cosby show 11.00 M.A.S.H. 11.30 Blagoslovljena ekipa 12.20 V carstvu divjih živali, ponovitev 13.15 Dodge City, ameriški vestren, ponovitev 15.10 Sever in jug, ameriški film, ponovitev 16.50 Harcastle & McCormick 18.05 Hrošč gre na vse, nemška komedija 19.50 Cosby show 20.15 Perry Mason in trmoglavica nuna, ameriška kriminalna 22.15 Ulice San Francisca 23.15 Rekruti v džungli smrti, angleški vojni film 1.05 Harryjeva čudovita kazenska porota 1.30 FBI 2.20 Človek, ki je ubil Lybertyja Valanca, ameriški vestren, ponovitev

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ

OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 064/241-694

KINO

CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 16., 18.30 in 21. uri STORŽIC amer. fant. film TERMINATOR ob 16. uri, prem. amer. trde erot. TELESNA VROČICA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. glasb. film V POSTELJI Z MADONNO ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. SEKSUALNE DILEME ob 21. uri DUPLICA amer. akcij. kom. MLADOLETNI VOHUN ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. OGNJEMET STRASTI ob 21. uri ŽELEZNIKI amer. drama ANGEL ZA MOJO MIZO ob 19. uri ŠKOFJA LOKA hon. akcij. film LOV NA NINJE ob 18. in 20. uri RADOVLJICA amer. zab. film OBUPNO IŠČEM SUZANO ob 18. uri, amer. krim. film STANJE MILOSTI ob 20. uri BLEED amer. romant. kom. ČEDNO DEKLE ob 18. uri, amer. akcij. film GLASNIK SMRTI ob 20. uri BOHINJ amer. akcij. film MORSKE SIRENE ob 20. uri

SLOVENIJA 1 17.05

JUTRO VELIKEGA DNE

ameriški barvni film; glavne vloge: Virginia Mayo, Robert Stock, Ruth Roman, Alex Nicol, Raymond Burr, Lee Gordon, Donald MacDonald.

Zgodba filma Jutro velikega dne se začne 1861. leta. Denver je zdaj v Coloradu - sredi prejšnjega stoletja pa je bil tu še Divji zahod, kjer so se kržali interesi zlatokopov, a severnjakov in ajužnjakov.

V državljanski vojni je Owen (R. Stack) pristaš secesionistov - Juga. Pred Indijanci ga zadnji trenutek reši a severnjake Masterson (L. Gordon), ki ga spremlja lepa plavalaska Anne (V. Mayo). Po prihodu v Denver Owen spozna tudi lepo črnolasko Boston (R. Roman), ki po sili razmer služi bogatemu in hudobnemu poslovecu Jumbu Meansu (R. Burr). Tu so tudi rudniki zlata in Owen bi naj poskrbel za pošiljko upornikom z Juga. Kapitan Kirby (A. Nicol) je tajni agent severnjakov, ki hoče prekržiti Owenove načrte... V teh grobo začrtanih okvirih se odvija zgodba.

RTL PLUS

6.00 Mr. T. 6.20 Flintstone Kids 6.45 Jetsonovi 7.10 Različne mladinske oddaje 9.35 Oskar drvi na dopust, francoska komedija 12.10 Velikani 13.05 Mladinske oddaje 14.20 Adam 12 15.10 Fant, kakšna punca, ameriška komedija 16.45 Petrova glasbena revija 17.50 Primarij Dr. Westphall 18.45 Poročila 19.10 Dan kot noben drug 20.15 Kdor se zadnji smeje, se smeje najslajše, nemška komedija 21.50 Spieglov TV magazin 22.50 Dvorec Pompon Rouge 23.30 Playboy Late Night

SCREENSPORT

0.30 Nemška liga v tenisu 2.00 Formula 3000 3.00 Rugby - svetovni pokal 4.00 Britanska formula 3000 5.00 Rugby - svetovni pokal 6.00 Ameriški nogomet 7.00 Rugby - svetovni pokal 8.00 Golf - nemški masters 9.00 Koenjstvo 9.45 Ameriški nogomet 11.45 Formula ena - reportaža o VN Španije 12.45 Rugby - Wales - Irska - Zimbabve, prenos 16.40 Britanske avto dirke 17.10 REVS - britanski moto šport 17.40 Pokal Porsche Carrera 18.10 Golf - nemški masters 20.00 Rally - Avstralija 21.00 Svet športa 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Dirke Indy

6. oktobra

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
 9.00 Mozaik, ponovitev
 9.00 V znamenju dvojčkov: O muc-ku, ki ni znal mijavkati, lutko-va igrice
 9.15 Da ne bi bolelo: Stres naš vsa-kdanji
 9.35 Tradicionalni japonski plesi in glasbila, posnetek s poletnega festivala
 10.00 Utrip
 10.15 Zrcalo tedna
 10.30 TV mernik
 10.45 Video strani
 13.30 Poročila
 15.05 Video strani
 15.15 Obzorja duha, ponovitev
 15.35 Sova, ponovitev
 16.50 EP, Video strani
 16.55 Poslovne informacije
 17.00 TV dnevnik
 17.05 Mozaik, ponovitev: Zdravo
 18.25 EP, Video strani
 18.30 Spored za otroke in mlade
 18.30 Radovedni Taček: Skrinja
 18.50 Mala čarovnica
 19.10 Risanka
 19.20 TV okno
 19.24 EPP
 19.30 TV dnevnik
 19.55 Vreme
 19.59 EPP
 20.05 Vrnitev v Kalifornijo, TV drama
 21.10 EPP
 21.15 Reportaža o Hrvaški
 22.15 TV dnevnik, vreme
 22.35 EP, Video strani
 22.40 Osmi dan
 23.25 Sova
 Bratovščina vrtnice, ameriška nadaljevanka
 Nedotakljivi, ameriška nanizanka
 1.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.30 Regionalni programi TV Slove-nija - Studio Ljubljana
 19.30 TV dnevnik Koper - Capodistri-ja
 20.00 Pesem je... Tomaž Pengov
 20.35 Alternativni viri energije, znan-stvena oddaja
 21.00 Sedma steza
 21.30 Omizje
 Yutel, eksperimentalni pro-gram

1. PROGRAM TV HRVATSKA

- 7.00 Program za svobodo
 19.30 TV dnevnik
 22.45 Poročila
 1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 9.25 Pregled programa
 9.30 Pojdi tja, ne ve se kam
 9.45 Sedmi veter
 10.00 Šolski program
 15.55 Video strani
 16.05 Pojdi tja, ne ve se kam
 16.20 Sedmi veter
 16.35 Calebove hčere, kanadska na-daljevanka
 17.25 Dragi John, ponovitev humori-stične nanizanke
 17.50 Coplan, francoska nanizanka
 19.30 TV dnevnik
 20.05 Risanka
 20.15 Prvaki razreda
 20.45 Veselje do oblikovanja, doku-mentarna serija
 21.30 Daljina dežela, avstralska nado-ljevanka

- 22.20 Temna plat pravice, špansko/angleška nadaljevanka
 23.05 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega progra-ma
 20.00 Dober večer
 20.15 Informativno dokumentarni program
 20.30 Modri, sin zemlje, francoska ri-sana znanstvenofantastična nanizanka
 21.00 Prigode malega gusarja, itali-janski pustolovski film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
 14.30 Čarobna svetilka, otroški pro-gram
 15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
 16.00 Agend Pepper
 17.00 Isabel, kanadski film
 18.30 Risanka
 18.45 Odprta meja
 19.00 TV dnevnik
 19.30 Čarobna svetilka - otroški pro-gram
 Super Classic Show, risanke
 20.30 Ponedeljkov športni pregled
 22.00 Glasbena oddaja
 22.30 TV dnevnik
 22.40 Agent Pepper
 23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA I

- 9.00 Čas v sliki
 9.05 Pravica do ljubezni
 9.30 Slika Avstrije
 10.00 Šolska TV
 10.30 Biggov učinek, ponovitev bri-tanskega filma
 13.00 Čas v sliki
 13.10 Primer za tožilca
 13.40 Boj za preživetje
 14.10 Jack Clementi
 15.00 Jaz in ti
 15.05 Garfield in njegovi prijatelji, ri-sanka
 15.30 Am, dam, des
 16.05 Nove dogodivščine Black Be-auty
 16.30 Video uspešnice in kviz
 17.00 Mini ČVS
 17.10 Wurlitzer
 18.00 Čas v sliki
 18.05 Mi
 18.30 Falcon Crest
 19.22 Znanje danes
 19.30 Čas v sliki
 20.00 Sport
 20.15 Sport v ponedeljek
 21.08 Kuharski mojstri
 21.15 Pogledi s strani
 22.10 Novosti iz filmskega sveta
 22.40 Človek kot Hiob, ameriški film
 0.45 La Noce
 0.55 Dance House
 1.20 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
 16.25 Leksikon umetnikov
 16.35 Smithsonian World - Smithso-nianov svet

- 17.30 Lipova ulica, družinska serija
 18.00 Pravica do ljubezni
 18.30 Srček
 19.00 Lokalni program
 19.30 Čas v sliki
 19.53 Vreme
 20.15 Münchencana v Hamburgu
 21.08 Kuharski mojstri
 21.15 Teleskop

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Zaba-vna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik: In-formacije, gospodarstvo, glasba - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetij-ski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vre-me - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Mari-bor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nokturno - Boris Pangerc: Moji briegi - 23.15-4.30 Nočni pro-gram, glasba

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP - 16.50 - Športne novice - 17.00 - Ob-vestila - 17.15 - Otroški program - 18.00 - Mladinski program - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 12.30 - Športni pregled - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radio Sloveni-ja - 14.00 - Glasbena rubrika: klasična glasba - 14.30 - Domače novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos

S TEM KUPONOM IMATE 50 % POPUST DO KONCA MESECA

KINO

7. oktobra

CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri STORŽIČ in ŽELEZAR Danes zaprto! RADOVLJICA amer. film DIVJI V SRCU ob 20. uri BLED amer. zab. film OBUPNO IŠČEM SUZANO ob 20. uri

SLOVENIJA 2 23.25

BRATOVŠČINA VRTNICE

Saula, Erico in Chrisa presenetijo Eliotovi ljudje v njihovem skrivališču. Le za las jo odnesejo. Kr-vna brata si še vedno nista na jasnem, zakaj ju hoče Eliot od-straniti. Tega od njega že ne bo-sta zvedela. A mar ju ni Eliot učil, da morata, če hočeta o kom kaj zvedeti, govoriti z njegovim naj-večjim sovražnikom. V Miamiu poiščeta nekdanjega Eliotovega sodelavca. To, kar izvesta, jima da misliti, da je morda Eliot krt, ki dela za Sovjete. Z Erico se od-pravita v London, da bi tam obi-skala človeka, s katerim se men-da Eliot često sestaja - lordom Percivalom Landisem iz angle-ške obveščevalne službe MI6.

Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Te-ma - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni pre-nos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa -

SCREENSPORT

7.00 Eurobika 7.30 Košarka - Limoges : Georgiatech 8.30 Super kolesarji 9.30 Eurobika 10.00 Rugby 11.00 Ameriški nogomet - Notre Dame - Palo Alto 13.00 Mednarodni moto šport 14.00 Speedway 15.00 Šport v Franciji 15.30 Rodeo 16.00 Konjeništvo 16.30 Svet športa 17.00 GO! - ni-zozemski moto šport 18.00 Športni filmi 19.00 Surfanje 20.00 Formula ena - reportaža o VN Španije 21.00 Boks 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Golf - poročila

**POSKRBITI
ZA SVOJO
POSTAVO!**

SALON

Slender You

☎ 064/218-323

**25 %
POPUST**

64228 Železniki, Slovenija, Jugoslavija
 telefon (064) 67-121, telex 34557 yu alples
 telefax (064) 66-153

**alples
strojogradnja**

O VRTU, ROŽAH IN ŠE ČEM

Vrtni srobot

Sroboti so rastline, ki v času cvetenja zbuja pozornost zaradi velikosti in bujnosti svojih cvetov. Prav tako, kot so privlačni, pa so tudi zahtevni. Dobro in trajno nam bodo uspevali le, če bomo ugodili naslednjim zahtevam:

- prostor

Za sajenje srobotov moramo izbrati prostor v zavetni legi, kjer ni premočnih vetrov in premočnega sonca. Zato so najprimernejše vzhodne in zahodne lege. Imeti morajo primerno oporo, najboljša je lesena mreža, na katero se rastlina s svojimi listi lahko trdno oprime.

- prst

Ugaja jim hranilna dobro proputna prst z večjo količino apna. Tla pripravimo iz dveh enakih delov; en del predstavlja zemlja, drugega pa črna šota, gnojevka in zdrobljen omet. Te sestavine se uporabljajo v enakem razmerju.

- sajenje

Sadiko, ki jo kupimo v posodi, lahko sadimo celo leto. Postopek sajenja pa je naslednji: V plastično posodo nasujemo gramoz ali pesek, posodo postavimo na dno sadilne jame, vanjo speljemo plastično cev, po kateri bomo dovajali vodo enkrat tedensko. Nad vedro razgrnemo pripravljeno zemljo in vanjo posadimo sadiko. Sadika mora biti posajena tako, da ima 10 cm stebela prekrita z zemljo. Po končanem sajenju pa jo porežemo na višino 15 cm. Zelo primerno je, da spodnji del rastline zasenčimo z nizkimi grmovnicami, trajnicami ali skalami.

- bolezni

Sroboti so na splošno zdrave rastline, vendar je njihova naj-

hušja nadloga venenje rastline. Običajno se pojavi v vročih poletnih mesecih v času najbujnejše rasti in cvetenja. Rastlina najprej oveni in v nekaj dneh propade. Naslednje leto sicer na novo odžene, vendar dosti slabše. Proti venenju srobotov se zavarujemo s pravilnim sajenjem, lahko pa uporabimo tudi pripravke, kot so Benomil WP, Benlate WP ali Fungohrom WP, ki preprečujejo razmnoževanje glivic v vodovodnih ceveh rastline. Ta glivica namreč povzroča venenje srobotov. Rastline, ki so že posajene, zaščitimo pred venenjem z izdatnim zalivanjem v vročih poletnih mesecih. Zalivati moramo vsaj trikrat tedensko. Da pa ne izperemo vseh hranilnih snovi, ob zalivanju tudi gnojimo s tekočim gnojilom za cvetoče lončnice.

Breda Bernik, dipl. ing.

PRIPRAVIMO SE NA ZIMO

Sušenje češpelj

Češplje, ki jih nameravamo sušiti, pustimo na drevju tako dolgo, da začno pri peclju veneti. Na lese jih zložimo s pecljem navzgor. Začetna temperatura naj bo nizka, in sicer od 40 do 45 stopinj C. Med sušenjem jih večkrat obrnemo. Šele ko so plodovi zgrbančeni, zvišamo temperaturo na 65 do 70 stopinj C. Na pol suhim plodovom lahko iztisnemo koščice.

POSKUSIMO ŠE ME

Posavski krompir

2 kg krompirja, sol, malo koruzne moke, poper, 1 1/2 dl olja ali masti
Krompir olupimo in zrežemo na tanke krljce. Posolimo ga in povaljamo v koruzni moki, pomešani s poprom. Denemo ga v pekač, polijemo z oljem in spečemo. Serviramo ga kot prilogo ali samostojno jed s solatami.

In še droben nasvet

Vrvice dokaj pogosto rabimo v kuhinji in če se valja po predalih, se klopčič ves zamota. Znašla sem se tako, da sem na notranjo stran kuhinjske omarice pričvrstila navaden plastičen lij, vanj sem položila klopčič vrvice, skozi spodnji del lija pa sem speljala vrstico in ko jo potrebujem, jo samo potegnem in odrežem, kolikor je pač rabim.

Po spodnji ploskvi likalnika so se mi nabrali rjasti madeži. Prijateljica mi je svetovala, naj ploskev zdrgnem z ovlaženo krpo in soljo. Poskusila sem in uspeh je bil tu.

V lonček, katerega uporabljam za kuhanje mleka, nalijem zvečer vodo in pustim stati čez noč. Zjutraj vodo zlijem iz lončka, ga oplaknem še z mrzlo vodo, nato pa v njem skuham mleko. Mleko se mi ne prismoči.

Potico, buhteljne, briose po končani peki - ko jih vzamem iz peči - po vrhni skorji takoj na tanko namažem z oljem. Izdelek se lepo sveti, pa še skorja je mehkejša.

Nasvete nam je poslala Marija Vrhunc z Lancovega.

GOBARSKI KOTIČEK

Ko nabiramo gobe

Pregovor pravi: "Kdor prej pride, prej melje!" To velja še posebej za prave gobarje, ki se v gozd odpravijo še v temi. Pri tem pa mora vsakdo med nami računati, da bo zaradi jutranje rose do kože premočen, čez dan pa nas lahko ujame še nevihta.

Obleka naj bo zato zračna in ohlapna, dobro pa je, če imamo s seboj še vetrovko ali pelerino. Škornji sicer dobro ščitijo pred zunanjjo vlago, vendar noge v njih trpijo zaradi slabega zračanja in znojenja. Če bomo v gozdu dalj časa, je bolje obuti visoke športne čevlje. V poznih jesenskih dneh tudi primerna kapa ne bo odveč, saj so jutranje temperature že precej nizke.

Gobe bomo nabirali v plene košare, v katerih se dobro zračijo, plastične vrečke pa bomo uporabili le v izjemnih primerih, ker se v njih rade "skuhajo" in jih moramo pogosto zavreči.

H košari sodi primeren nož za čiščenje gob in palica, s katero si pomagamo pri iskanju.

Ura nam meri čas, hkrati pa z njo v sončnih dneh lahko ugotovimo strani neba.

Če se podajamo na neznane terene, je dobro vzeti s seboj karto terena in kompas, pa tudi piščalka ne bo odveč. Preden začnemo z nabiranjem gob, je dobro, da se zaščitimo (n.pr. z autanom) proti klopom in žuželkam.

Gobe bomo nabirali tako, da jih bomo odrezali tik nad zemljo ali pa jih bomo zasukali, da se bodo ločile od podgobja. Jamice je dobro prekriti z listjem in zemljo, nabrane gobe pa takoj očistiti.

Neužitne ali strupene gobe bomo v gozdu le opazovali, nikakor pa jih ne bomo uničevali. Če jih bomo nabirali za proučevanje, jih shranimo ločeno od užitnih in to tako, da ostanejo na njih kasneje vidne vse njihove značilnosti.

Ob vseh lepih trenutkih, ki jih bomo doživeli med nabiranjem, pa ne smemo pozabiti na vrsto nevšečnosti in celo nevarnosti, ki prežijo na nas. Omenili smo že klope in nadležne žuželke, prav tako pa moramo biti pozorni na kače in divje živali, zlasti če pri njih opazimo nenavadno obnašanje (steklina). Pri hoji je seveda treba paziti na vsak korak, da se izognemo padcem in poškodbam. Na nevarne odpadke (rjasti predmeti, steklo, kemikalije) prav tako ne smemo pozabiti, saj jih bomo pogosto srečali na najprijetnejših ktičkih za sprehode in oddih.

Naj ob koncu omenim še nekaj misli o novi zakonodaji s področja varovanja gozdov in gozdnih sadežev. Prej ali slej se bo treba navaditi na omejene količine gozdnih sadežev, ki jih bomo lahko nabrali za svoje potrebe. Ponekod bo nabiranje sadežev močno omejeno ali celo pepovedano (narodni park), mnoge gozdne poti pa bodo po novem zaprte za nenajavljene obiskovalce. Seveda bodo tudi kazni za kršitelje primerno poostrene.

Božo Malovrh

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ

OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 064/241-694

Verjamem, da vi, ki živite v tej bivši Jugoslaviji, vsaj približno že veste, za katerih pet par se na tem Balkanu cufamo. Čeprav je inčas o tem, zakaj tako in ne drugače, enormno število in ima vsak svojo verzijo, kljub temu vsi le slutimo, zakaj je vse tako neusmiljeno krvavo in divje.

Kar pa seveda ne velja za Evropo in evropske diplomate. Pritolčki smo se namreč do grozovitega spoznanja, da nas Evropa ne doume, ne razume... In še več: kratkoma nas ne mara. Jok, so rekli evropski ministri, sami napravite red v svoji lastni hiši!

Pred Evropo smo klečali, ji dopovedovali, moledovali - vse je bilo in je še vedno bob ob steno! Kot da so gluhi in slepi!

In zakaj nas ne razumejo, kljub našim stoterim umnim delegacijam, ki šibajo po Ameriki in Evropi in jim permanentno dopovedujejo, kaj se pri nas dogaja?

Razlog je čisto enostaven, kot so na tem svetu vse stvari vedno enostavne.

Kar poslušajte kakšnega našega predstavnika, ne glede na to, ali je na tej ali oni strani, kako globokoumno in komplicirano pojasnjuje našo »situation«. Izhaja namreč iz tega, da so vesoljnemu svetu kristalno jasne vse naše specifike, ki pa jih je jako mnogo. In tuji diplomati miselno zablokirajo že pri prvem, kaj šele drugem stavku. In je ponavadi ekspozice še v kakšnih socrealističnih otenkih - nakar je pravi čudež, da polovico tujega auditorija ne sune kap. Da bi kaj razumeli? Malo morgen! Prvega ne kapirajo, pride drugi, ki zapoje svojo vižo, tretji, ki ima spet drugačen refren. Kot Evropejec pač ne moreš zaključiti ničesar drugega kot to, da naj si ti konfuзни Jugiči kar sami delajo svoj red in mir.

Aleksis in Christl

Kljub vsemu pa je Evropa le zaslutila, da nekaj mora biti narobe in da nekdo vseeno nastrada. Zato je poslala nekaj opazovalcev, ki so jako vpludni, ko se sprehajajo med krogla in si beležijo dogodivščine. Si lahko zamislite, kaj se plete v glavah teh nesrečnikov, preden vsaj za silo razpoznajo, za kakšne zadeve gre? Vsaka jim čast, da sploh vzdržijo, ko jih nenehno vlečejo za rokav in suvajo zdaj sem zdaj tja! Pomiri ti take jugo-rokomavharje, če moreš! Saj se pred očmi opazovalcev za silo vzdržijo, ampak potem. Potem pa udri po siromaku, kdorkoli že je!

Mati Evropa obljublja, da bomo tujih opazovalcev dobili še v večjih količinah, morda tudi z oboroženim spremstvom. To bo šele hec! Naj jih pride tisoč ali dva, naj hodijo leto ali deset let - vse zastoj! Teh strasti pač nihče ne zaustavi, pa naj opazuje tako, da mu kar oči popokajo! Evropa bo kakšno pikico več vedela, doumela pa nikoli ne bo!

Ne gre za to, da bi podcenjevali razum in sposobnost evropske diplomacije, le balkanski razum ima toliko glav, da mu vedno zraste kakšna nova. Ko spoznaš en obraz, se ti prikaže drugi pa spet tretji in četrti. Čisto navadni Evropejci pač nikoli ne bodo zmogli doumeti, da je še kje sploh možen takšen primitivizem, ki vlada na teh prostorih. Takega primitivizma niti v najbolj grozljivih filmih ni - pa amen! Kaj šele, da bi čisto navadni Evropejci, ki danes hodijo po Amsterdamu, Bonnu in Londonu, zmogli vsrkati vase pomen in namen državljanske vojne med Srbijo in Croatijo!

Če boste koga slučajno srečali in mu nasvetovali, naj gleda naše TV in bo seznanjen s tem, kaj se pravzaprav dogaja, pustite upe, da vas bodo kapirali! Najsi še tako vztrajno čemi pred televizorjem in čaka tudi na Yutel, ki je na sporedu v izjemno gledanem času neke po polnoči, najsi naj poslušate predavanja o vzrokih in posledicah, zgodovinskih izvorih in in prihodnjih namerah vojskujočih, najsi odobravajoče kima, ob koncu vas bo vseeno ljubeznivo vprašal:

»V redu. Ampak vseeno: kdo je tu okupator in kdo je okupiran?«

Zatorej: ne pomagajte si s prisposobitvijo o partizanih in Nemcih. Užgite po evropsko tako, kot smo oni dan brali v časopisu. Nekemu rahlo vinski omamljenemu hrvaškemu novinarju je bilo sčasoma vrh glave, ko je tujim sokolegom pojasnjeval te zadeve. Niso in niso kapirali! Nazadnje se je spomnil Dinastije in usekal: »Ovako ti je to, znaš. Srbija ti je kao Aleksis, a Hrvatska kao Christl!« ● D. Sedej

Inšpektorji na delu Mastna voda

Jeseniški inšpektorji so morali v začetku junija zelo hitro in učinkovito ukrepati, saj se je v jeseniški bolnišnici pojavila legioneloza med osebjem in bolniki jeseniške bolnišnice, ki nastane, če voda za umivanje ni dovolj topla.

Sanitarne inšpektorje so poklicali zato, ker se je legioneloza pojavila v Bolnici pri treh osebah, sum obolenja pa pri štirinajstih osebah.

Sanitarni inšpektorji so med drugim zahtevali, da se mora takoj začeti pregrevati topla voda in izvesti hiperkloriranje omrežja pitne vode v bolnišnici tako, da bo zagotovljeno kroženje tople vode po dviznih vodih. Po povezavi dviznih vodov se mora omrežje tople vode razmestiti in ponovno hiperklorirati, topla voda pa mora na izlivkah doseči najmanj temperaturo 60 stopinj Celzija.

In kaj je bilo narobe?

Ko so pregledali načrte dviznih vodov vodovodne instalacije, ki jo je projektiral Planum Radvljica, so ugotovili, da dvizni vodi niso povezani na recirkulacijo tople vode, saj so jih nameravali povezati, če bi prišlo do gradnje v II. nad-

stropju bolnišnice. V bolnišnici obstaja možnost izvedbe dviznih vodov tako, da bi bilo zagotovljeno kroženje tople vode na tistih mestih, kjer to ni urejeno. Bolnišnica Jesenice se je nato povezala z Vodovodom Jesenice za pomoč, določili pa so tudi način izvedbe hiperkloriranja vodovodnega omrežja bolnišnice.

Med drugim so tudi ugotovili, da so cevi pitne vode v novno zgrajenem traktu jeseniške bolnišnice zelo zamazane, v vodi so bila mineralna olja, voda je bila na otip mastna. Vse to so ugotovili v kuhinji in tudi v stari stavbi v oddelku PIN v 2. nadstropju. V tem oddelku tudi niso izvedli kroženja tople vode.

Jeseniška bolnišnica je morala ukrepati na več načinov, med drugim so morali preveriti vse priključke napajanja bolnišnice s pitno vodo in postaviti cevi večjih dimenzij in preveriti naprave za gretje tople vode v bolnišnici. Tako, da so zdaj uredili zadevo, ki je zelo neprijetna tako za bolnišnico kot tudi za bolnike, ki se zdravijo v tej bolnišnici... ● D. S.

Slovenijaturist organizira v soboto, 12. 10. 1991

izlet z muzejskim vlakom v DOLINO REKE SOČE

s končnim ciljem v BRDIH.

Odhod vlaka je z Jesenic ob 8.20.

Cena izleta je 690,00 din, otroci do 6. leta imajo zastoj, od 6. do 14. leta pa 345,00 din.

Za bralce GORENJSKEGA GLASA je izlet 5 % ceneje (kupon). S kuponom se lahko prijavite v poslovalnicah SLOVENIJATURIST v KRANJU na Koroški 29, tel. 211-946 ali na JESENICAH na Titovi 4, tel. 84-193 ali v katerikoli poslovalnici SLOVENIJATURISTA. Vabljeni!

SLOVENIJATURIST GORENJSKI GLAS
Haj, pojedite z nami!

KUPON

Muzejski vlak v dolino Soče 12. 10. 1991

5 % POPUST

velja za eno osebo

IMPEKS

IMPEKS

IMPEKS

IMPEKS

IMPEKS

IZREDNO UGODNA PONUDBA!!!

BARVNI TELEVIZOR GOLDSTAR - 51 cm za samo **16.990,00** din

AUDIO VIDEO TEHNIKA
NORDMENDE, LÖWE,
GOSPODINJSKI APARATI ITT,
PRALNI STROJI ZEROWATT

RAZPRODAJA
KOMPENZACIJSKEGA BLAGA:
POSTELJNINA, SADNI SOK - PO
ZELO UGODNIH CENAH.

Tudi na grišču za golf na Bledu niso brez težav

Z golfom se več zasluži kot s kmetijstvom

Bled, 3. oktobra - Golf na Bledu sodi med vrhunska naravna igrišča za golf. Letos znatno manj tujih gostov. Očitki, da z gradnjo golfa posegajo v prostor in onesnažujejo naravo, so neutemeljeni. Kljub vsemu še veliki načrti.

Igrišče za golf na Bledu je vrhunsko šampionsko tekmovalno igrišče, s 65 hektari površine in 18 zelenicami. Leta 1974 ga je projektiral škotski arhitekt Donald Harradine in sicer tako, da igrišče tuji gostje še danes hvalijo. Dežela golfa je škotska, škotski arhitekt pa je znal ohraniti tradicionalnost. Na njem igralci uživajo, ne le zato, ker je vedno odlično vzdrževano, ampak tudi zato, ker je primerno za zahtevnejše in manj zahtevne igralce.

»Igrišče za golf je bilo na Bledu zgrajeno že leta 1938 in na njem so tedaj igrali diplomati, ki so hodili na Bled na počitnice«, ravi vodja igrišča Marko Božič, igrišča, ki se danes imenuje Golf & country club.

»Med drugo svetovno vojno je bilo uničeno, po vojni pa je v klubski hiši stanovalo štiriinajst družin. Igrišče je bilo nanovo zgrajeno 1974, leta 1980 pa so temeljito obnovili klubsko hišo s sobami in restavracijskimi prostori.«

Delniška družba

V zadnjem letu imajo tako kot povsod manj obiska tudi na velikem golfu na Bledu. Golf igrišča namreč obiskujejo posebni gostje, ki imajo pač toliko denarja, da jim zanj ni mar: lahko si na kateremkoli koncu sveta jutri zaželejo tudi golf na Havajih. Seveda pa se ne bodo odločili za Slovenijo, če je v Jugoslaviji vojna.

Tako je tudi golf igrišče na Bledu danes ostalo brez veliko stalnih gostov, ki so hodili na Bled že leta in leta - Američana sploh ni bilo nobenega, manj jih je bilo tudi iz Nemčije in Avstrije. Kljub vsemu pa bi jih

bilo toliko, da bi nekako le preživeli, vendar imajo v Golf & country clubu tudi druge težave.

Marko Božič nadaljuje: »Zdaj razmišljamo o racionalnejši organizaciji, kar pomeni, da bi se morali organizirati v delniško družbo tako, da bi bil lastnik še vedno Turizem in rekreacija Bled, vendar bi družbo odprli navzven in navznoter. Golf je zelo specifičen - to smo vedeli doslej, zdaj pa se je to tudi konkretno izkazalo. Če danes rečem, da stagniramo, to lahko tudi pomeni, da se s tem že hvalimo...«

Na golfu imamo zaposlenih pet ljudi, kar je precej manj kot na podobnih igriščih po svetu. Problem pa je v tem, da je domala vsa naša mehanizacija, ki jo moramo imeti kar precej, povsem zastarela. S tehnologijo krepko capljamo, tako da se moramo velikokrat precej časa ukvarjati s popravili, preden sploh lahko začnemo kositi travo. Travo pa je na 90 hektarih treba kositi vsak dan. Žalostno je tudi to, da tudi drugih materialov, ki bi bili nujni, ne moremo kupiti.

10.000 novih dreves

V javnosti je zmotno misljenje, da je, denimo, za Slovenijo, čisto dovolj, da imamo samo eno igrišče za veliki golf!

Če bi imeli v Sloveniji še pet igrišč, kajpak drugačne politične razmere in razvit turizem, potem jih sploh ne bi bilo preveč. Golf igrišča si med seboj sploh ne bi konkurirala, kajti z gosti na teh igriščih je že tako: več igrišč je v neki deželi ali pokrajini, več gostov bo prišlo. Ti gostje so namreč silno zado-

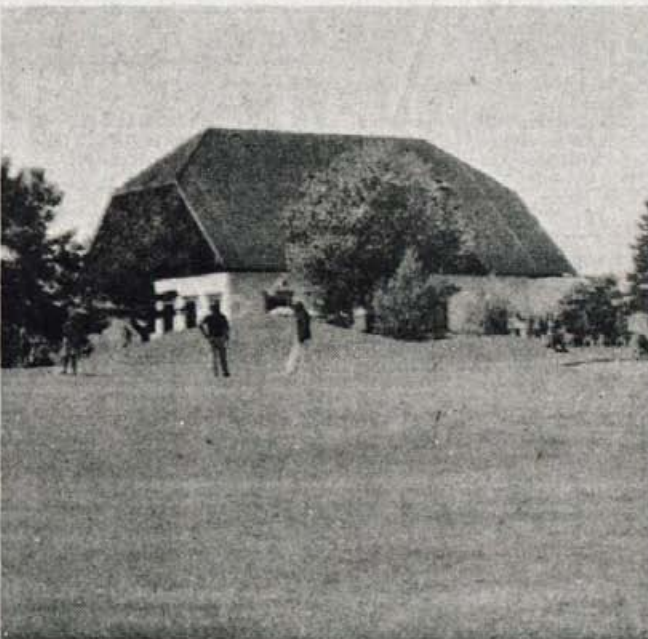
Marko Božič, vodja Golf & country cluba

voljni, da lahko izmenoma igrata na več krajih.

Slovenija pa je zaradi svoje pokrajine kot ustvarjena za tak razvoj - lahko bi bili raj za

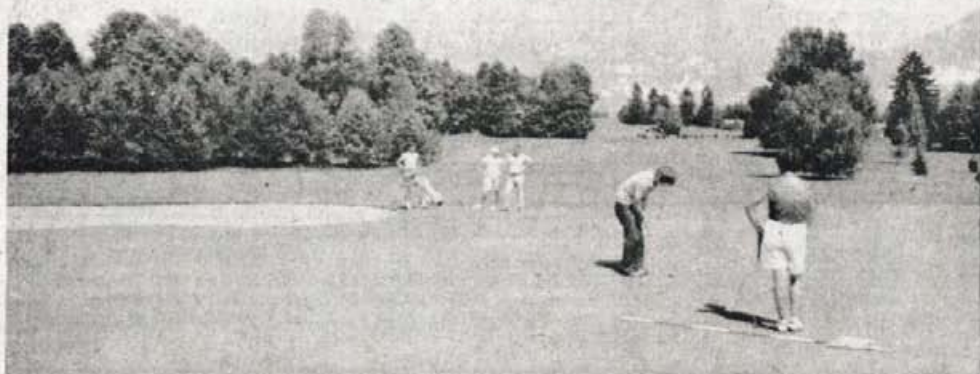
igralce golfa z vsega sveta. Samo na sosednjo Koroško je treba pogledati, kjer imajo že veliko takih igrišč, pa vseeno gradijo nekaj novih.

V javnosti je povsem zmotno tudi drugo misljenje, ki se opira na to, da so taki posegi v naravo, kot je izgradnja igrišč, ekološko nesprejemljivi. Daleč od tega! nadaljuje Marko Božič. »Gnojila in škropiva, ki se uporabljajo na igriščih, so povsem neškodljiva. Če se, denimo, primerjamo s kmetijstvom, je bilo že ugotovljeno, da gnojijo kmetijske površine kar dvajsetkrat bolj intenzivno kot igrišča za golf. Pri gradnji igrišč pa se pokrajina ekološko sploh ne spremeni, saj se le ohrani, prav tako se tudi vzpostavi biološko ravnotežje. Samo pri nas, na Bledu, smo, denimo, zasadili kar 10.000 novih avtohtonih dreves, naravo pa vseskozi kultivi-

ramo. Upam si trditi, da je ob dobrem arhitektu, ob dobro izvedenih delih, ob dobrem vodenju, ki je vsem nalogam seveda kos, posel z golf igrišči daje veliko več donosa kot njiva. Z golfom se v turizmu veliko več zasluži kot s kmetijstvom!«

Na Bledu niso brez načrtov: v prihodnje, če bo denar, nameravajo zgraditi 18 lukenj za še eno tekmovalno igrišče, nameravajo postaviti novo klubsko hišo s hotelom, bazen, teniška igrišča in druge pokrite prostore. Svojo vrhunsko ponudbo, ki ji že zdaj ni kaj oporekati, nameravajo tako še dopolniti in ostati med najboljšimi naravnimi golf igrišči v svetu. ● D. Sedej

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
 9.00 Mozaik, ponovitev
 9.00 Zgodbe iz šoljke
 11.25 Sedma steza
 11.55 Osmi dan
 12.40 Video strani
 13.30 Poročila
 14.35 Video strani
 14.45 Mozaik: Angleščina - Follow me, ponovitev 22. lekcije
 15.10 Sova, ponovitev
 16.50 EP, Video strani
 16.55 Poslovne informacije
 17.00 TV dnevnik
 17.05 Mozaik - šolska TV
 17.05 Velikani svetovne književnosti: Montaigne
 17.35 Nekoč je bilo življenje: Ploščice
 18.00 EP, Video strani
 18.05 Spored za otroke in mlade
 18.05 Lonček kuhaj: Pšenična juha
 18.15 Alf, ameriška nanizanka
 18.40 Dežela cvetličnih lončkov
 18.55 Risanka
 19.15 TV okno
 19.24 EPP
 19.30 TV dnevnik
 19.55 Vreme
 19.59 EPP
 20.05 Materinska ljubezen, angleška nadaljevanka
 20.55 EPP
 21.00 Slovenija - Umetnostni vodnik
 21.10 Največji glasbeni klovn vseh časov - Victor Borge, 2. oddaja
 22.30 TV dnevnik, vreme
 22.50 EP, Video strani
 22.55 Sova
 Skupni računi, angleška nanizanka
 Bratovščina vrtnice, ameriška nadaljevanka
 Glasba skozi čas, koprodukcija
 1.10 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
 19.00 II. mednarodni festival zborovskega narečnega petja Ljubljana '91
 19.30 TV dnevnik, Sarajevo
 20.00 Žarišče
 20.30 Umetniški večer S skrbjo in obupom, nizozemska dokumentarna serija
 22.45 Žrebanje lota
 22.50 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
 19.30 TV dnevnik
 22.45 Poročila
 1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 9.30 Mali svet
 10.00 Šolski program
 16.40 Video strani
 16.50 Mali svet
 17.20 Temna plat pravice
 18.05 Prvaki razreda
 18.30 Daljna dežela
 19.20 Risanka
 19.30 TV dnevnik
 20.15 Singen, japonska nadaljevanka
 21.10 Pujsovi dosjeji
 21.35 Daljna dežela
 22.30 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
 20.00 Dober večer
 20.15 Informativno dokumentarni program
 20.30 Modri, sin zemlje, francoska risana serija
 21.00 Bojevniki z vzhodne strani, ameriški akcijski film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
 14.30 Čarobna svetilka, otroški program
 Potujoča enciklopedija
 Zgodovina fotografije
 15.30 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
 16.30 Dokumentarna oddaja, ponovitev
 17.00 TV glasba: Čar plesa, ponovitev
 17.30 Skupni program z II. mrežo TV Slovenije
 19.00 TV dnevnik
 19.30 Čarobna svetilka - otroški program
 20.30 Rayanovi
 21.00 Služabnik, italijanski film
 22.30 TV dnevnik
 22.40 Agent Pepper
 23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
 9.00 Čas v sliki
 9.30 Angleščina za začetnike
 10.00 Šolska TV
 10.30 Dokler se ne snideva spet
 12.05 Šport v ponedeljek
 13.00 Čas v sliki
 13.10 Mi, ponovitev
 13.35 Čudovita leta, klavir
 14.00 Waltonovi
 14.45 Moje strstvo jutrišnjega dne
 15.00 Jaz in ti
 15.05 Tudi hec mora biti
 15.30 Am, dam, des
 16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
 16.30 Glasbena delavnica
 17.00 Mini čas v sliki
 17.10 Wurlitzer
 18.00 Čas v sliki
 18.05 Mi
 19.22 Znanje danes
 19.30 Čas v sliki, vreme
 20.00 Šport
 20.15 Univerzum: Divjina vzhodne Afrike
 21.00 Naredi si sam
 21.07 Pogledi s strani
 21.15 Potovanje v strah, kanadski film
 22.45 Detektiv Puntacavallo
 0.10 MacGyver, serija
 0.55 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
 14.35 Leksikon umetnikov
 14.45 Šport
 Nogomet - kvalifikacije za Olimpijado: Avstrija - Danska
 17.00 Šolska TV
 17.30 Orientacija
 18.00 Pravica do ljubezni, serija
 18.30 Posnetek, avstrijski home video
 19.00 Lokalni program
 19.30 Čas v sliki
 19.53 Vreme
 20.00 Kultura
 20.15 Jolly Joker
 21.00 Naredi si sam
 21.07 Reportaže iz tujine
 22.00 Čas v sliki
 22.30 Klub 2
 Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.20 Osmrtnice in obvestila - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturmo - Robert Frost: Dve poti - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP - 16.50 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Po poti vaših vprašanj in pobud, kajti vsak zakaj ima svoj zato - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Torkov popoldan, vmes čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

PRO 7

- 6.20 Richmond Hill 7.05 Bret Maverick 7.55 Risanka 8.40 Avtoman - superdetektiv, ponovitev 10.00 Shane, ameriška nadaljevanka 10.55 Rawhide, ameriška nadaljevanka 11.50 Deseterica izmed nas 12.15 Harryjeva čudovita kazenska porota 12.40 Colt za vsak primer 13.25 Hrošč gre na vse, nemška komedija, ponovitev 15.10 Risanka 16.00 Skrivnost delfinov 17.05 Deseterica izmed nas 17.20 Poročila 17.35 Tenis, loparji in tatovi, kriminalna nadaljevanka 18.25 Risanka 20.15 Hura, naših staršev ni, nemška komedija 22.10 Ljubezen črno na belem, ameriška komedija 23.55 FBI 1.00 Moški v ozadju, ameriška kriminalka 2.45 Neverjetne zgodbe

RTL PLUS

- 6.00 Dobro jutro in poročila 9.20 Mladinske oddaje 11.25 Divja vrtnica, serija 12.10 Vaš nastop 13.05 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 15.05 Volčji klan, mehiška telenovela 15.30 Chips 16.20 Tvegano 17.10 Vročja nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.25 Knight Rider 20.15 B. L. Stryker 22.00 Eksplozivno 24.00 Sedem ur strahu, ameriška srhljivka

SCREENSPORT

- 7.00 Eurobika 7.30 Speedway 8.30 Rugby 9.30 Eurobika 10.00 Rugby -

KINO

CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. TELESNA VROČICA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. thrill. PENTAGRAM ob 18. in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. drama PREBUJENJA ob 20. uri RADOVLJICA Ni predstave! BLED amer. film DIVJI V SRCU ob 20. uri

SLOVENIJA 1 20.05

MATERINSKA LJUBEZEN

Zdravnik pove Angeli, da so precejšnje možnosti, da bo kit ozdravel. Majhna možnost je celo, da si bo povsem opomogel. Zelo pomembno pa bo njeno sodelovanje. Ker sta si s Kitom blizu, bo ona najbrž opazila kakršnekoli spremembe. Tudi Helena bedi pri sinovi bolniški postelji. Jezi se nad Angelo, ker ni resno jemala njegovih glavobolov. Sumi jo, da vara kita. Sluti, da Angela skrivaj obiskuje Vesseyja, njegovo ameriško kurbo in njuna pankrta. Ko sledi Angeli in jo vidi v Alexovi družbi, spet snuje maščevanje. Pripravi marcipanove kolačke, ki jih začini s strupom.

svetovni pokal 11.00 Golf - nemški masters 12.00 Šport v Franciji 12.30 Golf - poročila 12.45 Rugby - Nova Zelandija : ZDA, prenos 14.45 Rugby - Anglija : Italija, prenos 17.00 Super kolesarji 18.00 Španski goli 18.30 Vodni šport 19.00 Super kolesarji 19.30 Golf - poročila 19.45 Rugby - Francija : Fiji, prenos 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Boks, prenos iz Londona 0.30 Surfanje

GORENJSKI GLAS

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA

Tavčarjeva 1, Kranj

tel.: 217-610

(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega. Računalniški pregled vida. Okulist dela vsako sredo popoldne od 14.30 do 15.30

8. oktobra

ODKUPUJE LES PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo preko:

- območnih gozdnih gospodarstev
- območnih kmetijskih zadrug

Za vse informacije se obrnite na našo komercialno službo, telefon **0608/81-349** oziroma na naslov: Jugotanim, Hermanova 1, 68290 Sevnica

**PLAČILA SO KVALITETNA
IN GARANTIRANA!**

HIT d. o. o. Nova Gorica
Ul. IX. korpusa 35
65000 Nova Gorica

objavlja prosta dela in naloge

1. **BLAGAJNIK** - 3 izvajalci
2. **INTERVENTNI MEHANIČAR** - 2 izvajalca
3. **VALE** - 1 izvajalec

Pogoji za zasedbo:

- pod 1: štiri letna srednja šola ekonomske oz. druge smeri, pogovorno znanje italijanskega in nemškega jezika, eno leto in pol delovnih izkušenj pri blagajniških poslih
- pod 2: štiri letna srednja šola smer elektrotehnika - elektronika, pogovorno znanje italijanskega in nemškega jezika, eno leto in pol delovnih izkušenj v stroki
- pod 3: triletna gostinska šola smer natakar, pogovorno znanje italijanskega in nemškega jezika, eno leto delovnih izkušenj v stroki

Dela in naloge pod 1. in 2. se sklepajo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 6 mesecev, pod 3 pa za določen čas 3 mesece s polnim delovnim časom. Pisne prijave z ustrežno dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, pričakujemo do 12. 10. 1991 na naslov: HIT d. o. o. Nova Gorica, Ul. IX. korpusa 35, 65000 Nova Gorica. Vse informacije v zvezi z objavo dobite po tel. št.: 065/24-058.

TIKO Tržič
Koroška c. 17

Na podlagi določil statuta podjetja Tiko Tržič p. o. Koroška c. 17 razpisuje DŠ delovno mesto

1. DIREKTOR PODJETJA

Kandidati za navedena dela morajo poleg splošnih z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo strojne ali ekonomske smeri ter tri oz. pet let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah
- da imajo organizacijske in vodstvene sposobnosti
- da predložijo najboljši elaborat organizacije in razvoja podjetja.

Izbrani kandidati bodo imenovani za 4 leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa sprejema razpisna komisija Tiko Tržič 15 dni po objavi.

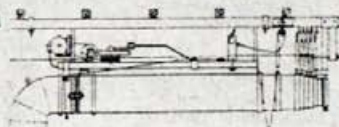
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

**trosilnik
sena**

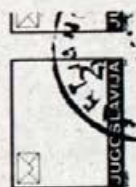
BIDER

garancija 3 leta

063 - 831 - 415

IZJEMNO ZNIŽANA CENA !!!

uredništvo?

Glasa

Moše Rydger

6400 Kranj

Splošnovalni! Mor. toplice 30.10.91

Pošiljamo vam lepe pozdrave iz Moravskih Toplic. Je zelo lepo in se vam zahvaljujemo, ker koristite vaš kupon.

se enkrat lepo pozdravljamo od zvestih bralk

Marie in Francie

Foto F. Marjan C. 1992

ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE

GORENJSKI GLAS

KUPON

5 % posebni POPUST

za bralce Gorenjskega glasa
za penzijske, zdravstvene
in kopališke storitve

(velja za eno osebo)

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otroke in mlade: Živ zav
9.50 Vrnitev v Kalifornijo, TV drama
10.55 Materinska ljubezen, angleška nadaljevanka
11.50 Video strani
13.00 Poročila
13.40 Omizje, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik
17.05 Boj za obstanek, Iskanje v poplavljenem gozdu, angleška poljudnoznanstvena oddaja
17.35 Domače obrti, nizozemska izobraževalna oddaja
17.45 EP, Video strani
17.50 Spored za otroke in mlade: Klub klobuk, kontaktna oddaja
19.00 Risanke
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna: Oče naš, španski film
21.45 EPP
21.50 Druga godba '91: Mala dudačka muzika (češka), 2. del
22.20 TV dnevnik, vreme
22.40 EP, Video strani
22.45 Sova
Alf, ameriška nanizanka
Afera Lancaster-Miller, avstralska nadaljevanka
0.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 18.30 Slovenci v zamejstvu
19.00 TV Slovenija 2 - Studio Mari-bor
19.00 Poslovna borza
19.15 TV ruleta
19.30 TV dnevnik, ORF
20.00 Zarišče
20.30 Čarobna piščal, balet
23.00 Svet poroča
23.45 SP v športni ritmični gimnastiki, posnetek iz Aten
0.45 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
22.45 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 9.30 Pozabljena zgodba
10.00 Šolski program
16.35 Video strani
16.45 Pozabljena zgodba, otroška nanizanka
17.10 Shingen, dokumentarna serija
18.05 Pujsovi dosjeji
18.30 Daljna dežela
19.20 Risanke
19.30 Dnevnik
20.05 Risanke
20.15 Zasebni dosje Edgaria Hooverja, ameriški barvni film
22.05 Daljna dežela, avstralska nadaljevanka
22.55 Chelmsford 123
23.20 Poirot
0.10 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dobro večer
20.10 Oddaja o malih živalih
20.45 Informativno dokumentarni program
21.00 Modri, sin zemlje
21.30 Super agent Flint

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, otroški program, ponovitev
15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
16.00 Agent Pepper, ponovitev
17.00 Služabnik
18.30 Risanke
18.45 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 Cudeži sveta
21.30 Buck Rogers
22.20 TV dnevnik
22.30 Agent Pepper
23.20 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Francoščina
10.00 Šolska TV
10.30 Detektiv Puncavallo
11.55 Kraljestvo narava
12.05 Nekoč
12.10 Reportaže iz tujine
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 Wichertovi iz soseske
14.45 Zgodovina stekla
15.00 Jaz in ti
15.05 Duck Tales, risanka
15.30 Tat krona Rasputin
16.00 Kotiček za živali
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Za in proti
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wuriltzer
18.00 Čas v sliki
18.30 Falcon Crest
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Dokler se ne snideva spet, britansko-ameriška nadaljevanka
21.45 Pogledi s strani
21.55 Dallas
22.45 Slep in varuška, ameriški film
0.10 MacGyver, Beg
0.55 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
16.50 Leksikon umetnikov
17.00 Multikulturno življenje
17.30 Zemlja in ljudje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Zarjovi, levl
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Priča, TV film
22.00 Čas v sliki
22.30 Oprostite, če se odmaknem
23.30 Prihodnost preteklosti
0.15 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevnikov odmev - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nočno - Slawomir Mrozek: Črtica - 23.15-4.30 Nočni program - glasba -

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Zabavno glasbena lestvica in gost "v živo" - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Novosti iz narodno-zabavne glasbe - 14.30 - Domače novice 1 - 14.45 - Radijski sejem - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcev - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

PRO 7

- 6.20 Shane 7.10 Rawhide, ponovitev
8.00 Risanke 8.45 Skrivnost delfinov
9.40 Hiša na trgu Eaton 10.35 Rawhide 11.25 Deseterica izmed nas 11.50 Grk osvaja Chicago 12.15 Tenis, lo-parji in topovi 13.10 Počitnice proč od samega sebe, nemška komedija
15.00 Risanke 15.55 Gospod Ed, humoristična serija 16.30 Moj prijatelj Ben 17.00 Deseterica izmed nas 17.25 Poročila 17.40 Agentka s srcem, ameriška detektivska nadaljevanka 18.30 Risanke 20.15 Sever in jug, ameriški film, tretji del 22.20 Spenser 23.15 Primer poročnika Moranta, avstralski film 1.05 Nočni sokol 1.55 Baringtonovi, nemški film 3.40 Avtoštopar

SCREENSPORT

- 7.00 Eurobika 7.30 Super kolesarji
8.00 Španski goli 8.30 Golf - nemški masters 9.30 Eurobika 10.00 Rugby - svetovni pokal 11.00 GOI - nizozemski motošport 12.00 Argentinski nogomet 12.45 Rugby - Irska : Japonska, prenos 16.45 Rugby - Kanada : Romunija, prenos 18.40 Rugby - Škotska : Zimbabve 19.45 Rugby - Wales : Argentina, prenos 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Baseball - ameriška liga, končnica 0.30 Golf - poročila 0.40 Vodni šport

GORENJSKI GLAS
**EKONOMSKA
PROPAGANDA**

KINO

CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. TELESNA VROČICA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. thrill. PENTAGRAM ob 18. uri, amer. drama PREBUJE-NJA ob 20. uri DUPLICA amer. ljub. drama HAVANA ob 20. uri RADOVLJICA amer. krim. film STANJE MILOSTI ob 20. uri BLED Ni predstavil

SLOVENIJA 1 20.05

OČE NAŠ

španski barvni vilm
Španskemu kardinalu so dnevi šteti. Zato mu Papež dovoli, da zapusti Vatikan in obiše rodno špansko vas. Tu ima kardinal nezakonsko hči z nekdanjo družinsko služkinjo Marijo. Pred smrtjo namerava poskrbeti za hčerino prihodnost. Njegov prihod pa med vaščani povzroči pravo zmedo. Predvsem je vznemirljiva kardinalova mati, njegov brat pa je na trnjih, ker ve, da kardinalova hči prodaja svoje čare v bližnjem bordel.

RTL PLUS

6.00 Jutranji program 9.15 Otroške oddaje 11.30 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop 13.05 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 14.40 Volčji klan, telenovela 15.30 Chips 16.50 Tvegano 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica, ponovitev 18.45 Poročila 19.15 Nazaj v preteklost 20.15 Umor je njen konjiček 21.15 Narodnozabavne melodije 22.10 Sternov TV magazin 23.25 Benny Hill 24.00 Tesno zadovoljevanje, ameriška shriljiva

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ
in g. Ivana Šega

vas vabita v tečaje:

- BIO VRTNARJENJA IN SADJARJENJA

Začetek: 7. oktobra 1991

- VEGETARIJANSKE IN MAKROBIOTIČNE KUHNJE

Začetek: 30. oktober 1991

Prijave: DU Kranj, telefon: 217-481.

9. oktobra

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ

OLGA BRIŽAR, Britof 112 A, tel.: 064 241-094

Glasbena lestvica RADIA ŽIRI
Lestvico lahko poslušate na valovih
RADIA ŽIRI v sredo, 9. oktobra, od 17.
do 19. ure.

Lestvico ureja
NATAŠA BESTER

DOMAČA LESTVICA

1. Helena Blagne - Moj mornarček
2. Pop Design - Zate Slovenija
3. Chato - Objemi me
4. Damjana in Hot hot hot - Nocoj ljubila bi se s teboj
5. Petra Bizjan in Marijan Smode - Pozdravite našo deželo
6. Tomaž Domicelj - Si si Simona
7. Zoran Predin - Skuštrana
8. Big ben - Stara mama
9. Simona Weiss - Nebo naj te čuva
10. Brane Drvarič - Ostani z mano

Novi predlog: Jože Skubic - Moja dežela

TUJA LESTVICA

1. Extremme - More Than Words
2. Tomislav Ivčić - Stop the War
3. Paula Abdul - Rush, Rush
4. Roxette - Perfect day
5. Jimmy Somerville - Small Town By
6. Ksenija Erker - I maschi
7. Madonna - Holiday
8. Gipsy Kings - Baila Me
9. Chriss Rea - Set Me Free
10. The nothing hillbillies - Raibroad Worksong

Novi predlog: Rod Stewart - The Motown Song

domača pesem

tuja pesem

novi predlog

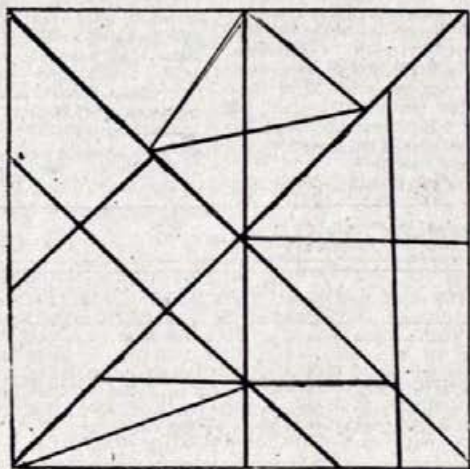
NASLOV:

Kupončke pošljite na naslov RADIO ŽIRI, TRG OSVOBODITVE 1,
64226 ŽIRI!

Tokrat je imel srečo pri žrebu Dominik Brdnik - Gorenja vas
- Reteče 41 iz Škofje Loke. Nagrada ga čaka v TRGOVINI IN
KOMISIJSKI TRGOVINI "ANI" na Spodnjem trgu 16 v Škofji
Loki. ČESTITAMO! Sodelujte z nami, čakajo vas lepe nagra-
de!

Koliko štirikotnikov je na sliki?

Tole uganko smo ukradli iz šolskega glasila. Poskusite ugo-
toviti, koliko štirikotnikov je na sliki!

GLASBENI KOTIČEK

TEBI, SLOVENIJA

Ansambel Slovenija vse od svoje ustanovitve stopa po svoji glas-
beni poti, za razliko cele vrste ansamblov, ki so bolj ali manj po-
nesrečne kopije dveh naših najbolj značilnih ansamblov Avseni-
kov in Slakov, čeprav je hkrati treba reči, da so (le) redki v teh
dveh zvokih našli tudi nekaj svojega - drugačnega v zvenu...

Ljudska glasbila, ki jih ansambel Slovenija uporablja že od
ustanovitve leta 1977, postajajo v zadnjem času, ko se je sloven-
ska narodna zavest dokončno prebudila, čedalje bolj priljublje-
na. To še posebej velja za citre, katerih zvok najbolj odmeva
mekkobo duše slovenskega človeka. Pesem **Tebi, Slovenija**, ki jo
je ansambel prvič javno izvedel leta 1978 na Ptujskem festivalu, v
zadnjem času postaja pravi veliki hit ansambla. Ansambel, ki ima
najbolj slovensko ime, doživlja velik razcvet, člani s povprečno
starostjo 32 let pa imajo še lepo prihodnost...

Po vojni so "svobodo" proslavili na veselici v Vrhpolju pri
Kozini, s pivom so jo zalili na Dnevih piva v Laškem, potrdili pa
na več velikih gasilskih veselicah.

Od svojega značilnega narodnozabavnega zvoka je ansam-
bel Slovenija po kaseti **Glasba iz Slovenije** poizkusil tudi zabavni
zven - s popularno melodijo **Reci mi še enkrat**, lani pa je uspešno
prodrli tudi z zabavno glasbo na kaseti **Te moje male orglice**.

Ansambel Slovenija bo posnel pol kasete v zabavnem žanru,
pol pa v zastarelem stilu lahkotnejše zabavne muzike, narodno-
zabavnih vižah in priložnostnih melodijah, kjer naj bi se predsta-
vila 10-letna hčerka Katarina - torej po ustaljeni formuli za
uspeh! Sodelujem pa tudi v vokalnem kvintetu **Ajda**, ki se je pod
vodstvom moje žene Cite Galič dobor uveljavil z izvajanjem ko-
roških ljudskih pesmi, umetnih pesmi pa tudi nekaj zabavne glasbe.
Tako naj bi po uspešnih poskusnih snemanjih izdali kaseto kvin-
teta **Ajda**, na njej pa ob navedenih glasbenih zvrsteh dodali tudi
glasbo Rudija Bardorferja, kot smo jo predstavili v revialnem delu
večera novih viž na Ptujskem festivalu 91, je dejal Jože Galič, vodja
Slovenije.

Sončkov kot

Siouxie v Ljubljani

Ha, tukej smo, tut če je dež, Sonček skoz udar. V telefon-
skem imeniku sicer ne piše Simona Vodopivec, napisan je
njen sorodnik, ampak kljub vsemu Simona je Vodopivčeva
pa konc. Rešitev kup, seveda pravih, žrebalo pa se je kot
ponavadi, po metpoluftmetodi in v zraku je ostala le najlažja
dopisnica, na katero se je vpisala gospodična Irena Ferk iz
Podlubnika 58, 64220 Škofja Loka in si s tem naložila obisk
v prodajalni Sonček v Kranju, tam pa ji bo tudi naloženo, kar
si bo pač zaželela (seveda v količini en komad).

TOP 3

1. Metallica (kaset)
2. Stop The War in Croatia - Tomislav Ivčić (kaset)
3. Hey Stopped - Alice Cooper (kaset)

NOVOSTI

YUNK-i so izdali novo kaseto, nekaj podobnega je napravila
tudi YU Madonna, sicer Andreja Makoter, ki Sanja Potova-
nja, v Sončku pa je moč dobiti tudi vedno zelene melodije
Richarda Claydermana in slednjega v ženski podobi (ki se
imenuje Annemiek Jasper) - tudi na laserski plošči. Vsi, ki
veste, kaj je dobra muzika in poznate Christine, banana split

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 19:

Kateri italijansko - ameriški zadevi oz. pevki je Andreja
Makoter precej podobna (črнке so izključene)? Dopisni-
ce naj bodo za met pripravljene v uredništvu Gorenjskega
Glasa v Kranju do srede, 9. oktobra, s pripisom "Ta Sonč-
kov". Mi bomo seveda spet žrebali, vse nesrečne dopisni-
ce gredo v veliki boben, jaz pa domov na kosilo. Čav.

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
- 9.00 Mozaik, ponovitev
- 9.00 Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka
- 9.30 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
- 10.20 Velikani svetovne književnosti: Montaigne
- 10.50 Nekoč je bilo... življenje: Ploščice
- 11.15 Slovenci v zamejstvu
- 11.45 Vrtnice, angleška nadaljevanka
- 12.35 Video strani
- 13.30 Poročila
- 15.20 Video strani
- 15.30 Mozaik, ponovitev: Slovenci v zamejstvu
- 16.00 Sova, ponovitev
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV dnevnik
- 17.05 Mozaik, ponovitev: Alternativni vir energije, ponovitev znanstvene oddaje
- 17.30 V četrtak ob 17.30
- 18.30 EP, Video strani
- 18.35 Spored za otroke in mlade: Navarni zliv, kanadska nanizanka
- 19.05 Risanke
- 19.15 TV skno
- 19.20 Dobro je vedeti
- 19.24 JPP
- 19.30 TV dnevnik
- 19.35 Vreme
- 19.59 EPP
- 20.05 Nancy Wake, avstralsko-angleška nadaljevanka
- 20.55 EPP
- 21.00 Tednik
- 22.00 TV dnevnik, vreme
- 22.20 EP, Video strani
- 22.25 Sova
- Gremo na zabavo, angleška nanizanka
- Afera Lancaster-Miller, avstralska nadaljevanka
- Jazz, blues...
- 0.10 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
- 19.30 TV dnevnik, RAI
- 20.00 Žarišče
- 20.30 V kaj drvim skupaj z Zemljo?, angleška poljudnoznanstvena serija
- 20.55 Mali koncert nagrajencev XX. tekmovanja učencev in študentov glasbe Slovenije: Dušan Sodja - klarinet
- 21.00 Svet na zaslону
- 21.30 Retrospektiva: Iz slovenske dramatičarje Andrej Hieng: Osvajalec, predstava Mestnega gledališča ljubljanskega
- 23.55 SP v športni ritmični gimnastiki, posnetek iz Aten
- 0.55 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
- 19.30 TV dnevnik
- 22.45 Poročila
- 1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 9.30 Deček in zajec
- 10.00 Šolski program
- 17.05 Video strani
- 17.10 Deček in zajec
- 17.45 Poirot
- 18.30 Daljna dežela
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Risanke

- 20.15 Hišni ljubljenci, angleška humoristična nanizanka
- 20.40 Šaf
- 21.55 Daljna dežela, avstralska nadaljevanka
- 22.50 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
- 20.00 Dober večer
- 20.15 Informativno dokumentarni program
- 20.30 Modri, sin zemlje
- 21.00 Pripravljena ubijati, francosko/italijanski film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
- 14.30 Čarobna svetilka, ponovitev
- 15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
- 16.00 Agent Pepper, ponovitev
- 17.00 Čudeži sveta, dokumentarna oddaja
- 17.30 Buck Rogers, ameriška nanizanka
- 18.30 Risanke
- 18.45 Odprta meja
- 19.00 TV dnevnik
- 19.30 Čarobna svetilka - otroški program
- 20.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
- 21.00 Aktualna tema
- 21.30 Agent Pepper
- 22.20 TV dnevnik
- 22.30 Tutti frutti, juke box

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
- 10.30 Dokler se ne snideva spet
- 12.10 Nekoč
- 12.15 Klub za seniorje
- 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Mi
- 13.35 Čudovita leta
- 14.00 O Bog, gospod župnik
- 14.50 Sadeži zemlje
- 15.00 Jaz in ti
- 15.05 Nekoč je bilo... življenje
- 15.30 Am, dam, des
- 15.55 Mini scena
- 16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
- 16.30 Uspešnice in nasveti
- 17.00 Mini CVS
- 17.10 Wurlitzer
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Mi
- 18.30 Falcon Crest
- 19.22 Znanje danes
- 19.30 Čas v sliki
- 19.53 Vreme
- 20.00 Sport
- 20.15 Domači napravi
- 22.05 Pogledi s strani
- 22.15 Charlie Muffin, britansko-nemški film
- 0.00 MacGyver
- 0.50 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
- 17.05 Leskikon umetnikov
- 17.15 Evropski zeleni otoki
- 18.00 Pravica do ljubezni
- 18.30 Povej resnico
- 19.00 Lokalni program
- 19.30 Čas v sliki
- 19.30 Vreme
- 20.00 Kultura
- 20.10 Domače reportaže
- 21.00 Trailer
- 21.30 Pozor, kultura
- 22.00 Čas v sliki
- 22.30 Literarni kvater
- 23.40 Yan Tan Tethera
- 1.05 Čas v sliki

GORENJSKI GLAS

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba
- 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba
- 9.20 Dnevnikov odmev
- 12.30 Kmetijski nasveti
- 12.45 Spot
- 15.30 Dogodki in odmevi
- 17.00 Studio ob 17.00
- 19.00 Radijski dnevnik
- 19.45 Lahko noč, otroci
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
- 21.05 Literarni večer
- 21.45 Lepe melodije
- 22.00 Zrcalo dneva
- 22.20 Iz naših sporedov
- 23.05 Literarni nohturno
- Arthura Rimbaud: Charles Orleanski Ludvik XI.
- 23.15-4.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP
- 17.00 - Športne novice
- 17.30 - Novosti na knjižnih policah
- 18.00 - Novice in dogodki
- 18.05 - Obvestila
- 18.40 - Iz zgodovine naših krajev
- 19.00 - Odpoved programa

RADIO ŽIRI: FREKVENCE:

- Koprivnik: 98, 2 Mhz
- Lubnik: 91, 2 Mhz
- Miklavš: 96, 4 Mhz

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek
- 12.00 - Opoldanski telegraf
- 12.15 - Horoskop
- 13.00 - Opoldanski poročevalec
- 13.05 - prenos Radio Slovenija
- 14.00 - Zimzelene melodije
- 14.30 - Domače novice 1
- 15.00 - Tečaj angleškega jezika
- 15.30 - Dogodki in odmevi
- 16.00 - prenos Radio Slovenija
- 16.05 - Obvestila
- 16.30 - Domače novice 2
- 17.00 - Tema
- 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP
- 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC
- 18.59 - Odpoved programa

GORENJSKI GLAS

PRO 7

- 6.50 Hiša na trgu
- 7.25 Rawhide, ponovitev
- 8.25 Risanke
- 9.25 Gospod Ed
- 9.40 Moj prijatelj Ben
- 10.05 Waltonovi
- 11.00 Rawhide
- 11.50 Deseterica izmed nas
- 12.15 Alice
- 12.40 Agentka s srcem
- 13.30 Hura, naših staršev ni doma, nemška komedija, ponovitev
- 15.05 Risanke
- 15.55 Gospod Ed, serija
- 16.30 Medvedje prihajajo
- 17.05 Deseterica izmed nas
- 17.35 Caulfieldove vdove, nadaljevanka
- 18.30 Risanke
- 20.15 Naša teta je zadnja, nemška komedija
- 22.15 Hawk
- 23.15 Kruti, italijanski vestern
- 0.50 Spenser 1.35 Primer poročnika Moranta, avstralski film, ponovitev
- 3.15 Neverjetne zgodbe

KINO

- CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 uri, amer. drama PREBUJENJA ob 20. uri
- STORŽIČ amer. trda erot. TELE-SNA VROČICA ob 18. in 20. uri
- ŽELEZAR amer. akcijski. THRILL. PENTAGRAM ob 18. uri, amer. trda erot. SEKSUALNE DILEME ob 20. uri
- DUPLICA amer. vojni film ROJEN 4. JULIJA ob 20. uri
- KOMENDA amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 20. uri
- RADOVLJICA amer. akcijski. film ROCKY 5. ob 20. uri
- BLEED amer. krim. film STANJE MILOSTI ob 20. uri
- BOHINJ amer. film DIVJI V SRCU ob 20. uri

SLOVENIJA 1 20.05

NANCY WAKE

Nancy, ki so jo na Škotskem izurili za gverilsko borbo, s padalom pristane v Auvergneju. Tamkajšnje makijeve mora organizirati v učinkovito bojno silo, da bodo pripravljeni na zavezniško invazijo. Njeni moške pa potrebujejo dobre čevlje, orožje in strelivo. Nancy pa potrebuje tudi denar, da jih bo lahko nahranila. Poskrbi, da ji s padali odvrže vse potrebno. Dodatne preglavice pa ji povzročajo nekateri soborci, ki nečejo poslušati Londona, kako naj se borijo.

ODDAJNIKI RADIA TRIGLAV

BRVOGI
JESENICE
BLEJSKA DOBRAVA
ŠPANOV VRH
VOGEL

FREKVENCE:

- 96,8 Mhz
- 89,8 Mhz
- 96,0 Mhz
- 87,7 Mhz
- 101,1 Mhz

Gornjesavska dolina
mesto Jesenice
Radovljica, ostala Gorenjska
Jesenice, Radovljica, Gorenjska
Bohinj

RTL PLUS

- 6.00 Dobro jutro
- 9.15 Otroške oddaje
- 11.25 Divja vrtnica
- 12.10 Vaš nastop
- 13.05 Hammer
- 13.30 Kalifornijski klan
- 14.20 Springfieldska zgodba
- 15.05 Volčji klan, mehiška telenovela
- 15.50 Chips
- 16.40 Tvegano
- 17.10 Vročna nagrada
- 18.00 Divja vrtnica
- 18.45 Poročila
- 19.15 21. Jump Street
- 20.15 Mini Playback Show
- 21.15 Dvorec ob Vrbskem jezeru
- 22.15 Bradock v akciji, ameriški pustolovski film
- 0.10 Finalna tekma, ameriška srhljivka

SCREENSPORT

- 7.00 Eurobika
- 7.30 Boks
- 8.00 REVS - britanski moto šport
- 8.30 Motokros
- 9.30 Eurobika
- 10.00 Rugby - svetovni pokal
- 11.00 Baseball - ameriška liga, končnica
- 13.00 Rally - Avstralijska
- 14.00 Golf - pokal Dunhill, prenos
- 17.00 Super kolesarji
- 18.00 Golf - BMW turnir
- 19.00 Dirke NASCAR
- 20.00 Nemški moto šport
- 21.00 Golf - pokal Dunhill
- 21.30 Rugby - svetovni pokal

10. oktobra

REKLAM GORICA

NEODVISNA SLOVENIJA NA KOLEDARJIH

- široka izbira in pestra ponudba
- vsa izbira za leto 1992 na enem mestu

NUDIMO VAM:

- stenske koledarje z motivi:
stari zemljevidi slovenskih dežel
mlini
grafike ak. slikarja Doreta Klemenčiča
stare slovenske razglednice
narava
fotografije Matjaža Prešerna
Štanjel – Kras
fotografije Branka Cvetkoviča
- poslovni koledar
- kmečki koledar
- vse vrste beležk in rokovnikov
v usnju
v gumi
v foliji
- namizni koledar in planer
- platnice dotiskujemo po vaši želji

Obiščite ali pokličite nas
REKLAM GORICA Bratuževa 13a,
Šempeter
telefoni: 065/32-543, 32-563, 32-447
Fax: 065/31-788

AVTOŠOLA

Begunjska 10, KRANJ, tel.: 216-245

VOZNIŠKI IZPIT V KRANJU

na Begunjski 10 se tečaj cestnoprometnih
predpisov začne vsak ponedeljek dopoldne ob
9. ali popoldne ob 18. uri.

V TRŽIČU

v avtošoli JURE pa v torek, 14. 10., ob 16. uri.

GORENJSKI GLAS
več kot 60 let

Terme Topolšica
TERME TOPOLŠICA

**STORITE NEKAJ ZASE IN ZA SVOJE ZDRAVJE,
VABI VAS MIR GOZDOV, ODETIH V BARVITOST JESENI.**
SEPTEMBRA IN OKTOBRA VAM NUDIMO IZJEMNO
UGODNE POČITNICE:

7 DNI	10 DNI	14 DNI
4.050 din	5.420 din	7.110 din

POSEBNA UGODNOST ZA UPOKOJENCE IN INVALIDE:

7 DNI	10 DNI	14 DNI
3.570 din	4.790 din	6.280 din

V CENO PAKETOV JE VKLJUČENO:

- 7, 10 ali 14 polnih penzionov v 1/2 sobi v hotelu Vesna
- neomejena uporaba termalnega bazena in savne
- vsak dan (razen nedelje) telovadba v bazenu in telo-
vadnici
- zabavne prireditve, rekreacija pod strokovnim vod-
stvom
- plesni večeri, kulturne prireditve, krajevni izleti

POPUSTI:

- otroci do 5 let imajo brezplačno bivanje
- otroci od 5 do 12 let pa 40 % popusta (če spijo s starši
ali na dodatnem ležišču)

POLEG POČITNIŠKIH PAKETOV VAM NUDIMO ŠE:

- aktivni oddih
- antistres program
- klimatski program
- weekend paket
- lepotilni program

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA

Informacije in rezervacije: Terme Topolšica

TEL.: 063 891 120/113, 114, TLX.: 36606, FAX.: 063 891 157

GORENJSKI GLAS

več kot 60 let

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih po-
segov v prostor (Uradni list SRS, št. 10/84, 37/85 in 39/86
ter RS, št. 26/90) in 224. člena statuta občine Kranj je Iz-
vršni svet na svoji 58. seji, dne 25. 9. 1991 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta magistralnega
plinovoda P-2921 (odcep Retnje - Golnik)

1.

Javno se razgrne osnutek lokacijskega načrta magistralnega
plinovoda P.2921 (odcep Retnje - Golnik), ki ga je izdelal
Domplan Kranj, PE Urbanizem, št. U. D. 297-44/91 juni-
ja 1991.

2.

Osnutek lokacijskega načrta se javno razgrne v sobi številka
106 Skupščine občine Kranj in v Krajevni skupnosti Golnik
za čas enega meseca od dneva objave.

3.

V času razgrnitve bo organizirana javna razprava v Domu
krajevne skupnosti Golnik, dne 22. 10. 1991 ob 19. uri.

4.

Občani, podjetja in skupnosti lahko dajo v času javne razgr-
nitve pisne pripombe in predloge k osnutku lokacijskega na-
črta.

5.

Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu in na oglasnih de-
skah v Krajevni skupnosti Golnik.

Številka: 351-235/91-04

Datum: 30. 9. 1991

Predsednik IS
Vladimir Mohorič

Nagradna križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
	45	46	47	48	49	50	51			

Izpolnjeni kupon z vpisano rešitvijo, nalepljen na dopisnico, pošljite v uredništvo Gorenjskega glasa, 64000 Kranj. Pri zrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki jih bomo prejeli do četrtka, 10. oktobra, do 8. ure. Ne pozabite pripisati svojega naslova!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada - tel. aparat ETA 951/10D
2. nagrada - tel. aparat ETA 912/10Z
3. nagrada - tel. aparat ETA 85/10S
- 4., 5. in 6. nagrada praktična darila Gorenjskega glasa

Pravilno geslo prejšnje križanke je bilo: JEANS KLUB PETRIČ - NAJ JEANS KLUB. Prejeli smo kar 1398 rešitev, med katerimi je komisija v sestavi Stanko Logar, Drago Jeglič (predstavnika bralcev), Borut Kenda in Andrej Mali (Gorenjski glas) izžrebala:

Nakupi v JEANS KLUBU PETRIČ v Kranju:

1. v vrednosti 1.500,00 din - **Tatjana Jovanovič, Tenetiše 38**
2. v vrednosti 1.000,00 din - **Darja Mezeg, I. Borštnika 1, Cerklje na Gorenjskem**
3. v vrednosti 500,00 din - **Nina Bobič, 4. Julija 49, Tržič**

Praktična darila Gorenjskega glasa prejmejo:

Štefka Slapar, Zg. Jezersko 29 a
Pavla Žerovnik, Gasilska 43, Šenčur
Blaž Pipan, V. Vlahoviča 10, Kranj

Nagrajencem čestitamo, druge reševalce pa še naprej vabimo k sodelovanju in jim želimo več sreče prihodnjič. Naslednji teden bo zopet na vrsti TV KRIŽANKA z bogatimi nagradami, ki jih bo tokrat prispeval GORENJSKI GLAS.

		GORENJSKI GLAS	NAPAD IZ ZRAKA S PADALCI	KRAJ OB VZNOŽJU FRUŠKE GORE	ANTON MARTI	PLEMENSKO GOVEDO	GLASBENIK BRIAN	SMUKEC	DRUGO IME ZA TROJCO	KARL SMOLLE		
SLADKORNI BOLNIK JEZERO V ETIOPIJI		46			12	10			24	36		
					4	25				48		
AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	GLASBENI ZNAK	44				ŠKOTSKI OVČAR VOONE RASTLINE				STANKO VRAZ GOJTEV ČEBEL	15	ORILSKA ČRKA 1
51				50		KOVINA ZA KOTLE	SLOV. MESTO OB RINŽI				31	28
VRTIN-ČAST VHAH		38	19	LOVRO KUHAJ POLOTOK OB KASPU MORJU	8	26	SOD. AMER. OPERNA PEVKA (REGINA)	SLAV. BRIT. ADMIRAL (HORATIO) ERBU		47		6
HIMALAJSKA KOZA	43	27	INDIJSKI PESNIK POTOMEČ BELCEV V J. AMERIKI					2	NEKO JUG. NOGOMETNI VRATAR WILLIAM GOLDING			
ORIENT. ZIGANJE	23	3	AVSTR. FILM IN GLEDAL. REŽISER OSKAR LANGE	39		LADO STRUŽNIK SUROVINA ZA BARVILA ZBARVILA	11	9	ZNAČ. ZOB GLODALCEV JUNAKINJA -APRILA-	13		34
		SL. MLOD. PISATELJ (FRAN) MEDNAR. POGODBA						30	FR. PEVEC (MARCEL) OSKAR NEBAL			1
GORENJSKI GLAS	HERCEGOVEC ANITA MEZE		PREGLEDNIK. KONTROLOR		40		18	41	MILAN OSREDKAR JEZERO IN MESTO V ZDA	21		ZEN. IME (JASNA)
IME TREH PERIGAMSKIH KRALJEV	7		NAGOVOR V 3. OSEBI TEKOA MAŠČOBA					45		FRANCE KOTNIK MUŠUM SODNIK		22
ROČA POLJSKA CVETICA	33	17	REKA V MONGOLIJIN SZ. RINA	5		NESTRO. KOVNIK AMATER ALUMINU	49		ANGL. MANEKENKA IN IGRALKA STARK	MADŽ. SKLADATELJ. AVTOR NACION. OPERE (FERENCI)		
		MREŽASTA TKANINA KONJSKA SILA		29		32	KONEJDEREC			VYSTA ANTILOPJE OZNAKA ZA NEZNANCA	16	
FR. PISATELJ L'YCA (MADAME DE		25		37				14		IT. FILM. IGRALKA MIRANDA	42	29

C. ZAPLOTNIK

Stiske in tragedije hrvaških beguncev

Da so Srbi ogroženi, je le izgovor za vojno

Hrvati se pred pobesnelimi generali, ki poveljujejo rušilnemu in morilskemu peklenškemu stroju, umikajo vsepovsod - tudi v Slovenijo. V radovljiško občino jih je uradno prišlo več kot 280, neuradno pa precej več, saj se nekateri, ki so našli zatočišče tudi pri sorodnikih, prijateljih, poslovnih partnerjih ali so se preprosto nastanili v hotelih kot turisti, niso prijavili Rdečemu križu. Ko sta se Slovenija in Hrvaška pred kratkim dogovorili za mir, kdo vse je lahko begunec, se je številno tistih, ki so zadržali status beguncev, domala prepolovilo. Po torkovih podatkih naj bi jih bilo le 144. Ko smo se v minulih dneh dvakrat mudili na sedežu občinske organizacije Rdečega križa v Radovljici, smo od sekretarke Milke Agrežve in njenih sodelavk zvedeli za primere, ob katerih človek ne more ostati ravnodušen. Občani niso ostali ravnodušni! Kuraltovi iz Gorij, na primer, so ponudili streho in ostali ravnodušni! Kuraltovi iz Gorij, na primer, so ponudili streho in ostali ravnodušni! Kuraltovi iz Gorij, na primer, so ponudili streho in ostali ravnodušni!

Katarina se je rodila v begunstvu

Pred blejskimi hoteli je precej avtomobilov z registrskimi tablicami mest, kjer divjajo najhujši oboroženi spopadi - Vukovar, Osijek, Šibenik, Knin... V blejskem hotelu Golf smo iskali Antona Mikeža iz Kostajnice in njegovo ženo, ki sta na radovljiškem Rdečem križu izjavila, da ne bi bila rada v breme slovenski družbi in da sta pripravljena prijeti za vsako delo. Nismo ju našli, v recepciji za njiju niso vedeli, zato pa so nam povedali, da je njihova "turistka" Ana Baković iz Nove Gradiške med begunstvom povila v jeseniški porodnišnici hčerko Katarino. Ker je mala Kati spala,

je v apartmaju 152 Golfove depandanse nastal naslednji pogovor:

Kdaj ste pribežali v Slovenijo?

"Iz Nove Gradiške smo odšli v Zagreb, kjer sem najprej tudi nameravala roditi. Ker pa je tu di Zagrebu grozila vojna, sem se odločila, da nadaljujem pot v Slovenijo. V hotelu Golf so me bili kljub visoki nosečnosti pripravljali sprejeti. Na Bled sem prišla 29. avgusta, čez dva dni sem rodila."

Kakšne so bile razmere v Gradiški, ko ste odhajali od doma?

"V mestu je bilo še znošno, v vseh pa se je že zaostrovalo. To smo predvidevali in to je bil tudi razlog, da grem od doma in da si za rojevanje poiščem mirno okolje."

Kako to, da ste se odločili ravno za Bled?

"Zato, ker je v Sloveniji za zdaj še mir in ker je Bled v bližini državne meje."

Ste prišli sami?

"Prišla sem s prijateljico, ki pa je že odpotovala. Zdaj sem sama. Mož me je obiskal dvakrat po nekaj dni. Zdaj je verjetno na bojišču. Po radiu sem slišala, da so vse pozvali. Preveriti ne morem, ker telefonske zveze ne delujejo."

Mož vam je med obiskom verjetno pripovedoval o tem, kako je v Gradiški.

"Center mesta je precej razrušen, žrtev med civilnim prebivalstvom za zdaj še ni bilo."

Koliko časa boste še ostali na Bledu?

"Ko je bil mož zadnjič pri meni, sva se dogovorila, da grem po enem tednu k mami v Slavonijo, kjer je bilo tedaj še mirno. Ker pa so se spopadi na Hrvaškem spet okrepili, je to bolj malo verjetno."

Bled ni poceni. Kaj ste po poklicu?

"Trgovka sem, vendar ne delam. Mož je obrtnik."

Kako se bo po vašem mnenju vojna končala?

"Hrvatje bomo zmagali, vendar bo žrtev veliko, velika bo tudi gospodarska škoda."

Domov v Vukovar: odločitev za samomor?

V blejskem hotelu Lovac smo našli mlado družinico iz Vukovarja, ki pa je želela ostati neimenovana. Nismo spraševali, zakaj, mogoče pa je domnevati.

Vukovar je kot mesto v bližini srbsko-hrvaške meje nekakšen simbol hrvaškega boja.

"Boj za Vukovar se je začel pred šestindesetimi dnevi. Čeprav v mestu živi nekaj več Hrvatov kot Srbov, je problem Vukovarja v tem, da je obkrožen s srbskimi naselji. Blizu je tudi znamenito Borovo selo, kjer se je vse začelo. Stanje je tragično: vojska in četniki obstranjujejo mesto z vsem razpoložljivim orožjem."

Pred nedavnim ste se z Bleda vrnili domov, v Vukovar. Kako je bilo?

"Vseh petnajst dni sem skupaj z domačimi preživel v hišnem zaklonišču. V mesto sem šla le tedaj, ko je zmanjkalo hrane ali česa drugega."

Koliko stavb je porušenih?

"Od tedaj, ko sem zapustila mesto in se ponovno vrnila na Bled, so se razmere še poslabšale, tako da je zdaj verjetno že sedemdeset odstotkov stavb porušenih. Poškodovani so vsi živiljenjsko najpomembnejši objekti: tovarni Borovo in Vuteks, kmetijski kombinat, cerkev, grad, utrdba, bolnica, šole, otroški vrtci, domovi za ostarele..."

Kako je z vašo hišo?

"Ker telefonsko omrežje ne deluje, z Vukovarjem že deset dni nimamo zveze. Starši so se mi pred tremi dnevi oglasili v Zagreb, odhod pa smo potem zvedeli, da so živi in zdravi in da je hiša še vedno cela. Stekel, ki so popadala iz oken, pri tem ne štejemo."

Se je civilno prebivalstvo razbežalo?

"Starčki, mame z malimi otroki, otroci in drugi, ki so nemočni in neprimerni za vojskovanje, so v glavnem zapustili mesto, precej pa jih je ostalo, ker nimajo kam iti. Nekateri so odšli k sorodnikom ali prijateljem v bolj varne hrvaške kraje, drugi so zaprosili za pomoč organizacije Rdečega križa, tretji so pribežali v Slovenijo..."

V Vukovar ste se vrnili zaradi dela?

"Zaposlena sem bila v otroškem vrtcu, ki pa je zdaj že porušen. Ker bi prvega avgusta morala začeti delati, sem moža in otroka pustila na Bledu, sama pa odpotovala v Vukovar. Ko sem ugotovila, da je edini izhod iz mesta prek koruznega polja, vsi drugi pa so bili zaprti, sem tvegala in ponovno pribežala na Bled."

Kako se preživljate? Bivanje v hotelu je verjetno precej drago?

"Na srečo smo imeli nekaj prijateljev, sicer ne vem, ali bi si lahko privoščili pot in bivanje v Sloveniji. V Vukovarju me še čaka zadnja plača, vendar sem jo že odpisala."

Se boste še kdaj vrnili domov?

"V Vukovarju živijo najini starši, tam smo tudi rojeni. Čeprav je to "naše mesto" in bi se radi vrnili tja, pa zdaj še ni znano, ali se bomo sploh mogli kam vrniti. Od prijatelja, ki se je pred kratkim vrnil z bojišča, smo zvedeli, da je v mestu vse težje zdržati, da je med branilci mesta čedalje več mrtvih in da mnogi ne morejo več prenesti psihičnih naporov. On, na primer, ni več prepričan, da je Vukovar še mogoče ubraniti."

Koliko je v mestu Srbov, koliko Hrvatov?

"Hrvatov je za desetino več kot Srbov. Srbi so natančno vedeli, kaj se bo zgodilo. Vsi so se pravočasno, precej pred Hrvti, izselili iz mesta in se s pomočjo vojske tudi pripravili na oborožen boj. Vojskovanje se je praktično začelo maja, po pokolu v Borovem selu. Hrvti, ki živimo v Vukovarju, smo že tedaj, veliko prej kot "uradna politika", spoznali, da bo konflikt privedel do oboroženega spopada."

Koliko je žrtev?

"Natančna števila ni znana, vsekakor pa je število precej večje od tistega, ki ga "ponuja" uradna statistika. Mnogi so namreč ostali pod ruševinami, precej jih je tudi na koruznem polju in na mestu med oboro-

ženima stranema, kamor nihče ne upa. Ljudje pripovedujejo, da iz koruze in okoliških vasi že močno smrdi."

Kako se počutite na Bledu, da-leč od braniteljev Vukovarja?

"To je grozno. Človek čuti neko dolžnost do svojega mesta, dolžnost, da ga gre braniti, hkrati pa je takšna odločitev enako kot odločitev za samomor. Na Bledu se veliko sprehajamo, beremo časopise, poslušamo radio, gledamo televizijo... Čeprav smo v hotelu formalno kot turisti, smo z mislimi ves čas v Vukovarju. Hudo nam je, ko na slikah prepoznamo stavbe in slišimo, da so med mrtvimi tudi ljudje, s katerimi smo skupaj odrasli."

Srbi so bili celo na boljšem kot Hrvti

Pri Kuraltovih v Gorjah smo srečali Josipa Špoljarića iz Novske, ki se je z družino naselil pri sorodnikih v Podhomu. Tudi njegova zgodba je zanimiva, tudi njega je stiska odgnala z domačega ognjišča in ga prignala k dobrim ljudem v Slovenijo.

Kakšne so bile razmere v Novski, ko ste jo zapuščali?

"Novska je v zahodni Slavoniji, blizu Nove Gradiške. Razmere so se zaostrovale že dva meseca, potem je prišlo do bombardiranja in srđitih oboroženih spopadov. Precej hiš je porušenih, žrtev so tudi med civilnim prebivalstvom. Življenje pod stalnim pritiskom, kdaj bo granata padla na hišo, kdaj za dela koga od domačih, je psihično tako naporno, da ni bilo več mogoče zdržati. V mestu so ostali samo ljudje, ki so sposobni in pripravljeni braniti mesto, domala vsi drugi smo se izselili. Najprej smo odšli k sorodnikom v Zagreb, a ker so tu di Zagrebu grozili z zračnimi napadi, smo se odločili, da nadaljujemo pot v Podhom, kjer imam sestro. Upam, da se bomo še lahko kdaj vrnili domov v Novsko in v domačo hišo, ki je bila ob našem odhodu še nepoškodovana. Zet, ki je ostal na bojišču, mi je v telefonskem pogovoru povedal, da so napadalci po četrtku, ko smo ubežali iz mesta, porušili še veliko stavb, da pa naša hiša še stoji."

Koliko vas je odšlo na pot?

"Žena, otroka, štirje vnuki in jaz. Hčerka z otrokoma je po nekaj dneh nadaljevala pot k sorodnikom v Nemčijo. Jaz sem najprej nameraval ostati v Novski, ženo in otroke sem že pospremil na vlak, naslednjo jutro pa sem tudi sam odšel za njimi. Za boj nisem sposoben, prester sem pa tudi sicer sem srčni bolnik. Preživel sem infarkt, operacijo na srcu. Otroci so preplašeni, že ob rahlem poku reagirajo, kot da gre za zračni letalski napad."

Srbi navajajo, da jim je bila vojna vsiljena, da so se za ti odločili zaradi ogroženosti od Hrvatov.

"To je laž, zavajanje ljudstva, izgovor za vojno. Srbi so bili pri nas celo na boljšem kot Hrvti: bili so na najpomembnejših položajih, imeli najboljše plače, najlepše hiše in avtomobile... Niso bili ogroženi, le tega niso prenesli, da bi bili enakopravni s Hrvti."

Koliko je v Novski Srbov?

"Okrog dvajset odstotkov. Hrvatje smo v večini, zato ne moremo pristati na to, da bi bili del Srbije ali pod srbsko "komando"."

Kakšni so bili odnosi med Srbi in Hrvti pred miloševićevsko politiko?

"Dobri. Temu, kakšne narodnosti je kdo, nismo posvečali posebne pozornosti. Skupaj smo delali, se tudi skupaj veselili... Zdaj so odnosi tako skaltjeni, da si ne predstavljam, kako bomo lahko še kdaj živeli skupaj, drug ob drugem. Zla, ki so nam ga povzročili, ne bo mogoče hitro pozabiti, to bo šlo v pozabo šele z zamenjavo rodov."

Več kot 200 beguncev

Posebna skrb otrokom in dojenčkom

Jesenice, 3. oktobra - Rdeči križ in Center za socialno delo dan in noč skrbita za begunce, ki v jeseniško občino še vedno prihajajo. Pozivata vse begunske družine z majhnimi otroki, naj se oglasijo v zdravstvenem domu, na Rdečem križu pa bodo dobili pakete za oskrbo najmlajših.

Božo Pogačar je direktor Centra za socialno delo na Jesenicah in o problematiki begunskih družin v jeseniški občini pravi takole:

"Prav zdaj smo skupaj z občinskim odborom Rdečega križa začeli akcijo, da bomo obiskali vse begunske družine, ki jih imamo v jeseniški občini in se z njimi pogovorili. Število beguncev je iz dneva v dneva večje, naša evidenca pa je bila pomanjkljiva predvsem zato, ker se nekateri sploh niso prijavljali. Vemo, da jih je kar precej, ki pri nas ali na Rdečem križu ne iščejo nobene pomoči."

Ko smo napravili evidenco, smo najprej vse otroke razvrstili po letih in do današnjega dne - torka, 1. oktobra - ugotovili, da je v občini otrok do 3. leta 43, od treh do sedmih let 27 in predšolskih 66, šoloobveznih pa 29. Begunce, ki imajo šoloobvezne otroke, smo že ali pa jih še bomo obvestili, da gredo lahko s šoloobveznimi otroki v Istro, ki je označena kot nekrizno območje, tam pa so beguncem iz Hrvaške organizirali bivanje in šolo po njihovem programu in v njihovem jeziku.

Po naši statistiki, ki se seveda vsak dan dopolnjuje, sta pri družinah 102 begunski družini, po hotelih in turističnih sobah je nameščenih 71 ljudi in je bilo tako 25. septembra od skupaj 221 begunskih družin 116 odraslih in 105 otrok. V hotelu

ne pomeni, da morajo nazaj v Zagreb.

V občini je med begunskimi družinami 5 otrok, ki so stari do šest mesecev in za te otroke še posebej skrbi zdravstvena služba. Deležni bodo denarne pomoči, ki smo jo ali zbrali ali pa jo bo v primeru potrebe namenil občinski proračun. Na Rdečem križu imajo tudi 38 paketov, ki jih bodo dobile družine z najmlajšimi otroki, starši pa bodo deležni tudi bonov za tiste stvari, ki jim jih primanjkuje.

Naj pripomnim še to, da se potrdilo na Rdečem križu za status beguncev izdaja za določen čas. Velja predvsem za zdravstvene storitve, ki so jih v primeru bolezni deležni begunci in so zanje brezplačne."

V Kranjski Gori kar 700 beguncev?

Nekateri ocenjujejo, da je v Kranjski Gori trenutno kar 700 beguncev. Kako?

Hoteli in počitniški domovi se polnijo, v Kranjski Gori pa je »mrtva« sezona. V tem času v Kranjski Gori nikoli ni bilo turistov, saj se je začela šola, poletje se je poslovilo, snega ni. Tu pa je kar precej ljudi, ki sebe ne razglašajo za begunce, ampak so prišli kar tako, kot na oddih. Ni seveda treba posebej poudarjati, da so iz Hrvaške...

Iz Vukovara brez vsega

Med begunci so tudi taki, ki nikoli in nikdar ne bodo zaprosili za kakršnokoli pomoč. Tiho so, zadovoljni z bivališčem in obroki hrane, sčasoma pa se le malo izve, kakšno hudo tragedijo so morali doživeti.

Tako imajo v nekem hotelu v zgornjesavski dolini kakšnih 65 let starega moža, za katerega vedo le to, da je prišel iz Vukovara brez vsega. Domala bos. Ne govori, samo sedi in čaka...

Največji in odločujoči razlog za to, da sva vzeli otroke in odšli na avtobusno postajo, pa je bil, da ima Marija majhnega otroka, dojenčka. Ko je rodila dojenčka v porodnišnici, je po petih dneh odšla domov in brž ko je prišla domov, je morala v klet! Z dojenčkom, deklico, je morala ob vsakem alarmu v klet pa spet iz kleti. Kje previjati, kako, da otrok ne zboli? In če zboli, kako do zdravnika, če se nam zgodi najhujše? Tako je dojenček, ki še sploh nima imena, imel natanko deset dni življenja, ko se je odpravil na dolgo in strah vzbujajočo vožnjo z avtobusom na skrajni zahod Slovenije. Med vožnjo smo na Hvaru zaradi okvare avtobusa čakali dve uri - da bi bila negotovost, ki se je ne da popisati, še hujša.

Marija in Janja redno spremljata poročila - ob vsakih jima je še hujše. Pripovedujeta, kako so vse matere in otroke evakuirali iz vasi. V Biogradu na moru proizvodnja stoji, kajti v rednih presledkih zmanjka elektrike pa vode... Kdove, kako hudo je sploh danes in kdove, kje so vaščani, sorodniki in znanci?

V dalmatinskih vaseh zaklonišča stanovanih hiš niso v kletih - ponavadi se zatečejo v tiste stare hiše, ki so jih zapustili in ob njih zgradili nove. V starih, na pol podrtih hišah hranijo živila, sušijo meso. Taka zaklonišča tako sploh niso zaklonišča ali kleti, kot so v naših stanovanih hišah, ampak so neprimerno bolj nestabilna in za varnost varnost neprimerna.

Kako bo deklici ime?

Pikapolonica? Za begunsko družino gostiteljica zelo dobro skrbi, saj je poskrbela, da deklica že hodi v

bližnji vrtec, deček pa rajši ostaja doma. Deklica je bistra in takoj se vključi v družbo, zato ji ni težko med sovrstniki, ki govorijo nekoliko drugače kot ona. Gostiteljica tudi pravi, da so bili v vrtcu izjemno razumljivi, na vse mogoče načine pa pomagajo tudi sosede in znanci, ki vedo, da ima v hiši begunsko družino. Brez vseh težav je za dojenčka dobila tudi bolniško sestro, ki redno prihaja. Pravi tudi, da sta Marija in Janja zelo pridni in ji pri gospodinjstvu vseskozi tako pomagata, da ji je včasih že kar malce nerodno. In pristavi: »Veste, nikakor nočem, da me omenjate v časopisu. Zaradi več razlogov. Sama v sebi pa sem na neki način kar globoko hvaležna, da ljudem, ki so v stiski, lahko naredim kaj dobrega.«

Dojenček, ki je zanesljivo najmlajši v vseh begunskih družinah, kar so jih sprejeli v Kranjski Gori ali v jeseniški občini, še nima imena. »Včasih«, pravi gostiteljica, »se šali-mo, kakšno ime neki bi mu dali. Bo Pikapolonica?«

Deklica pa spi v zibki v dnevni sobi - deklica, ki je morala zdama, ko ji je bilo komaj nekaj dni. Morala v begunstvo! Ali si lahko sploh predstavljate, da se to dogaja na pragu 21. stoletja in sredi civilizirane Evrope?

RINA KLINAR

Kam greš, Slovenija moja?

nadaljevanje z 9. strani

v sredo, 26. junija, sestane občinska skupščina. Skupščina naj sprejme odločitev o tem, kaj in kako z odpadki.

26. junija

Sestala se je skupščina, z eno samo točko dnevnega reda, pa še čas je bil omejen. Prišel je tudi minister, malo zamudil. Razprava burna, obtožujoča, kritična. Na dveh zborih je bil sprejet sklep - rok, da je potrebno najbolj sporne sode odpeljati do 27. junija, ostale do 7. julija do 7. ure zjutraj. Minister je obljubil, da je to možno storiti ter da je za dosti časa.

Po seji smo se odpravili na Trg Toneta Čufarja, na slovesnost v počastitev osamosvojitve. Naš župan je zasidil lipo, zbrani so vsaj za hip pozabili na težave in probleme. Skozi tiho, kar preveč tiho mesto sem se peš odpravila nazaj v službo.

Ob 21. uri se je začel prenos osrednje slovesnosti v Ljubljani. »Danes so sanje še dovoljene. Jutri bo nov dan.« Za dolgo časa več ne bodo sanje in dnevi tako brezskrbni, kot se je morda tedaj še komu zadelo.

27. junija

Ob 9. uri je za zvezno vojsko začel veljati ukaz »Meja«. Jutri je bilo nekam žalostno, krmežljivo. Kot že nekaj dni, vsako jutro najprej pot v center za obveščanje, če je kaj novega, potem pa še v štab TO. Bila sem dežurna.

Novice po radiu, poročila po zvezah, kurirji. In sporočilo - kolona s tanki, oklepniki, se bliža Jesenicam, dolini.

Obilo dela z barikadami s tisto na Soteski, pa tudi drugod po občini. Telefoni, ukazi, nujnost akcije, policija, teritorialci, zveze vsi so bili v akciji. V štabu velika gneča. Janez in njegovi teritorialci, če Tone in njegovi stražarji na mestu. Helikopterji dovažajo vojake in zvezne policiste. Dež, nizka oblačnost, v ljudeh pa strah, kaj šele bo. Marsikdo je prvič v življenju, tudi otroci, videl tanke. Prav gotovo strateško to ni bila nikakršna poteza, pripeljati toliko tankov skozi ozko dolino. Za strah, to pa že.

Barikada na Soteski se odpre in kolona transporterjev, tankov in drugega zastraševalnega vozovja krene po ozki dolini proti njemu koncu. V vsakem, še tako nesrečnem dogodku je tudi kaneček dobrega. Morda je bila sreča tudi v tem, da je Loki to kolono srečal šele pri TVD Partizan na Jesenicah. Kdo ve, kaj bi storil z armbrustom, če bi bila informacija, zaradi katere je šel na pot, prava, in bi kolono pričakal na barikadi? Kot pravi Janez, morda bi se še sedaj vozili čez Bled in morda tudi železniški promet ne bi bil mogel.

Skozi okno spremljamo helikopterje. Kaj nosijo v svojih trebuhih? Kaj bo iz vsega tega? Okrog treh popoldne pride v skupščino predlog, naj bi poskušali s pogajanjem vojake obdržati na stari cesti na Hrušici. Res se je tri članska ekipa odpravila na Hrušico. Želeli smo poveljnika, a ga ni bilo, smo se pa pogovarjali z utrujenim častnikom, ki je bil praktično od 6. maja na nogah, ga prepričevali, mu pojasnjevali. V tistem svem, deževnem popoldnevu, med tanki in oboroženimi vojniki je utrujen dejal: »Že prej, preden se je začelo, je bilo hudo. Prosim, pustite me na miru. Odgovoren sem za fante, da se jim kaj ne pripeti!« Ob tanku stojita mlada fanta, eden s Tolminksega, drugi iz Bosne. Nista rada tukaj.

»Delegacija« se je odpravila nazaj v občino. Ob 16. uri se je začela seja družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Tema - odpadki. Tik pred sejo pa prošnja, naj bi se pogovorili z vojniki tudi v Ratečah in na Korenskem sedlu. Seja burna in kritična, obtožujoča. Nad nami pa pritisk, kaj se dogaja zunaj. Po seji so se »delegacije« spet odpravile na pot. Z županom in sekretarjem za notranje zadeve smo šli v Radovljico, v kasarno obmejnih graničarskih enot. Sprejem je bil spoštljiv. Z majorjem Nikolo dol-

ga razprava, pojasnjevanje razmer, razlogov, odločitev. Mrak se je spustil nad Radovljico, elektrike ni bilo in pogovor je tekel v temi. Opravičil se je, da ne more skuhati kave. Ker poveljnika ni bilo, smo se kmalu odpravili nazaj na Hrušico. Na starem delu ceste so bili le vojaki, ki so ležali v blatu, naši in armadni, s puškami, uperjenimi na plato. Na platu je bilo mirno. Brez težav pridemo do stavbe mejne milice. Vstopimo in želimo poveljnika, a nas najprej pozdravi Matjaž, komandir mejne policijske postaje, ki podpisuje zapisnik o oddaji prostorov. Noben njegov fant ni želel sodelovati z zveznimi polici-

cisti. Ostali so le trije, Matjaž, Robert in Boštjan, da zaščitijo vse potrebno. Z Robertom se vidiva prvič, ne poznam ga. »Hvala za čestitko ob poroki,« pravi. Spomnim se, da je to sodelavkin mož, poročena sta le kratak čas. »Z Jano sva se želela osebno zahvaliti, no, sedaj pa kar tukaj!« Stisne me pri srcu. Takole začnemo novo življenjsko pot. Kam to vodi?

Pride poveljnik, podpolkovnik. Poznamo se. Visok, strumnega koraka, a nekam odsotnega pogleda. Pogovarjamo se, a ne brez prisotnosti zveznih policistov in KOSA. O tem, da je že dve desetletji tu, da pozna razmere, ljudi, ve, kaj hočemo v Sloveniji, da nikomur ne želimo ničesar hudega. »A tudi vojak sem,« pravi, »ki ima povelje in ga bom, po najboljši možni poti, da ne bo žrtev, izvršil.«

Pravim mu: »A nisi samo vojak, si tudi človek, ki razmišlja, ki pozna razmere, ki se lahko odloča tudi drugače, ne le kot vojak.« A tedaj je bilo očitno še prezgodaj. Pred odhodom mu rečem: »Podpolkovnik, nikoli več ne bo tako, kot je bilo. Drugače bo. Kolo razvoja bo morda zaradi tega, kar počenjate tukaj, zastalo, se morda celo zavrtelo nazaj, a bo krenilo naprej. Zakaj tega ne doumete? Škoda bo, tudi žrtve, a razvoja ne boste zaustavili.« Vstane in gre. Odiš želimo tudi mi, a nas ne pustijo. Pravijo, da morajo naši vojniki izpustiti zvezne policiste v Podmežakliji. Pogovarjamo se z Markom, iz tehnične službe zvezne policije. Na videz vpluden, za pravni red zagret 42-letnik, ki pa mu ni uspelo, da bi tako vztrajno, kot je to pripovedoval nam, povedal tudi svojim. Svinjarija, ki so jo naredili in pustili, jim ni v čast, ne policijski, vojakom, ne ljudem. Okrog pol enajstih zapustimo plato. Matjaž pravi, da ne potrebuje ničesar. »Srečno«, pravim.

Rumenkasta svetloba nas v obupno deževnem večeru spremlja proti Jesenicam. Tam, nad Hrušico in v Mežakliji, pa so bili naši teritorialci na položajih. Borut in njegovi, v dežju, noči, ki ji bodo sledile dolge noči brez spanca. Noči, ki so se budi v nova jutra z vprašanjem »Zakaj?« Kako dolgo še? Čemu? Saj smo na svoji zemlji, nikomur ne želimo nič hudega. Ko pridemo na Jesenice, zavijemo se v štab. Pogovor, kako je bilo. Morda res ni bilo najbolj pametno, da smo se odpravili v to osje gnezdo. A bilo je koristno. Za ljudi, za spoznanje, kaj kdo reče, obljubi in kaj potem stori.

Doma me, še budni, pričakata dekleti. »Samo, da si doma mami,« pravi Zala. »Tako smo se bali zate, ko te tako dolgo ni bilo s predora.« Stisnem jo k sebi in si rečem: »Če lahko, potem bom poskušala kaj storiti, da ne bo še huje. Če odrasli lahko razumejo, otroci tega ne zmorejo. Tripijo pa, bolj, kot si mislimo. Ne glede na to, koliko so stari in čigavi so. Ti otroci so tudi naša prihodnost, tudi za to smo odgovorni.«

28. junija

Dan, preživet v centru, sekretariatu in štabu. Cveto, Marjan, Bane, Tedi, Albinca, Marija, Vida, Beba in Simona, pa Dušan, Robert, Srečo, Tomaž, Janko, Dare, Tone, Joža in ostali. Dekleta in fantje, ki so praktično noč in dan na delu, kratke ure počitka si morajo dobesedno ukrasti. Pogovori, dogovori, ukazi. Neka-

teri očitki iz prestolnice, da je preveč mirno. Kot da je edino pomembno, koliko bo streljanja in koliko žrtev.

Za popoldne so napovedana pogajanja v konferenčni sobi. Poveljnik zvezne vojske v občini, zastopnik poveljnika teritorialne obrambe, komandant policije in naš župan.

Z novinarji sedimo v sosednjem prostoru in poslušamo poročila. Ob 17. uri in 10 minut završi. Dva orla preletita stavbo skupščine. Čez nekaj trenutkov sporočilo - raketirala sta portalno stavbo predora Karavanke. Na srečo škode ni bilo.

Vstopim v konferenčno sobo in povem o letalih. Poveljnik zveznih vojakov pravi: »To ni bilo dogovorjeno. Grem gledat, kaj se dogaja!« In zapusti stavbo.

Takrat je prišlo na Hrušici tudi do obstreljevanja vojakov in teritorialcev in kolesar, ki se je peljal po magistralni cesti, je bil ranjen. Na srečo, edina »žrtev« v vseh dneh.

29. junija

Kot običajno, prva pot v center zvez in štab. Nekako domače prijazno se počutimo. Že nekaj dni delamo skupaj v tistih natrpanih, a po svoje varno prijetnih prostorih pod obronki najstarejšega dela mesta. Potem se odpravim v bolnišnico in obiščem Bojana, tistega, ki je bil ranjen prejšnji dan.

Ko pred bolnišnico pozdravim policista, ki opozarjata voznike, da je cesta proti Kranjski Gori polna barikad, predor Karavanke pa zaprt, se ustavita dva avtomobila z oznako Velike Britanije. Fanta vpludno povesta, da ne morejo skozi predor v Avstrijo. Tedaj se vsuje ploha besed, žaljivk, groženj, obupa. Tri dni so že na poti, z majhnima otrokoma, brez denarja, bencina. Komaj jim dopovem, da jim želimo varno pot domov, a jim predora pač ne moremo odpreti.

Od nekdaj se pojavi Mičo in pravi, da jih lahko spremlja do Kranjske Gore. Jaz jim na bencinski črpalki kupim bencin, prijazna fanta s črpalko pa mi dovolita, da pokličem angleški konzulat v Zagrebu. Čez čas, po pogovoru s sekretarjem konzulata, se pomirimo odpeljejo proti Kranjski Gori. Opravičijo se!

Ko se vrnem nazaj, je bilo v štabu živahno. Po zvezah so se začela ali pa nadaljevala pogajanja s poveljnikom zvezne vojske v občini, kje, kdaj bi se srečali in nadaljevali pogovore. Na platu imajo namreč našega Janeza, pomočnika zastopnika poveljnika in ga ne izpustijo.

V štab pride malo, svetloaso deklet iz bohinjskega krita. Zeli govoriti z možem. Proti večeru ji to na policijski postaji uspe. Bil je na predoru. Ko odhaja, pravi: »Samo, da bo enkrat tega konec. Tako ne gre več naprej!«

V štabu je tudi polno novinarjev. Pritožujejo se, da ne dobivajo pravih informacij. A res je tudi, da v štabu stalno dobivajo informacije, a jih je potrebno znova in znova preverjati, vse pa tudi niso namenjene javnosti.

Proti večeru pride na Jesenice žena poveljnika zvezne vojske v občini skupaj z otrokom. Najprej hči pomisli, da jo ugrabljeno. »Če nečete govoriti z očetom,« pravim »greste lahko takoj domov.«

Morda naivno, a še danes sem prepričana in sem iskreno upala, da lahko tudi pogovor kaj pojasni, pomiri. Marsikatera družina je že dalj časa živela pod velikim psihičnim pritiskom, ki predvsem ni prizanesel otrokom.

Pogovarjamo se, čez čas pa se odpeljemo na policijsko postajo. Najprej dolg pogovor žene s poveljnikom TO Gorenjske, potem se pogovor z možem. »Storil bom vse, kar je v mojih močeh, z vso pametjo, ki jo imam in z vsem, kar znam, da se bo vse končalo v redu!«

Dober dan kasneje je te besede tudi uresničil, čeprav ni šlo lahko. Govoril je tudi s hčerko, zrelim, mladim dekletom, ki je morda bolj kot številni drugi na la-

stni koži občutila, kakšni so ljudje, še večerajnji prijatelji, kaj so predsodki. »Ati, stori, kar moraš storiti! Ne oziraj se na nas. Zaupam ti. Ponosna sem nate.«

Odpeljejo se nazaj proti Radovljici, čez Kavčke, po zriti poti. Dan se počasi končuje. Pogajanja danes ni bilo, morda bodo jutri, v nedeljo.

30. junija

Zadnji dan prve polovice leta. Že dva dneva bi morali biti na morju. Ker dežuramo, sem že od jutra v službi. Dopoldne pride teleks, da se mora sestati izvršni svet v operativni sestavi. Hitro nam to uspe, nato pa še vrsta nalog, ki jih je potrebno rešiti.

Malo po tretji uri popoldne, ko gredo sodelavci domov, sva z županom v štabu. Začela naj bi se pogajanja. Končno so se dogovorili, da je najprimernejši kraj skupščina. Skozi okno vidim podpolkovnika Lončarja, pa komandirja policije, ostale še čakamo.

Dopoldne se je na platu streljalo. Nekaj sicer kratkih, a za nepotrebno storjeno škodo predolgih minut. Plato je že več dni brez elektrike, vode, telefona.

Pogajanja so se začela ob 18. uri. Na »naši« strani nas je bilo pet, dva teritorialca, komandir policije in midva z županom, na drugi strani trije - poleg dveh vojakov - podpolkovnikov, še inšpektor zvezne policije, njihov poveljujoči.

Do osmih si pojasnimo pogoje, razloge in predloge. Najbolj me je zbadalo, ker zvezni policijski inšpektor slovensko sploh ni razumel. Oba vojaka, ki sicer nista slovenske narodnosti, a odlično govorita slovensko, sta mu morala prevajati. Rečem mu: »Ali ni žalostno, da po 46 letih sobivanja nismo dosegli niti tega, da bi se brez prevajanja sporazumeli?«

Potem dvurni premor. Vojaka in zvezni policist se morajo posvetovati. Telefoni brnijo, glasovi povišani, Ljubljana, Beograd, Zagreb. Ob desetih zvečer ponovno sedemo in deset minut pred polnočjo odidem zapisat dogovorjeno.

Deset minut pred eno uro zjutraj 1. julija je bil sporazum dosežen. Poveljnik zveznih vojakov v občini pravi: »Odločil sem se, ne tako, kot so mi ukazali in grozili. Za to odločitev prevzamam vso odgovornost, katere se zavedam v vseh njenih oblikah.« Dan kasneje ni bilo v občini Jesenice praktično nobenega zveznega vojaka več. Poslovimo se. V policijskem avtu se vojaka in zvezni policist odpeljejo nazaj, na plato in v Rateče. Povedat starešinam in vojakom, kakšen je bil dogovor. Vprašamo se, ali jim bo uspelo prepričati jih, bodo vsi spoštovali ukaze, bo šlo vse mirno? A bojazen je bila odveč.

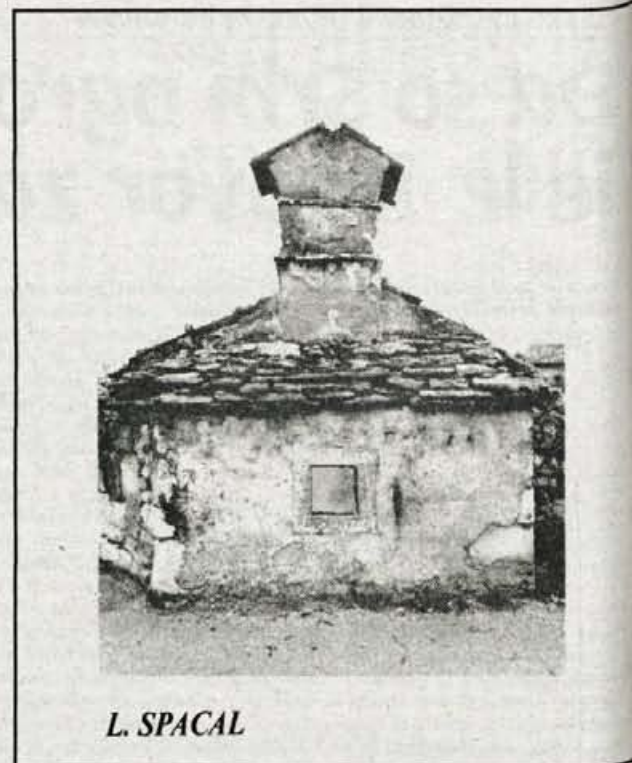
To nedeljo so se umaknili tudi z nekaterih stražnic. Če ne bi bilo radioamaterjev, ne bi šlo tako lahko.

1. julija

Ko smo se malo po eni zjutraj zbrali v štabu, je bilo čutilo olajšanje, tudi Janez se je vrnil s platoja. A brezskrbnosti ni bilo. Predolg dan je bil pred nami in noč je bila nemirna.

Kljub dogovoru namreč umik s platoja ni potekal po načrtu. Zanimalo se je. Ob 12. uri se s komandirjem postaje milice odpeljeva proti Hrušici. Pod streho častljivo stare hiše smo skupaj z nekaterimi komandirjevimi sodelavci z daljnogledom in preko zvez spremljali umik. Minute so se vleklo kot dnevi. Čudovit sončen dan je bil. Tanka sta bila na mestu, kot je bilo dogovorjeno. Samohodka in orožje tudi. A potem kot zakleto. »Vodovodar«, ki bi moral odpreti vodo, je zašel. Prav tako voznik avtobusa in tudi na drugi avtobus je bilo potrebno predolgo čakati.

Minute so se vleklo v neskončnost. Kaj, če komu popustijo žilci na naši ali drugi strani? Če kdo ne bo spoštoval povelja. Borut in Loki sta na naši strani prevzela težko nalogo. Sama s 160 vojniki in policisti. Ob pol štirih popoldne kolona krene. Od-

L. SPACAL

dahnemo si. Sedaj ste na vrsti še Rateče in Korensko sedlo. Tudi tam je šlo brez večjih težav, čeprav razburljivih dogodkov ni manjkalo. Malo po deseti uri zvečer je kolona iz Rateč in Korenskega sedla krenila proti Radovljici.

Z Ludvikom se odpeljeva na plato. Pravo razdejanje. Razbito, umazano, prestreljeno. »Za jokat,« pravi Matjaž. Povsod orožje, tulci od municije. Snamemo jugoslovansko in izobesimo slovensko zastavo. Žal teritorialcev ni bilo poleg. Nenamerna napaka. Fantje iz kriminalistične službe že opravljajo svoje delo. Pregledujejo, ali je kje kaj minirano, popisujejo škodo.

Preizkusim fax in pošljem našim na sekretariat za obrambo sporočilo in zahvalo - dekleta in fantje, tako v policiji, teritorialni obrambi in na našem sekretariatu so se dobro držali.

2. julija

Olajšanje, zvezni vojniki so zapustili občino Jesenice, čeprav bitka še zdavnaj ni bila končana. Častniki so prestopali v teritorialno obrambo, najprej tisti iz Rateč in s platoja, med njimi Josip, Tone, Andrej. V štabu nekaj novih obrazov, poleg naših teritorialcev, ki zamenjujejo tiste, ki so najhujše dneve preživeli na položajih. Popuščenje napetosti je čutili ne le na Jesenicah, tudi drugod v občini. V Ratečah je bilo v tistih dneh 133 vojakov, tank, oklepniki, streliva za več dni bojev. In vas preblizu, preveč ljudi ogroženih, med vojniki pa tudi veliko takih, ki bi radi streljali. Na srečo se je vse končalo mirno. Na platu je bilo 160 vojakov in zveznih policistov, dva tanka in tudi Hrušica preveč blizu.

18. julija

Dan se je začel bolj zaspalo. Domači bodo šli na morje, jaz grem za njimi jutri. Čaka me seja skupščine in spet odpadki. Pred sejo skupščine še seja predsedstva. Na seji gre do 10. točke hitro, le noben direktor zavoda ni imenovan. Potem spet odpadki. Burno. Minister spet operetno lahkoten in preveč obljublja. Sprejet je bil sklep, do 26. julija morajo odpadki iz občine, pobuda za ministrov odstop pa ni dobila zadostne podpore.

Prepričevanje še potem, ob karcu piva. Ob pol polnoči se živahna razprava pred stavbo skupščine in stražarja TO nas prideta opozoriti. Z ministrom in njegovim namestnikom se poslovimo, jaz pa zavijem še v center in štab. Z Janezom se zapletava v pogovor o minulih dneh. Pokličemo naju, da bo po TV govoril dr. Drnovšek. V učilnici napeto zremo v televizor. S kar prevelikim začudenjem poslušamo sklep predsedstva o umiku JA iz Slovenije. Kot da je preveč vprašanj, kaj se skriva zadaj. A nas olajšanje vseeno prevzame. Janez, Dare, Dušan, Andrej, Robi, skupaj nas je bilo sedem. Dušan skuha kavo. Še nekaj pravijo. Prinese muškato otonel, letnik 1978. Ob

tem pa pogovor, človeški, odkrit, sproščujoč. O naših lepotah, vrednosti človeka, Namibiji, Ameriki, o tem, kaj namerava JA. 19 minut čez polnoč prinese dežurni Janšev čestitko. In opozorilo - budnost mora ostati.

19. julija

S Stankom, Zvonetom, Andrejem in Maksom gremo obiskat stražnice v Mostah, Javornškem Rovtu in Planini pod Golico. Kjer so naši teritorialci. Kratki pomenki z vojniki, pregled, kakšni so pogoji za delo, bivanje, kakšna je čistoča. Zvone pregleduje kuhinje, s Stankom in Andrejem se pogovarjamo z mladimi fanti. V občini je sedem stražnic, v katerih so bili vojniki.

V pogovoru nanese beseda na minule dni »male krasne vojne«, kot pravi temu Beba. Ne zanimajo me vojaške podrobnosti, ampak čisto človeške stiske, izkušnje.

Ni bilo hudo le v tistih dneh junija in julija, trdih preizkušenj, živcev, potrepljivosti, preizkusa pameti. Težko je bilo tudi potem, ko nekateri niso mogli ali hoteli razumeti in so svoj bes kazali tudi v odnosih do otrok. Marsikomu so tudi starejši vliili nerazumljiv strah s svojim ravnanjem, besedami. In kot je dejal nekdo: »Najhuje je bilo potem, ko smo bili že doma, ko mi je otrok ves preplašen dejal, kaj mu je grozil sosed, pa mu je težko razložiti, da se nimas česa sramovati, da je vest čista.«

19. avgusta

Te vtise in razmišljanja zapisujem v čudovitih avgustovskih, dopustniških dneh. Jesenice so daleč, a v mislih blizu. Obljube, ki sem jo dala fantom v štabu, bom po koncu zapisala nekaj vrstov, tako izpolnjujem. Lepo pa je bilo, če bi tudi drugi izpolnjevali svoje obljube. Jeseničani imamo očitno smol s takimi, najprej avtocesta, sedaj odpadki, pa sanacija železarnstva in še bi lahko naštevale. Kljub temu, v teh dneh smo dokazali, da zmoremo veliko. Če delamo skupaj, če smo za dosti modri ter si pomagamo in zaupamo.

Namesto zaključka:

Kar nekaj časa je minilo, da sem te vtise uredila. Spomini na minule dni, pretekle izkušnje, boleče in opominajoče, skozi katere smo se pretokli v Sloveniji, bodo zaznamovali tudi naša prihodnja ravnanja. Zato tudi v prihodnje dokažimo, da smo zreli tega zgodovinskega dejanja, osamosvojitve Slovenije. Eno od pomembnih bitk smo uspešno, čeprav ne brez ran, dobili. Kot državljani in kot ljudje, ki upamo in zaupamo. Toda dogajanja pri sosedih, na Hrvaškem, nam morajo biti v resno svarilo in opomin. Ne moremo nemo mimo tega, kar se tam dogaja. Tam ubijajo, rušijo, uničujejo. Povzdignimo svoj glas, tudi za to, da bodo lahko naši otroci in vnuki delali in ustvarjali, živeli v mirnem, človeka prijaznem okolju. Ne le otroci v Sloveniji, tudi drugod. Prvi teden oktobra je tudi mednarodni teden otroka.

Petek, 4. oktobra 1991

Osnutek zakona o gozdovih

V gozdnogojitvenih načrtih tudi želje lastnikov

V kmečki zvezi z vladnim osnutkom zakona niso zadovoljni in so napisali novega.

Ljubljana, 2. oktobra - Slovenska skupščina je na marčevskem zasedanju prvič razpravljala o spremembah in dopolnitvah sedanjega zakona o gozdovih. Ker je bilo v razpravi veliko pripomb na to, da je od starega (sedanjega) zakona ostalo le nekaj določb, je ministrstvo pripravilo osnutek novega zakona, ki pa vsebinsko pomeni nadaljevanje predlaganih sprememb sedanjega zakona. Republiška vlada je osnutek že obravnavala in ga dala v skupščinsko obravnavo. V Slovenski kmečki zvezi - Ljudski stranki z njim niso zadovoljni, še zlasti ne s 13. členom, ki po njihovem mnenju ponovno uvaja obvezno odkazilo gozdnega drevja za posek, zato je skupina za gozdarstvo pri gospodarskem svetu že pripravila svoj osnutek.

Poglejmo, katere so bile glavne pripombe poslancev in skupščinskih odborov na marčevskem zasedanju! Zakon o gozdovih je treba sprejeti čim prej, ker se razmere v gozdovih in v gozdarstvu že nevarno poslabšujejo. Število gozdarskih strokovnjakov v javni gozdarski službi je preveliko glede na obseg gozdov in potrebnih delov ter na možnosti republiškega proračuna. Lastninsko vprašanje ni dobro rešeno: lastniku je treba dati vse pravice in obveznosti, pri tem pa upoštevati, da so gozdovi tudi dobrina splošnega pomena. Gospodarjenje z divjadjo naj ureja zakon o varstvu in gojitvi divjadi ter o upravljanju lovišč. Strokovne in nadzorne funkcije niso ustrezno razmejene, vpliv javnosti na delo javne gozdarske službe je zakonsko slabo rešen, člani so predlogi, premalo jasni, nesistematični. Od veljavnega zakona so ostale nespremenjene le nekatere določbe, zato bi bilo bolje, če bi pripravili nov zakon.

Število zaposlenih v gozdarski službi je realno

Kar zadeva očitek, da zakon predvideva preveliko število zaposlenih v javni gozdarski službi, v kmetijsko-gozdarskem ministrstvu odgovarjajo, da je število vedno odvisno od nalog službe, in da je tisto, ki so ga predlagali, realno. Vsaj tako so pokazali izračuni na podlagi normativov in primerjave z državami, kjer imajo podobno način gospodarjenja z gozdovi, kakršnega uvajamo pri nas. Osnutek zakona opredeljuje gozd kot ekosistem in šteje za gozd vse površine, ki so porasle z gozdnim drevjem in drugim rastjem v obliki sestoja ter opravljajo katerokoli gozdno funkcijo. Pripombe, da bi za gozdove šteli le tista zemljišča, ki so tako opredeljena v zemljiški knjigi, v osnutku niso upoštevali in sicer zato ne, ker se stanje gozda v naravi bistveno razlikuje od stanja v katastru.

Občine bodo spet imele svoje gozdove

V dosedanjih razpravah o gozdarstevnem zakonu je bilo tudi veliko predlogov, da vsi družbeni gozdovi ne bi postali last Republike Slovenije in naj bi predvsem tiste gozdove, ki so nekdanje župljanske, dobile občine oz. naj bi občine dobivale vsaj rento ali določen delež od prodajne cene lesa. Vlada je upoštevala predloge in v osnutku zakona določila, da

so gozdovi lahko tudi v lasti lokalnih skupnosti. Da bi nekdanjim lastnikom gozdov lahko zagotovili potrebne nadomestne gozdove, naj bi v prehodnem obdobju (do konca denacionalizacije) vsi družbeni gozdovi postali državni, potem pa bi slovenska vlada oz. skupščina določila, katere bi dali občinam. Kot ugotavljajo v kmetijsko-gozdarskem ministrstvu, lastninsko kategorijo "gozdovi lokalnih skupnosti" poznajo domala vse evropske države. Delež tovrstnih gozdov je zelo različen in je odvisen od tega, kako so nastali. V Avstriji jih je le 2,5 odstotka, v Švici kar 61 odstotkov, v Sloveniji pa jih je bilo pred drugo svetovno vojno manj kot en odstotek. Z razvojem se je spreminjala tudi njihova vloga: nekdanje so predstavljali finančni vir za lokalne potrebe in za reševanje socialnih problemov, zadnje čase pa so pomembni predvsem kot posebna kategorija javnih gozdov z močno poudarjenimi splošnimi funkcijami. V ministrstvu so zavrnili tudi predlog iz skupščinske razprave, da bi gozdove agrarnih in urbarialnih skupnosti takoj vrnili, ne da bi jih prej poddržali in nato vračali. Vračanje namreč ureja zakon o denacionalizaciji: po tem zakonu pa je predvideno, naj bi jih vrnili le, če so bili člani skupnosti dejanski lastniki, solastniki oz. skupni lastniki.

Za gozdnogospodarske načrte obvezna javna razgrnitev

Po prejšnjem predlogu naj bi v okviru ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in

prehrano organizirali republiško upravo za gozdove, po novem pa naj bi ustanovili Zavod za gozdove Slovenije, v katerem bodo ustrezno zastopani tudi lastniki gozdov in "zainteresirana javnost". Določbe, ki se nanašajo na načrtovanje gospodarjenja z gozdovi, so napisane na novo. Predloga, da bi potrebe in želje lastnikov gozdov upoštevali že v gozdnogospodarskih načrtih, niso upoštevali, ampak so v zakon vnesli določbo, da je za te načrte obvezna javna razgrnitev. Želje in potrebe lastnikov naj bi v mejah zmogljivosti gozdov upoštevali v gozdnogojitvenih načrtih, pri izdelavi katerih naj bi sodelovali tudi lastniki. Sodelovanje ne bo obvezno, ker lastnikov pač ni mogoče prisiliti, bo pa zaželeno. Takšna rešitev bo gozdarjem preprečevala morebitno samovoljo v zasebnih gozdovih, hkrati pa jim bo dala možnost, da s strokovnim znanjem pomagajo lastniku in ogroženemu gozdu.

Republika bo pomagala vzdrževati gozdne ceste

Država bo pomagala lastnikom gozdov le ob naravnih nesrečah, ne pa, denimo ob požarih in ob drugih opustošenjih, ko bodo morali gozd sami obnoviti in uveljavljati odškodnino na podlagi zavarovalniškega razmerja. Čeprav je bilo v skupščinski razpravi precej predlogov, naj bi bilo nabiranje gozdnih sadežev (gob, borovnic, kostanja itd.) ter živali in rastlin mogoče le s posebno dovolilnico, je ministrstvo te predloge zavrnilo z utemeljitvijo, da je prosto gibanje civilizacijska pridobitev, ki je ne kaže omejevati. Vlada tudi ni upoštevala pripombe, da naj bi bile tiste gozdne ceste, ki povezujejo posamezne kmetije in zaselke in jih uporabljajo občani, javne in naj bi denar za njihovo vzdrževanje prispevali republiški oz. občinski proračuni. Prav tako ni upoštevala predloga, da naj bi po gozdnih cestah dovolili motorni promet samo na podlagi posebne dovolilnice. Ker gre pri gozdnih cestah tudi za javni interes, bo denar za njihovo vzdrževanje zagotavljala tudi republika.

870 odvečnih delavcev

Kar zadeva denar za dela v zasebnih gozdovih, bo republika sofinancirala varstvena dela v vseh gozdovih, zagotavljanje denarja tudi za gojitvena dela pa je predvideno kot možnost države, da posreduje pri delih, ki so nujna in potrebna. O tem, koliko denarja bo republika namenila za zasebne gozdove in za kaj ga bo porabila, bo odločala skupščina.

Presežek delavcev, ki je (bo) nastal zaradi ukinitve obvezne oddaje lesa gozdnim gospodarstvom in vračila dela družbenih gozdov prejšnjim lastnikom, naj bi ugotovili najkasneje v dveh mesecih po uveljavitvi zakona. V kmetijsko-gozdarskem ministrstvu ocenjujejo, da bo približno 870 delavcev preveč in da bo treba presežke ugotavljati za vsako gozdnogospodarsko organizacijo posebej. Razmere so namreč od ene do druge močno različne. Petindvajset temeljnih organizacij kooperantov je v likvidacijskem postopku, ena gozdarska temeljna organizacija pa v stečajnem. ● C. Zaplotnik

Cenovna zmeda in prerekanja, kdo dobiva in kdo izgublja

Ko je bil (jugoslovanski) dinar toliko vreden kot avstrijski šiling in je bilo mogoče za sedem dinarjev legalno kupiti nemško marko v banki (in ne na tržnici), smo si lahko samo mislili: "To je prelepo, da bi lahko dolgo trajalo!" Napovedi so se, žal, uresničile. Markovičen nasmešek, ko je v skupščini pokazal ničelno okleščeni denar, je zbledel v izraz obupa, ki mu zdaj lahko že rečemo: hiperinflacija, superinflacija ali kako drugače. Dovolj pove že to, da je marka na deviznem trgu v manj kot štirih mesecih "porasla" s šestnajst na dvaindeset dinarjev.

Inflacijski časi so doslej še vedno povzročili v kmetijstvu cenovni kaos in prerekanje o tem, kdo na račun inflacije dobiva in kdo izgublja, kakšno je realno dohodkovno razmerje med pridelavo, predelavo in trgovino, kakšno pravilno razmerje med cenami posameznih kmetijskih pridelkov... Ta kaos se že začel in se med drugim kaže tudi v tem, da je bilo nekaj dni mogoče v trgovinah kupovati olje po domala enaki ceni kot kis, da so kmetje lani za kilogram krompirja dobivali tudi po eno marko, da je letošnja odkupna cena v zadruzi le 12 do 13 pfenigov in da ga je pri kmetih mogoče dobiti že za 20 pfenigov. Bili so časi, ko je bilo razmerje med odkupno ceno krompirja in ceno jabolk tudi ena proti dva, letos je, na primer, ena proti šest.

Avstrijski kmetje so na boljšem od slovenskih. Ne samo zato, ker v Avstriji poznajo le nekajodstotno inflacijo, ampak tudi zavoljo tega, ker je država tisti regulator, ki kmetov ne pušča v milosti in nemilosti tržnih zakonitosti, ponudbe in povpraševanja. Država je s kmeti v dobrem in v slabem in jim tedaj, ko vse pesti pomanjkanje, a tudi takrat, ko je vsega preveč, zagotavlja primeren zaslužek. V kmetijstvu namreč lahko uspešno deluje le omejeni trg oz. trg, na katerem ima država možnost, da posreduje, ko je ogrožen položaj kmetov ali normalna preskrba prebivalstva. Ne gre za uščakanje kmetov, ampak za stabilno in dolgoročno kmetijsko politiko, ki, na primer, ne dopušča, da bi se cenovna razmerja tako spreminjala iz leto v leto, kot se pri nas. Povedano drugače: ne more se zgoditi, da bi bil krompir eno leto po eno marko, že naslednje leto pa po deset pfenigov! ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

Tokrat si je mešetar izpisal cene v prodajalni kmetijske mehanizacije in delov Agroizbira na Smedniški 17 v Cirkah pri Kranju.

vrsta izdelka	cena v dinarjih
Akumulatorji VESNA	
12 V 36 Ah	1116,05
12 V 40 Ah	1306,90
12 V 45 Ah	1360,30
12 V 50 Ah	1471,10
12 V 55 Ah	1618,00
12 V 63 Ah	1739,00
12 V 97 Ah	2650,00
12 V 110 Ah	3169,60
12 V 135 Ah	3548,80
12 V 140 Ah	3663,00
Gume	
10.75x12	2999,00
10.75x12	3820,00
616	1799,00
7.50x18	3980,00
7.50x20	3999,00
10x28	6299,00
11x28	7999,00
13x28	9999,00
Material za gen. popr. traktor Univerzal	23000,00
Material za gen. popr. traktor IMT 533	21000,00

Na zadnji seji republiškega odbora za mleko so se dogovorili, da bodo rejci za mleko, ki ga bodo oddali oktobra, prejeli povprečno 8,70 dinarja za liter. Zapisali smo - povprečno, kajti nekateri bodo, odvisno od deleža tolsche in beljakovin ter od higienskih kakovosti, prejeli več kot 8,70 dinarja, drugi pa tudi manj. Odkupna cena, ki je za dobrih enajst odstotkov višja od septembrske, bo rejcem pokrila le dobre štiri petine stroškov. V kmetijskem inštitutu Slovenije so namreč na podlagi modelne kalkulacije, ki upošteva povprečno mlečnost 3800 litrov na kravo, izračunali, da so stroški priraje litra mleka na kmetijah že presegli 10,60 dinarja. Mlekarne bodo k odkupni ceni (za mleko s 3,6 odstotka tolsche) prispevale 7,53 dinarja za liter, republika bo dala 0,60 dinarjev kompenzacije (dvajset par manj kot septembra), povprečni dodatek na kakovost pa bo znašal 0,53 dinarja. ● ● ●

Če kupujete drva za kurjavo, jih boste še najlažje našli pri kmetih, kjer pa letos ponudba tudi ni posebno bogata. V Gozdnem gospodarstvu Kranj so nam povedali, da drv za kurjavo ni mogoče dobiti in da se kmetom bolj splača, da jih sami pripravijo, kot da les prodajo GG-ju. V Merkurjevi poslovalnici Univerzale na Jesenicah smo dobili kratek in jednat odgovor: drva ni, jih ni bilo in jih tudi ne bo. V Merkurjevi prodajalni v Naklem so nam povedali, da drva (verjetno bukova) pričakujejo ob koncu tedna in da bo cena okrog 1500 dinarjev za kubični meter. Kaj pa v Gozdnem gospodarstvu Bled? V tamkajšnji komerciali smo zvedeli, da bodo oktobra in novembra pripravljali drva le za zaposlene v GG-ju, decembra pa bodo verjetno že v prosti prodaji. In zakaj drv manjka? Zato, ker gre bukovina, kakršno so prejšnja leta predelovali v drva, letos dobro v prodajo kot hlodovina.

Pa da ne bi obupali! Nekaj drva je mogoče dobiti pri kmetih. Poglejte v Gorenjski glas, v male oglase, in pokličite! Tudi mi smo tokrat izbrali takšno pot - ne zaradi drv, ampak zaradi cene, in zvedeli naslednje: na Škofjeloškem so za kubični meter mešanih drv hoteli 800 dinarjev (cena je bila očitno ugodna, ker so dokaj hitro pošla), v Žabnici sicer 200 dinarjev več, a jih je tudi že zmanjkalo, v bližini Kranja pa so bile nerazčigane bukove "klastre" po 1.300 dinarjev.

**ROBIN HOOD
- PRINC TATOV**
vsak dan v kinu Center

Kakovost surovega mleka v poletni sezoni

Vročina ni prizanašala

Avgusta so kupci vrnili mlekarji več kot šest tisoč litrov skisanega mleka.

Letošnja julij in avgust s stalnimi visokimi temperaturami nista prizanesla kmetom, ki nimajo hladilnih naprav. Temperature preko noči so omogočale bakterijam, da so se neprekinjeno množile v mleku in na vseh pomamljivo očistitvenih površinah, s katerimi pride mleko v stik. Pri ugodnih temperaturah preko 20 stopinj C se število bakterij lahko podvoji že v 17 minutah.

Julija je bilo nagrizenih 50,1 odstotka vseh analiziranih vzorcev, avgusta pa le 43,5 odstotka oz. 999.

Težje spregovorimo o podatkih, ki govorijo o slabši higieni mleka ali celo zelo slabi higieni. Nad 3.000.000 mikroorganizmov na 1 ml oz. 1/4 kavne žličke mleka je vsebovalo avgusta 354 vzorcev ali 15,4 odstotka vseh analiziranih vzorcev (1/7). Januarja je bilo takih proizvajalcev le 8. Ti proizvajalci so bili hudo prizadeti in verjetno razmišljajo o drugačni uporabi mleka (za krmiljenje). Odbitek 40 odstotkov vrednosti osnovne cene mleka je

udarec, posebej če je mleka veliko.

Avgusta so kupci vrnili mlekarji več kot 6.000 l skisanega mleka. Kdo je kriv za to škodo? Kaj bi šele bilo, če ne bi bilo do brega mleka, ki redči nakisano in nagnito mleko? Nekateri vzorci so vsebovali tudi več kot 100.000.000 mikroorganizmov na 1/4 kavne žličke mleka. Tako mleko bo moralo kljub razmeram ostati doma. Nevezano vodo ali razvodenelo mleko izločajo posamezne krave, lahko pa voda zaide v mleko ob molži ali po njej. O tem smo že poročali, vendar naj povejmo še enkrat, in sicer zato, da se proizvajalci prehitro ne obsojajo med seboj in probleme v zbiralnicah strpno rešujejo.

Avgusta je bilo od skupno 478 analiziranih sumljivih vzorcev ugotovljeno razvodenelo mleko v 63 odstotka vzorcev, nad 1 odstotek nevezana voda pa je vsebovala 184 vzorcev ali 33,5 odstotka analiziranih vzorcev.

Če je v vzorcu nad 5 odstotkov vode, tako mleko v skladu s

pravilnikom štejemo kot potvorjeno in lastnik prejme le 50 odstotkov osnovne cene mleka, zgubi pa tudi vse dodatke. Takih vzorcev je bilo 20 oz. 4,2 odstotka. Od skupno 2.295 analiziranih vzorcev je to pod 1 odstotek. Želimo si, da takih vzorcev ne bi bilo, in da bi kakovost dvignili za 1,5 odstotka nad sedaj postavljeno normativ. Kakovost lahko dvigamo le postopno ob sodelovanju vseh udeležencev mlečne proizvodnje.

Živinorejsko veterinarsko zavod Gorenjske - Kranj se zaveda težav, s katerimi se spopadajo kmetje, ki od tega dohodka žive. Zato jim skušamo pomagati skupaj s pospeševalci Kmetijskega zavoda Ljubljana - enota Kranj.

Trmasto vztrajanje na lastnem prepričanju ne vodi nikamor. Zavedajmo se, da naj bo mleko zdravo, to je čisto in hranljivo, da bo potrošnik z veseljem segel po njem oz. po mlečnih izdelkih iz takega mleka.

Jože Rode, diplomirani veterinar

Medved na spanje, ovce pa v dolino?

Bled, 2. oktobra - Medved, ki je letos poleti na Pokljuki pokončal precej ovac, še vedno živi, čeprav je republiško kmetijsko ministrstvo dalo dovoljenje za odstrel in čeprav so v občini poleg lovcev iz Triglavskega narodnega parka povabili k lovu na medveda tudi lovci iz okoliških družin. Ker se približuje zima, je najbolj verjetno, da bo težav in strahu vsaj začasno konec, ko bo kosmatinec odšel na zimsko spanje, ovce pa v dolino. Julijan Črv iz uprave TNP nam je povedal, da medved v zadnjih tednih ni povzročil nove škode in da ga tudi sicer niso videli, nasprotno pa kmet Peter Zemla, ki je tudi predsednik ovčarske skupnosti Bled, zatrjuje, da je pravo čudo, da so medveda videli nekateri lastniki ovac, gobarji in pohodniki, le lovci pa ne. Naj bo tako ali drugače: ovčerejci so živali že umaknili na srednjeležeče pašnike, najbolj pa jih je ujezilo, da jim je republiško kmetijsko ministrstvo zavrnilo zahtevek za odškodnino v znesku 234 tisoč dinarjev. No, rejci pravijo, da se ne bodo dali na hitro odgnati in da bodo šli do konca! ● C. Z.

PREJELI SMO

Zaradi čedalje večjega zanimanja bralcev za sodelovanje v rubriki Odmeki in Prejeli smo, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravočasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridržuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjena vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

Lastninjenje po Pintarjevo

(Gorenjski glas, 20. septembra)

Spoštovani g. Jakob Vreček, ponavadi na pisma bralcev ne odgovarjam. Nisem institucija, temveč navaden državljani in če mi želi kdo sporočiti, lahko to stori osebno. Če mi kdo javno piše, to počne zlonamerno ali iz omejenosti - v prvem primeru praviloma zato, ker mu je nekdo tako svetoval, ali celo naročil, v drugem zato, ker je javen napad na nekoga edini način, da se tu di on pojavi javno. Pri tem gre praviloma za ljudi, ki jih znanje malo ali nič ne ovira pri zavzemanju njihovih ostrih stališč in sisanju obtožb.

Ker se mi vendarle zdi, da ste vi uspešna kombinacija prvega in drugega, sem se odločil, da vam odgovorim, ne da bi se spuščal v nadaljnjo polemiko. Najprej k vaši obtožbi, da predlagam, da bi podjetja »polastnili« (hočete reči: da bi se jih polastili) direktorji in da bi delavci še naprej samoupravljali.

Taka obtožba je seveda logičen absurd. Delavci in direktorji so, gledano upravno, v podjetjih na dveh bregovih: če bi se zavzemal za samoupravljanje, bi moral biti proti temu, da se podjetja polastijo direktorji. Kdor navija za direktorje, je v zadnji konsekvenci proti samoupravljanju.

Torej, gospod Vreček, ne govorite neumnosti. Moj odnos do samoupravljanja je znan - že več kot desetletje opozarjam na nevarnosti kardeljskega samopravnega fundamentalizma. O tem sem javno pisal, še preden ste vi postali ekspert za lastninjenje.

Direktorjem seveda mnogo bolj zaupam, (in to tudi zaslužio, pa zganjate še tako gonjo proti njim) kot sedanja vlada - toda to ne pomeni, da sem predlagal, naj se polastijo podjetja. Nasprotno, javno in dosledno zagovarjam predlog, da se 35 odstotkov delnic podjetja razdeli vsem zaposlenim v podjetju (in upokojencem podjetja), saj je to edina možnost, da ne bodo podjetniki v Sloveniji samo tuji, tako kot leta 1935. Verjeti, da bodo Slovenci namreč kupci delnic

na veliko, je ob takih plačah seveda iluzija. In še mimogrede: smešno je, da Demos hkrati govori o krajah v bivšem režimu, in v isti sapi vztraja na prodaji. Če bi kraje bile - potem bi imela denar samo nomenklatura bivšega sistema in vztrajanje na prodajanju delnic pomeni šanso prav za njih. A tak način razmišljanja je za vas, g. Vreček, pretežka spekulacija.

In zdaj k prvemu delu moje trditve, da zavestno lažete, in to verjetno po naročilu. Dovolite mi, da na kratko obrazložim, za kaj gre: Na Gorenjskem ni zaživila regionalna organizacija Managerja, ker je bila naloga, da jo vzpostavi, v nepravem času naložena bivšemu direktorju Elana. Da pa ne bi ravno gorenjski direktorji ostali brez pomembnih poslovnih informacij, smo se odločili, da organiziramo samostojen klub. Cilj tega kluba je, da poskušamo organizirati razgovore z vodilnimi funkcionarji, ki lahko managerjem prenesejo najnovejšo informacijo, hkrati pa v teh neposrednih razgovorih tudi slišijo mnenja o svojih načrtih, programih, politikah.

Trdim, da nam je l. 1990/91 izjemno uspelo. Gostje našega kluba so bili podpredsednik vlade (g. Mencinger), številni ministri (g. Šešok, Jazbinšek, Puharjeva, itd.), predsednika Gospodarske zbornice (zvezne, g. Šuster, republiške, g. Košir), viceguverner Banke Slovenije, podpredsednik zvezne vlade g. Pregl itd. Člani kluba so bili z razgovori izjemno zadovoljni, saj priložnosti za to, da se spoznajo novi funkcionarji in se z njimi pogovori, ni ravno veliko - zlasti za direktorje srednjevelikih podjetij ne. Že iz spiska ugodnih gostov se tudi vidi, da klub nima političnega značaja. Večji del gostov je verjetno član katere od Demosovih strank - povabljeni pa so bili kot strokovnjaki in javni politični delavci. In nobene od članov kluba nismo nikdar vprašali po političnem prepričanju - naš pogoj je, da je manager. Tako se namreč lahko izognemo nekaterim neumnim razpravam - kot je npr. tale najinpa po časopisu.

Naš naslednji gost bo 17. oktobra ob 18. uri g. Andrej Ocirk, podpredsednik slovenske vlade. Žal vas na ta razgovor, g. Vreček ne morem povabiti - vabim pa vse tiste gorenjske direktorje, ki želijo g. Ocirku kaj vprašati ali mu kaj sugerirati. Podpredsednik bo govoril o gospodarski politiki Slovenije.

In zdaj o ceni. V ponudbo smo vključili tudi rekreacijo, saj managerji kronično trpijo za pomanjkanjem časa. Zato imajo na razpolago teniška igrišča in vrhunškega trenerja - mimogrede, to danes stane okrog 30 - 50 DEM. V okviru našega programa je tudi vsakokratna predstavitev enega gorenjskih podjetij - medsebojno in tudi gostu večera.

In slednjič je v ceno všteta tudi večerja z vinom.

Toda kaj bi vam dokazoval, g. Vreček. Vaše prazne marnje o tem, da je vse to mogoče dobiti (da »stane«) 15 DEM, same po sebi govorijo, da gre verjetno za nezavedno omejenost in zavestno zlonamernost. Ker pa kot racionalen človek moram dopustiti možnost, da sem zaveden jaz (da me zavajajo s svojimi cenami Hotel, trener, pošta itd.) vas pozivam: pripravljen sem vam plačati dvakrat mesečno po 15 DEM, kot trdite, da to stane, za tak komplet aranžman s tenisom, trenerjem, pomembnim gostom in dobro večerjo v Hotelu Bor v Predvorju. In priporočil vas bom tudi prijateljem.

To naj bo izziv. Če ga sprejmete, bom vesel. Če ne, pa upam, da ne boste več stresali svojega sovraštva ali / in omejenosti po časopisih. Lahko pa mi, kot nekateri drugi, pošljate abotna anonimna pisma na naslov:

Emil Milan Pintar

Žlebe 1/1

61215 Medvode

V Medvodah, 26. septembra 1991

Pod Marijinim varstvom

S posebnim zanimanjem sem prebral knjigo, ki jo je napisal gospod Alojzij Žibert. Ugotovil sem, da sem tudi jaz bil takrat v Novogradu Volinskem. Knjiga je lahka za branje in dovolj slikovito napisana. Priporočam jo vsem partizanom in borkam doma, da jo preberejo. Videli bodo, kako se je godilo slovenskim fantom na ruski fronti. Izseljenci in interniranci so bili toliko na boljše, ker so podnevi delali, ponoči pa spali. Mi vojaki pa smo morali poleg vsega ostalega ponoči še stražiti. Nekateri od teh vojakov so šli v času dopusta v partizane. Po vojni sem mnoge od teh vprašal, kako je bilo na ruski fronti in kako v partizanih? Marsikdo se je nasmehnil in rekel, da je bila to krvava ruska fronta, v partizanih pa dopust. Ko sem po vojni večkrat s kolegom vozil po Primorski, sem ugotovil, da je bilo partizansko vojskovanje na domačem ozemlju in med domačimi ljudmi veliko lažje, kot pa na ruski fronti. V stari Jugoslaviji je imela Slovenija samo eno Dravsko divizijo. Partizani pa pravijo, da so imeli slavno 14. divizijo in še 29. in 30., poleg tega pa še 7. in 9. korpus, ter mnogo brigad in odredov. Jaz pa se sprašujem, od kod jim toliko vojska? Če bi jo res imeli toliko, bi zlahka zavzeli Trst in Koroško. Koliko jih je pa zares bilo, sem videl maja 1945, ko sem prišel na Jesenice.

Moja pot v Rusijo se je začela po Veliki noči 15. aprila 1943 iz Lindava na Bodenskem jezeru. Tam so nas ponoči na hitro naložili na transport v živalske vagonce. Bili smo skupaj Slovenci in Južni Tirolci. V večjih mestih,

kot so München, Augsburg, Nürnberg, Dresden, Leipzig in Breslau, so se nam pridružili še novi vojaki. Nato smo se peljali skozi Krakov, Tarnov, Pšemisl, Zdobunovo, Šepetovko in končno v Novograd Volinski. Vozili smo se sedem dni in tja prišli 22. aprila. Nastanili so nas v stare kasarne pred mostom. Bile pa so tudi nove posebno velike kasarne onstran reke. Dodeljen sem bil v prvo četo, gospod Žibert pa v tretjo. Midva se nisva poznala, ker je on prišel malo pozneje. Tu je bil nastanjen cel regiment 562. Imel je tri bataljone po štiri čete. Bili so še, 13 poljski topovi, 14 vezisti, 15 oficirski kader. Imeli smo tudi godbo, ki je velikokrat ob večerih igrala, da nismo čutili toliko domotožja. Septembra pa so nas razposlali v Korosten in Korec. Po božiču 1943 pa smo se zopet vrnili v Volinski. Naše novo bivališče je bila stara ruska oficirska šola. Med prvim bivanjem v tem mestu je bila ta šola vojna bolnica, pri povratku pa že kasarna. Dodeljen sem bil k bataljonskemu štabu v Vaffenneisteri. Na Silvestrovo so že preko dneva padle granate na kasarno. V mali konjušnici je bil smrtno zadet Slovenec. Na hribčku za kasarno je bila hiša v njej pa bataljonski štab. Stražil sem štab in videl skozi okno, kako so oficirji pili in kvartali. Rusi pa so streljali. Komandant je spraševal, kdo strelja na mesto? Slišal sem odgovor: Donnerschlag in Vasserfall. Kaj naj bi to pomenilo, nisem vedel. Poslali so izvidnico, ki pa se ni vrnila. Dobili smo ukaz za umik. Komaj smo prišli ven iz kasarne, se je usil ožen iz Stalinovih orgel in mislil sem, da je sodni dan. Umaknili smo se preko mostu in vozili ob reki proti Šepetovki.

Vso noč smo bežali in vseskozi so padale rakete za nami in bilo je ogromno streljanja. Rusi so imeli slabe ceste. Tako smo zjutraj prišli na neko cesto, za katero so oficirji rekli, da je ni na zemljevidu in tud mnogo mest ne. Umik se je nadaljeval. V Proskurovu nas je ponoči pobrala lokomotiva in odpeljala v Lvov. Po daljšem času smo se zopet zbrali skupaj, kar nas je ostalo živih. Po okrepitvi so nas poslali v Lublin. Tam je bilo partizansko območje, kjer se je nahajal tako imenovani Lublinski komite, a takrat tega nisem vedel. Pri nekem spopadu je bil sredi dneva ubit komandant major Möhn. Bil je hraber in surov oficir. Po tem dogodku sem bil premeščen k pehotnim topovom. Imeli smo po štiri manjše topove. Ob vsaki ruski ofenzivi smo topove izgubili. Vsakič so nas potem premestili malo nazaj, kjer smo dobili novo moštvo in topove. Po večkratnih umikih smo prišli do Šlezije na poljsko nemški meji v mesto Katovice. Od vzhodne Poljske pa do zahodne meje smo potrebovali leto dni. Tako smo tukaj praznovali drugi Božič 1944. Obkral je bilo tako slovensko, da še danes ob Božiču mi-

Samopostrežna prodajalna

ZLATO POLJE - KRANJ

Vas vabi na prodajni dan

Pripravili smo vam degustacije in prodajo izdelkov znanih proizvajalcev, PO ZELO UGODNIH CENAH!

Vipava, KK Radgona, Žito - Gorenjka Lesce, Pekarna Kranj

Degustacije:

vipavsko vino, suhomesnati izdelki, sladice, keksi in bogata ponudba vseh vrst prehranbenega blaga.

V PETEK, 4. 10. 1991. OD 11. DO 17. URE!

Borza včeraj: skokec za tečaje

Kljub mrzličnemu pričakovanju, uganjanjem in natočevanju v zvezi z uvajanjem slovenskih bonov kot dela osamosvojitvenih dejanj, pa stvari na trgu kapitala ter vrednostnih papirjev potekajo po ustaljenem redu.

Včeraj je bil redni četrtkov sestanek na Ljubljanski borzi, d. d., danes so objavljene tečajnice in na njih zapisani tečaji za EDP in vrednostne papirje, ki bodo veljali do vključno torka, ter borzni tečaji za tuje valute, ki bodo v veljavi od danes (petek) do naslednjega četrtka.

V torek je bilo na Ljubljanski borzi tedensko povprečje EDP že kar 137,4. Glede na včerajšnjo ponudbo in zlasti povpraševanje je cena za EDP zrasla na povprečje 141,5. Takšna številka preračunano pomeni, da mora kupec EDP v svojo celno uvoženega blaga vkalkulirati npr. nemško marko po 31,40 dinarja.

Včerajšnji borzni tečaji za odkup tuje valute pa so: 26,53 din za DEM; 3,77 din za ATS; 44,10 din za USD; 3,54 din za 100 ITL; 30,41 din za švicarski frank. Po takšnih vrednostih boste lahko prodajali efektivno v bankah od danes do 10. oktobra 1991, saj stimulacija menjalnicam za odkup tuje valute znaša 110 odstotkov. Za osvežitev spomina: še včeraj je znašala 102 odstotka.

O tem, kako na uradne tečajnice Ljubljanske borze reagira »črni trg deviz« na ljubljanski tržnici, informacije zastarajo v nekaj urah. Tudi na tržnici pa se občuti, koliko je dejansko (še) vreden dinar - držali bomo pesti, da slovenski boni in zatem novi slovenski denar (klas?) ne bosta tako gnila.

slim na te kraje. Tu so bili že mešani Nemci in Poljaki. Bil sem gospod povsod, spoštovan in imel prednost. Od tu smo šli v Sudete in naprej proti Pragi, kjer je bil konec mojega vojskovanja. Za tretji Božič pa sem bil v jugovojški, kjer sem dobil eno jabolko.

V Šentvidu, 28. septembra 1991

Franc Mrak

Šentvid - Ljubljana

Želite kaj sporočiti Gorenjкам in Gorenjcem? Izberite **NAJUČINKOVITEJŠI** način: **OBJAVO** v Gorenjskem glasu fax 215-366

Peter Colnar

27

DREVESA V GOZDU

Tudi številne Zagrebčanke so jo pogosto obiskovale in je bila sploh deležna posebne pozornosti. Ponujali so ji več slamaric, vendar jih ni hotela. Bila je skromna, razen tega pa je hotela čutiti ob sebi vse svoje otroke.

Starejšim otrokom je postalo sčasoma dolgčas. Povsod so letali. Nekaj so pomagali, nekaj pa nagajali. Vse povsod jih je bilo polno.

Ostali v prenočišču so se nad otroke vedno bolj pritoževali. Mati jim ni bila več kos. Kaj storiti?

Otroci so se pogosto potikali tudi po glavnem kolodvoru. Potnikom so nosili kovčke in tako tudi kaj zaslužili. Nekega dne so tam srečali - očeta. Nemci so ga izpustili in je nameraval po družino v Bosno.

Zvečer ga je Lojze zagledal ob družini. Bil je majhen, droban človek, izredno agilen in živahen.

Lojze jih je želel poslati v Ljubljano, vendar ni vedel, kam in komu, ker niso imeli znanec. Mož je bil zaradi tega miren.

»Je že v redu, nič ne skrbite. Sedaj, ko sem tu, bom že poskrbel za svojo družino...«

Čez približno deset dni so že odšli iz prenočišča v Ljubljano. Železničar je le našel neke znanca, ki so jih bili pripravljeni sprejeti.

Denar

Vse delo pri Rdečem križu v Zagrebu so opravljali zastoj. Zato je ponudba, da bi plačevali pomoč, ki jo je nudil, včasih Lojzeta tudi užalila.

V transportne liste, oziroma transporte, je poleg Slovencev dajal tudi drug t. j. Žide in Srbe. Za vsak primer je vedno pripisal na transportno listo dve izmišljeni imeni. Pogosto sta bila to Simon Prešeren in France Gregorčič, ker je zamenjal priimka in imeni dveh velikih slovenskih pesnikov.

Julija zvečer sta prišla dva starejša Žida, moški in ženska. Sklicevala sta se na Čukove.

»Na tem sva, da naju zaprejo ali pa likvidirajo. Če je mogoče, naju dajte v transport za Ljubljano.«

Lojze še ni rekel, da bo to naredil, vendar je bil pripravljen pomagati. Kot strela pa ga je zadela kretanja moškega, ko je potegnil iz suknjiča listino s celim šopom tisočakov in mu jih pomembljivo pokazal.

V Lojzetu se je prelomilo.

»Premalo! Mislim, da je stvar preriskantna!«

Verjetno jima je naredil krivico.

Rudar iz Essna

Konec julija 1941 je prišla k Lojzetu zgarana utrujena starejša ženska in prosila za podporo. Zdelo se mu je nenavadno, da je bila na spisku izseljencev, ni pa živila v prenočišču.

Povedala mi je, da so izseljenci nekeje iz okolice Maribora. Mož je bil rudar in je dobival v Mariboru malenkostno pokojnino, sedaj pa ne dobiva ničesar. 35 let je delal kot rudar v Essnu.

»Tri otroke imava v nemški vojski...«

»Pa imate kakšne dokumente? Lahko vse to dokažete?«

»Pošto od fantov...«

Dal ji je nekaj denarja in obleke in ji rekel, naj prinese naslednjič vse s seboj.

Pisma je prinesla zavita v veliki ruti.

Na sliki, ki jo je poslal sin, sem ga videl v nemški uniformi na železniški postaji. V ozadju je bil viden napis »Minsk«. Imela je tudi druga pisma sinov z ruske fronte.

Kontrola

Konec junija je prišel k Lojzetu na Jurišičevo prelat Kalan iz Ljubljane.

»Prevzvišeni me pošilja. Slišimo, da dobro delate. Rad bi si ogledal pisarno...«

Vedel je, da je »prevzvišeni« ljubljanski škof Rožman, saj je z njim že kontaktiral, oziroma mu razložil kako poteka delo v Zagrebu in ga prosil za pomoč.

Napil ga je k župniku Janku Vrbansku, ki je delal v pisarni.

NOVO V PREDDVORU!!!

Živila Kranj
trgovina in gostinstvo

Vabimo vas v popolnoma preurejeno samopostrežno
trgovino DVOR v Preddvoru.

**Začetek poslovanja v petek,
4. oktobra (danes), ob 10. uri.**

Svečana otvoritev **popoldne ob 16. uri.**

Ugodne cene, posebna ponudba, bogata izbira prehrabnega
blaga in gospodinjskih potrebščin, degustacije...

Se priporoča

Samopostrežna prodajalna DVOR v Preddvoru.

**zavarovalnica
triglav, d. d. Ljubljana**

Območna enota Kranj
Oldhamska 2

razpisuje naslednja prosta delovna mesta, na katerih imajo
delavci posebna pooblastila in odgovornosti:

1. VODJE SEKTORJA ZA IZVAJANJE ZAVAROVANJ
2. VODJE SEKTORJA ZA EKONOMIKO, TRŽENJE IN INFORMATIKO
3. VODJE SEKTORJA ZA FINANCE IN RAČUNOVODSTVO
4. VODJE SEKTORJA ZA SPLOŠNE IN KADROVSKE ZADEVE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- a) da imajo visoko ali višjo izobrazbo, pod tekočo številko 1, 2 in 3 ekonomske smeri in pod tekočo številko 4 pravne smeri,
- b) da imajo najmanj pet let delovnih izkušenj,
- c) da imajo organizacijske in druge sposobnosti, potrebne za uspešno vodenje, in da so se z dosedanjim delom izkazali v uspešnosti.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Mandat traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili na naslov: Zavarovalnica Triglav, d. d. Ljubljana Območna enota Kranj, Sektor za splošne in kadrovske zadeve, Oldhamska 2, Kranj.

Prijave bomo sprejemali 8 dni po objavi razpisa, o izbiri pa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku razpisanega roka.

Oprema za ogrevanje hiše, stanovanja in ostalih prostorov:
sistemi za centralno ogrevanje ter druga ogrevalna tehnika.

• Ob takojšnjem plačilu in
za člane **stanovanjskih zadrug:**
kotli ITPP in MEGAL, toplotne črpalke Gorenje,
sončni kolektorji IMP, ventili Kovina in Mariborska livarna,
izdelki IZOTERM Plama ter radiatorji Aklimat -
PO TOVARNIŠKIH CENAH!

- Brezplačno svetovanje
- Stokovna postrežba

**Posebna
ponudba do
12. oktobra 1991!**

Blagovnice:
Ljubljana
Maribor
Kamnik

Prodajni centri:
Ljubljana (Topniška 9)
Ptuj
Zagreb

Prodajalne:
Domžale
Metlika
Koper

**ZA
TOPEL DOM
IZ
METALKE**

**metalka
TRGOVINA**

Trgovina za ljudi s posebnimi merili.

Agromehanika

Kranj, Hrastje 52 a

KUPCE OBVEŠČAMO, DA SE V NAŠI TRGOVINI LAHKO OSKRBIJO

z rezervnimi deli za vse tipe traktorjev IMT, traktorjev TV ter rezervnimi deli
za program škropilne tehnike (atomizerji, škropilnice)

V ZALOGI IMAMO

akumulatorje proizvajalcev Unis-Tesla Brčko, Munja Zagreb,
traktorske gume in gume za osebna vozila

POSEBNA PONUDBA:

Vsi tipi avto prikolic po ugodnih cenah

VSE INFORMACIJE DOBITE V NAŠEM POSLOVNEM CENTRU
V HRASTJU

☎ 326-033, 324-035

Trgovina odprta vsak dan od 7. do 17. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

TRGOVINA ZA OTROKE

Ulica Janka Pucelja 7, Kranj,
tel.: 064/325-103

Poleg oblačil, kozmetike, ortopedske obutve
Petejan, igrač in šolskih potrebščin, velika
izbira otroške opreme iz uvoza:

- vozički • stajice • hojice • nahrbtniki
- avtosedeži • previjalne mize...

SAMSUNG
Electronics

SAMSUNG
Electronics

IZKORISTITE ŠE ZADNJO PRILOŽNOST NAKUPA PO STARIH
CARINSKIH DAJATVAH

TV 70 cm, TTX, stereo	42.990,00
TV 51 cm, TTX	23.790,00
TV 51 cm	20.990,00
videorekorder, 3 glave, VPS	19.990,00
hi-fi stolp, CD, digit., daljinsko upravljanje	20.590,00
CD gramofon, daljinsko upravljanje	8.990,00
radiokasetofoni	od 3.990 - 10.990,00

Cene veljajo samo še do 8. 10. oz. do spremembe valute.

del čas
od ponedeljka
do petka
9 do 12 ure,
od 15 do 19 ure
CENTER KRANJ
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažuni)
tel.: 212-367

PRIHRANEK ČASA IN DENARJA IN ŠE PRISPEVEK V BOJU ZA ČISTEJŠE OKOLJE ...

To je KOMBINIRANI PREVOZ z vlakom in avtobusom od doma do delovnega mesta ali šole. In nazaj, seveda.

Kranj: posebni avtobusi od Mlake do železniške postaje. Vmes ustavljajo na vseh pomembnejših postajališčih.

Drugi avtobus pelje od Dijaškega doma preko Planine do železniške postaje. Vozni redi avtobusov so usklajeni z voznim redom vlakov, ki peljejo v Ljubljano ali na Jesenice.

Škofja Loka: avtobus iz Podlubnika do železniške postaje. Vmes ustavlja na vseh pomembnejših postajališčih.

Tudi ta vozni red je usklajen z voznim redom vlakov, ki peljejo v Ljubljano ali v Kranj oziroma naprej na Jesenice.

Če želite z vlakom iz Kranj ali Škofje Loke v Ljubljano, vam ni treba prav do ljubljanske železniške postaje. Izstopite lahko na postajališču Litostroji, kjer čakajo posebni avtobusi mestnega potniškega prometa za smer proti Bežigradu, Centru in Viču.

MLAKA - BEŽIGRAD: 50 MINUT!

PODLUBNIK - BEŽIGRAD: 40 MINUT!

Vse vrste železniških popustov veljajo tudi za kombinirani prevoz.

železniško
gospodarstvo
Ljubljana

Šesto kolo alpske lige v hokeju na ledu

Na Bledu usoden kazenski strel

Bled, Forno di Zoldo, 1. oktobra - Že v torek zvečer je bilo odigrano šesto kolo alpske lige v hokeju na ledu. Kvalitetna srečanja so dokazala, da igranje naših moštev v alpski ligi pomeni novo možnost vzpona hokeja pri nas. Medtem ko na domačem ledu ekipa Bled Promolitea ni bila kos italijanskemu nasprotniku, ekipi Asiaga, so Jeseničani tokrat odlično zaigrali na gostovanju in domov prinesli visoko zmago. V torkovem srečanju v Tivoliju pa je športna sreča zapustila tudi hokejiste Olimpije Hertz, ki igrajo v skupini A alpske lige. Vso tekmo so namreč vodili in šele na koncu je uspelo gostom izenačiti. Po podaljškem kazenskih strelah je zmaga odšla v Milano.

Za torkovo tekmo na Bledu je značilno vsaj trije - premalo učinkovit napad domače ekipe, slabo sojenje in na koncu previsok poraz. Tekma se je začela z nekaj lepimi akcijami, prvič pa je gol zadel Micheleletti v 19. minuti. Asiago je vodstvo 0 : 1 obdržal še vso drugo tretjino, saj ploščica na nobeni strani ni in ni šla v gol. Zasluge za to je imel v domači ekipi tudi vratar Domine Lomovšek, ki je vse do zadnjega dela igre branil odlično. Zadnji del igre se je začel umirjeno, nekaj več kot petsto gledalcev pa je nestrpnost čakalo prvi gol domače ekipe. To se je v šesti minuti posrečilo Aleksandru Rožkovu. Po izenačenem rezultatu so Blejci spet imeli priliko, vendar pa sodniki niso piskali kazenskega strela. Pač pa so zapiskali za Asiago (kot bi se jim hoteli oddolžiti za gol, ki ga jim nekaj trenutkov prej niso priznali) in Simioni je bil pri izvajanju kazenskega strela uspešen. Rezultat je bil 1 : 2 za Asiago in Blejci, ki že od prvega kola niso zmagali, so začeli popuščati. To pa so izkoristili gostje in za konec napolnili domači gol. Končni izid je bil 1 : 5.

Na Bledu so bili močnejši igralci Asiaga. Foto: G. Šinik

Takole pa je po koncu tekme razmišljala domača trenerka Rudi Hiti: "O današnji tekmi lahko rečem, da je ekipa Asiaga pač boljše od naše in da bi za zmago proti takemu nasprotniku potrebovali veliko sreče ali pa bi moral Domine braniti v takšnem slogu, kot je branil do zadnjih minut. Vendar vsega vratar pač ne more narediti! Največja težava v ekipi so trenutno poškodbe. Še vedno je poškodovan Stolbun, dela se je poškodovalec še Boris Pajič (kaže, da je pretrtes možganov), Pavlin ima zlomljeno roko... Konec tedna odhajamo v Bolzano. Realno gledano je tamkajšnja ekipa boljše, skušali pa bomo igrati čimbolje in če bo mogoče izgubili s čim manjšim rezultatom." Miloš Potočnik pa je povedal: "V ekipi se poznajo poškodbe, saj nas igra le deset, enajst. Druga moštva v ligi so že tako močnejša, igrajo na tri napade, mi pa smo oslavljeni... Mislim pa, da ekipa, ki ne da gola iz toliko priložnosti, kot smo jih mi imeli danes, pač ne more zmagati. Prelomnica v današnji igri pa je bila takrat, ko je po izenačenem rezultatu sodnik dosodil kazenski strel nasprotniku."

Hokejisti Acroni Jesenice pa so v torek gostovali pri italijanskem ligašu Zoldo. S prepričljivo igro v vseh treh delih so navdušili tudi tamkajšnje gledalce, saj so igrali hitro, kombinatorno in zelo odgovorno v obrambi. Rezultat tega je bila visoka zmaga 2 : 12 (0:3, 1:6, 1:3). Gole so dosegli Mlinarec štiri, Smolej, Razinger in Varjanov po dva, ter Crnovič in Šuvak po enega. Tokrat je bil posebno razigran tretji jeseniški napad - Mlinarec, Razinger in Sašo Pretinar, vendar so za lepo zmago zaslužni vsi.

Ob zaključku redakcije rezultat tekme Acroni Jesenice - Asiago še ni znan, železarji pa že v nedeljo zvečer ob 18. uri doma gostijo celovški KAC. To bo po več prijateljskih tekmah zopet prva tekma uradnega tekmovanja, zato v dvorani Podmežaklja pričakujejo obisk številnih navijačev. Kot pravijo v domačem taboru, tekmo čakajo mirno, igralci obljubljajo borbeno igro in zatrjujejo, da bodo tudi tokrat številni ljubitelji hokeja odhajali domov zadovoljni. ● V. Stanovnik, B. Jeršin

11. kolo slovenske nogometne lige

Živila Naklo brez Taneskega

Naklo, 2. oktobra Slovenska nogometna liga se bo z nedeljskim 11. kolom prevesila v drugo polovico jesenskega dela, v katerem se je izkazal tudi edini gorenjski predstavnik, ekipa Živila Naklo. Potem ko so Naklancem po devetem kolu napovedovali, da je njihovih letošnjih uspehov konec, so v nedeljo v gosteh pri Liqvi Moly Svobodi spet iztržili obe točki in obdržali odlično tretje mesto v enaindvajsetčlanski ligi.

Tokrat nogometaše Živila Naklo doma čaka težko srečanje, čeprav je gostujoča ekipa, ekipa Steklarja iz Rogaske Slatine, trenutno sedma na prvoligaški lestvici in je štiri mesta za Naklanci. Vendar pa zaostaja le za štiri točke, v zadnjem srečanju doma je zmagala, na gostovanju pa igrala izenačeno. "Zavedamo se, da prihaja k nam kvalitetno moštvo, ki se je letos okrepilo z igralci hrvaških klubov in v zadnjem času igra dobro. Naša ekipa pa bo tokrat nastopila brez Taneskega, ki je na zadnji tekmi dobil rdeči karton in še ne vemo, ali ne bo smel igrati na dveh ali treh tekmah. Kljub temu pa igralci obljubljajo borbeno igro in seveda pričakujejo pomoč številnih navijačev na nedeljski tekmi, ki se bo tokrat začela že ob 15. uri," je povedal predsednik NK Živila Naklo Dane Jošt.

Kot je znano, je Nogometna zveza Slovenije ob začetku letošnje sezone zahtevala ureditev garderob ob igrišču v Naklu, sicer bi s 1. oktobrom morali začeti z igranjem tekem drugje, najbrž v Kranju. "Ni skrbi, vse je urejeno in dovoljeno nam je nadaljevati ligo na domačem igrišču v Naklu," pravi Dane Jošt. ● V. Stanovnik

Tenis

Prvaka Gorjančeva in Weiseisen

Kranj, oktobra - Na igriščih TK Triglav je bilo konec tedna prvenstvo Gorenjske v tenisu za rekreativce. Med osmimi ženskami je slavila Tatjana Gorjančeva, med 45 moškimi pa Ziga Weiseisen. Rezultati: Ženske - za sedmo mesto: Osepek - Kuzma 9:1, za peto mesto: Rauch - Sivce 9:0, za tretje mesto: Ponikvar - Orehar 9:6, za prvo mesto Gorjančeva - Starec 2:0 (7:5, 6:1). Pri moških sta v polfinalu igrala Gaser - Weiseisen: 1:2 ter Por - Nadižar 2:0. V finalu je bil boljši Weiseisen, ki je zmagal z 2:0. Po končanem tekmovanju je bil srečelov, za katerega so dobitke prispevali: Elan, Živila, MIP, Rainbov, Casablanka, Tennis - Sašo, Mini bar, Tibhar, Disko Gorjanc, Prapro, Mlekarna Kranj, Rodeo, Pizzerija Orli in Mona Lisa. ● J. Marinček

Jutri se začne letošnja košarkarska sezona

V zeleni skupini tudi Triglav

Slovenska košarkarska liga za moške se bo v Kranju začela s srečanjem med Triglavom in Smelt Olimpijo, v ženski ligi pa bo že v prvem kolu gorenjski derbi med ekipama Kranja in škofjeloško Odejo Marmor.

Kranj, Škofja Loka, 2. oktobra - Letošnja košarkarska sezona se te dni začneja z ultimati KZJ, ki jih kljub vse hujši vojni še načrtuje YUBA ligo. Vendar pa najboljši slovenski moški in ženski košarkarski klubi končujejo zadnje priprave na novo ligaško sezono, ki prinaša tudi drugačno organiziranost. Tako se bodo najboljše moške ekipe pomerile v zeleni (boljši) in rdeči skupini, na koncu pa odigrali končnico. V tej skupini je tudi ekipa Triglava, lanske zvezni ligaš. Mesto med najboljšimi ekipami v slovenski ženski košarkarski ligi pa sta si z lanskima visokima uvrstitvama v slovenski ligi priborili tudi ekipi košarkaric Odeje Marmorja iz Škofje Loke in Kranja.

Težko je reči ali vsem košarkarskim ekipam ustreza nov tekmovalni sistem, vendar pa je jasno, da bodo z načrtovano sezono lahko nezadovoljni le najboljše, ki so se še lani merili z najkvalitetnejšimi hrvaškimi in srbskimi klubi.

kapetan Darko Omahen, ki je prenehal z igranjem, nihče ne ve, kam je izginil Ranko Čarapič, Sušič je šel v Postojno, Vukič smo za eno sezono "posodili" v Titovo Užice, Roman Horvat pa je odšel v Smelt Olimpijo. Tako imamo trenutno petnajst igralcev, sedem je članov, osem pa mladincev. Ekipa v naši zeleni skupini, na čelu s Smelt Olimpijo, so letos precej spremenjene. Po prvem delu bi bili radi uvrščeni do petega mesta, kar nam bi vnaprej zagotavljalo, da bomo tudi drugi del normalno zaigrali v zeleni skupini."

Pionirji Triglava prvaki

V Ljubljani je bil sklepni del prvenstva republike Slovenije za pionirje. V zaključku so sodelovali pionirji Smelt Olimpije, Mavrice Ilirije, Ježice in Triglava. V boju za prvo mesto je ekipa Triglava v postavi Jankovič, Stegnar, Flander, Damjanovič, Hrvatini, Roželj, Steblaj, Milič, Hafnar, Drobnjak, Radiković in Klep premagala ekipo Ilirije Mavrice in postala slovenski prvaki. ● J. Marinček

Triglav meri med pet

Pred začetkom košarkarske sezone se v Kranju mnogi sprašujejo, kaj v Sloveniji pomeni najboljše gorenjske ekipe Triglava, ki nas je lani zastopala celo na zvezni ravni. Prva novost je, da imamo ekipa že od poletja novega trenerja Igorja Dolence, ki pravi: "Trenirati smo začeli 5. avgusta, ogromno smo delali na telesni vzdržljivosti. Odigrali smo tudi dvanajst tekem za trening s slovenskimi in hrvaškimi ligaši. Ekipa je v novi sezoni oslajena, odšla je pet igralcev, prišli pa so trije novi. V ekipi je spet Dušan Mitič, iz vojske se je vrnil Grega Jeras, dobili pa smo Petra Ceranjo iz Ilirije. Ekipa je zapustil

cev, sedem je članov, osem pa mladincev. Ekipa v naši zeleni skupini, na čelu s Smelt Olimpijo, so letos precej spremenjene. Po prvem delu bi bili radi uvrščeni do petega mesta, kar nam bi vnaprej zagotavljalo, da bomo tudi drugi del normalno zaigrali v zeleni skupini."

Kot je ob tem povedal tehnični vodja KK Triglava Rudi Hlebec, trenutno še iščejo glavnega sponzorja, dogovarjajo se z Gorenjko... V klubu namreč manjka denarja, stroški so veliki, zaradi neurejenih razmer v Jugoslaviji še tudi ne vedo, kaj bo z odškodninami (primer Ranka Čarapiča). Vendar pa računajo na podporo gledalcev. Že za prvo tekmo, ki bo v soboto zvečer doma, v dvorani na Planini z lju-

Košarka

Gorenjski prvak je ekipa Bexel

Kranj, 2. oktobra - Ekipa Bexel, za katero so nastopali Lipovec, Hafner, Razinger, Potočnik, Malavašič, Traven, Hagy, Mohorič, Korenčan in Hlebec so letošnji prvaki Gorenjske. V zaključnem delu tekmovanja so v polfinalu premagali Gotik s 93:78 (42:41) ter v finalu ekipo Šigme z 68:53 (34:27). ● J. M.

Vabila, prireditve

Tekmovanje z gorskimi kolesi - Na dvokilometrski progi ob Šport hotelu na Pokljuki bo v soboto, 5. oktobra, 3. tekmovalno z gorskimi kolesi za pokal "Sport hotel Pokljuka" in pokal "Tabor trophy plus 1991". Tekmovanje bo v devetih kategorijah, štarta pa sta ob 10.30 in 11.30 uri. Prijave sprejemajo eno uro pred štartom, štartnina je 100 din. Najboljši v absolutni konkurenci prejmejo pokal in praktično nagrado, zmagovalci po posameznih kategorijah pokal in praktično nagrado, najstarejši in najmlajši udeleženci praktično nagrado, vsak udeleženeec pa dobi po tekmi toplo malico in diplomu. Prijave in informacije sprejemajo v Šport hotelu Pokljuka (77-027) in na ZTKO Kranj (211 - 235, Marjan Lampret).

Gorski dirki na Stari grad - To soboto, 5. oktobra, s štartom ob 15. uri, organizirajo pri Baškem jezeru v Rožni dolini na avstrijskem Korškem gorsko dirko za rekreativce, ki bo potekala na progi Bekstein - Finkenstein - Stari grad (6 kilometrov). Kolesarji bodo nastopili v kategorijah rekreativci, seniorji I. in II. ter ženske. Podelili bodo tudi nagrade in pokale, zmagovalci pa prejme 1.000 AS. Štartnina je 100 šilingov, prijavitelje pa se lahko na štartu. Informacije o dirki daje Joško Wrolich (tel. 9943 - 4254 - 2995) na tekmovanju pa so obvezne čelade. V nedeljo, s štartom ob 14. uri, bo tudi gorska dirka na Stari grad.

Slovensko mladinsko prvenstvo v dresurnem jahanju - V Bobovku pri Kranju bo to soboto, 5. oktobra, z začetkom ob 9. uri slovensko mladinsko prvenstvo v dresurnem jahanju. Tekmovalke in tekmovalci bodo nastopili v dresurnih nalozah A, L in M. Organizatorji pričakujejo udeležbo naših najboljših klubov iz Ljubljane in Lipice, veliko pa stavijo tudi na svoje mlade tekmovalce.

Kros v Seničnem preložen - Organizatorji krosa v Seničnem, ki bi moral biti danes, sporočajo, da je preložen na ponedeljek, 7. oktobra, od 15.30 ure dalje. Prijave sprejemajo v pisarni SZ Trzič (50 - 766, Janez Brzin) do ponedeljka do 12. ure ali pa še pol ure pred začetkom krosa v Seničnem na štartu.

2. Prešernov super maraton - V Prešernovi ulici v Kranju bo to soboto, 5. oktobra, ob 9. uri, štart 2. Prešernovega super maratona. Tekalci bodo tekli 60 kilometrov do Vrbe in nazaj v Kranj, možno pa je teči tudi le iz Vrbe do Kranja. Ti tekači pa bodo štartali ob 11. uri v Vrbi in bodo tekli 30 kilometrov do Zlatega polja. Vsem, ki se za maraton še niste prijavili, organizatorji sporočajo, da se je moč prijaviti še v soboto zjutraj v LB TBG v Prešernovi ulici v Kranju, vendar bo štartnina 350 din. Razglasitev rezultatov bo ob 16. uri v Kranju.

Na rolkah ob Gorji do Pokljuke - To nedeljo, z začetkom ob 10. uri, pripravljajo ZTKO Kranj tekmovanje v rolkah ob Gorji do Pokljuke. Štart za kategorije članov, juniorjev in starejših mladincev je od avtobusnega obračališča v Zg. Gorjah, za vse ostale kategorije pa pred gostiščem na Zatrniku. Cilj bo na odepce za Šport hotel na Pokljuki. Prijave sprejemajo eno uro pred prvim štartom, rezultati pa bodo objavljeni pol ure po končanem tekmovanju pred Šport hotelom na Pokljuki. Najboljši prejmejo praktične nagrade, vsi pa toplo malico. Prijavnina je 100 dinarjev, informacije pa dobite na ZTKO Kranj (211 - 235 Marjan Lampret) ali pri Šmucarski zvezi Slovenije (061/325 - 365).

Ekipa Triglava bo leto igrala v postavi: Željko Bošnjak, Gregor Jerina, Peter Ceranja, Darko Kostigar, Gregor Lojč, Marko Mulej, Aco Majlovič, Dušan Mitič, Aleš Prevodnik, Iztok Prezelj, Franci Šušteršič, Slavko Tadič, Marko Tušek, Gregor Hafnar, Boštjan Srčič, Marko Milič. Foto: J. Cigler

bljansko Smelt Olimpijo, so za navijače pripravili nagrade ob zvebanju vstopnic, ki jih poudarja pokrovitelj MIP iz Nove Gorice, med polčasom pa bo tudi poskušnja MIP-ove mortadele.

V ženski konkurenci Kranj in Odeja Marmor

V najelitnejši ženski slovenski košarkarski ligi bosta zastopnici Gorenjske dve ekipi: ekipa KK Kranj in ekipa KK Odeja Marmor. Prav prvo srečanje, to soboto, pa bo obračun med tema ekipama.

"Ekipa košarkaric Odeje Marmorja, ki sem jo prevzel letos, je prizadevna. Dosedanji trenerji so dekletom "vložili" srčno borbo, ki jo v ženskih ekipah zaslediš redkokdaj. Napaka ekipe

je, ker dekleta niso visoka. To pa nadoknadijo s hitrostjo, pripravljenostjo. Zavedamo se, da bo igra precej težka, da je v njej veliko mlade ekipe iz prve lige, prve B lige so se vrstile Rogaske in Maribor, ki imata tudi močnejše in uigrane ekipe. Tudi Kranjčanke, sicer isto ekipo, so leto boljše. Podobno velja za našo ekipo, v kateri glede postavbe in sprememb. Ostale ekipe so močnejše, malo slabše. Tako v klubu imamo računano na uvrstitev v višje lestvice, koliko smo pa sposobni pa se bo kmalu pokazalo. Pred vsem pa bi nas veselilo, če bi z letom po igro pridobili gledalce, ki ženski šport prevečkrat zapostavljajo. Vendar pa je tudi ženski šport lep, le gledati ga moraš kot takole," pravi trener ekipe Odeje Marmorja Brane Lojč. ● V. Stanovnik

2. kolo rokometne super lige

Kranjčanke gostijo Olimpijo

Kranj, 2. oktobra - Prejšnji konec tedna so se začele rokometne lige med njimi tudi super liga za moške in ženske. Pred dvorčani so v prvem kolu morali priznati premoč najboljše slovenske rokometne ekipe Pomurke Laško, gorenjske zastopnice v super ligi, igralke Kranja pa so kljub dobrim nasprotnicam odlično izkazale na gostovanju v Velenju, ko so s precej športne smole ob koncu izgubile le za en gol.

To soboto rokometnice Kranja igrajo doma, gostijo pa najboljše slovensko ekipo, rokometnice Belinke Olimpije, ki so že na prvem srečanju v Mariboru dokazale, da so favoritinje v ligi. "Naše igralke so prejšnji teden v Velenju sicer nesrečno izgubile, pokazale pa so dobro igro in se resnično borile. V soboto že ob 16. uri v dvorani na Planini pričakujemo najboljšo slovensko ekipo, Olimpijo, vendar pa dekleta pravijo, da se ne bodo vdale vnaprej in se bodo borile do konca. Veliko pa bi k igri pripomogla tudi pomoč navijačev," zatrjuje predsednik RK Kranj Bratislav Stojkovič. Rokometaši dvorane tokrat gostujejo pri ekipi Pomurke Bakovci. ● V. Stanovnik

LIGAŠKI SPORED

NOGOMET

Slovenska nogometna liga

Naklo: nedelja, 6. oktobra ob 15. uri: Živila Naklo - Steklar

Območna članska liga - zahod

Žiri: nedelja, 6. oktobra, ob 15. uri: Alpina Žiri - Elan

Gorenjska nogometna liga - člani

Bitnje: Bitnje - LTH, Meja: Mavčiče - Lesce, Sveti Duh: Polje Visoko, Bled: Bled - Senčur, Strazišče: Sava - Creina, Orehek: Zarica - Trboje, Orehek: Zarica - Trboje, Olševek: Grintavec, Kondor, Podbrezje: Podbrezje - Reteče, Hrastje: Hrastje - Jesenje B, Velesovo: Velesovo - Živila Naklo, Tenetiše: Podgorje - Žiž, Britof: Britof - Predvor Tekme so v soboto, 5. oktobra, ob 15. uri

ROKOMET

Super liga - ženske

Kranj: dvorana na Planini, sobota, 5. oktobra, ob 16. uri: Kranj - Olimpija

Republiška liga - moški

Škofja Loka: dvorana Poden, sobota ob 20. uri: Šešir - GPG Grosuplje

Republiška liga ženske - zahod

Kranj: dvorana na Planini, nedelja ob 9. uri: Kranj - Alpina Strazišče: sobota, 5. oktobra, ob 18. uri: Sava Kranj - Olimpija

HOKEJ

Alpska liga

Jesenice: Podmežaklja, nedelja, 6. oktobra, ob 18. uri: Acroni Jesenice - KAC Celovec Bled : Športa dvorana, torek, 8. oktobra, ob 19. uri: Bled Promolitea - ATSE Graz

KOŠARKA

Slovenska liga moški - zelena skupina

Kranj: dvorana na Planini, sobota, 5. oktobra, ob 20. uri: Triglav - Smelt Olimpija

Slovenka liga - ženske

Kranj: dvorana na Planini, sobota, 5. oktobra, ob 17.45 uri: Kranj - Odeja Marmor

GASTREMA

vodnik po

gostinski

opremi

Gastrema
Celovška 149
Ljubljana

telefon
061 554 781

PTT PODJETJE KRANJ, p. o.
Mirka Vadnova 13
64000 Kranj

objavlja prosta dela in naloge:

1. NAJZAHTEVNEJŠE ANALIZE IN PLANI
2. PREVZEM, PREDELAVA, ODPIRA IN SPREMLJANJE POŠTNIH POŠILJK - pošta Kranj 1
3. DOSTAVLJANJE PTT POŠILJK - pošta Tržič

Pogoji pod 1):

- diplomirani ekonomist ali druga ustrežna izobrazba
- najmanj 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

- 2):
- poštni manipulant oz. druga ustrežna izobrazba III. stopnje strokovne izobrazbe

- 3):
- poštni manipulant oz. druga ustrežna izobrazba III. stopnje strokovne izobrazbe
- vozniki izpit A ali B kategorije

Delovna razmerja se sklenejo za nedoločen čas s poskusnim delom pod 1 - 3 mesece, pod 2 in 3 - 1 mesec. Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi tega oglasa na naslov: PTT podjetje Kranj, Mirka Vadnova 13, 64000 Kranj. Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

SREDNJA KOVINARSKA IN CESTNOPROMETNA ŠOLA SKOFJA LOKA

Na podlagi 16. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS št. 12/91) in 147. člena 4. odstavka Zakona o usmerjenem izobraževanju (Ur. l. SRS št. 11/80, 6/83, 25/89, 35/89) razpisuje dela in naloge:

RAVNATELJA

Pogoji:

- visoka izobrazba
- pedagoško-andragska izobrazba
- opravljen strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju

Kandidat bo izbran za 4 leta. Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj v 8 dneh po objavi razpisa pošljejo prijave z dokazili, kratkim življenjepisom in programom dela na naslov: Srednja kovinarska in cestnoprometna šola, Podlubnik 1 b, 64220 Skofja Loka, s pripisom »za razpis«. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po odločitvi sveta šole.

VIC - MURDO VOZNIK
HOROSHA 5 (HOTEL CENIA)
tel. 213 - 650 int. 212
328 - 602

- Teoretično in praktično izobraževanje
- Ispisovanje osebnih avtomobilov
- vozne parke z voznikom in Video kamera.

RENT - A - CAR

OBLAČILA ZAME

PAMETEN GOSPODAR VE, DA NJEGOVA ŽIVINA POTREBUJE NARAVNO IN URAVNOVEŠENO PREHRANO !

Res je! Mnogim slovenskim kmetom predstavlja reja krav in prašičev osnovni vir zaslužka. Kako se bo račun iztek, pa je največkrat odvisno od krme.

Vaše živali ne potrebujejo umetne hrane ali nekakšnih splošnih dodatkov, temveč usklajen dnevni obrok s pravilno količino vitaminov in mineralov.

Zato smo v Leku pripravili vrsto novih mineralno - vitaminskih dodatkov, ki omogočajo najboljšo prehrano živali ob različni intenzivnosti reje in različnih vrstah doma pridelane krme.

Naši novi proizvodi so :

za krave molznice v ekstenzivni reji z nizko mlečnostjo

za krave molznice, ki dobivajo osnovni obrok iz sena, koruzne silaže in beljakovinskega krmila

kot dodatek doma pripravljenemu močnemu krmilu iz pesnih rezancev v poletnem obdobju

za prašiče, ki imajo v osnovnem obroku pretežno silirano koruzo

za krave, ki dobivajo osnovni obrok iz sena ali travne silaže z zmerno gnojnih površin, lahko tudi z dodatkom manjših količin koruzne silaže, in za vse presušene krave ne glede na sestavo obroka

kot dodatek doma pripravljenemu močnemu krmilu iz koruze v poletnem obdobju

kot dodatek za pripravo popolnega močnega krmila za mleko

za prašiče, ki imajo v osnovnem obroku pretežno žitno zrnje

- optimalno izkoriščanje doma pridelane krme
- večja proizvodnja
- boljše zdravstveno stanje

VEČJA GOSPODARNOST REJE

KRAVIMIN IN PRAVIMIN

DODATEK, KI GA CENI DOBER GOSPODAR

lek ljubljana veterina

MALI OGLASI

217-960

AVTODELI

Prodaj zimske GUME s platšči za VW. 75-291 16721
Prodaj več REZERVNIK DELOV za Lado Samaro. 217-119 16744
AVTODELI Coral Lesce! Renault, Golf, Zastava. Ugodno! 16751
Prodaj nove plastične BLATNIKE za R 4. 216-153 16761
Prodaj razne DELE za Z 101. 621-094 16811
Prodaj komplet MOTOR za Kombi 25 Cimos. 312-255 16872
Prodaj R 4 TL, letnik 1980, po delih. 66-041, zvečer 16887
Prodaj VW 1300, letnik 1970, registriran do oktobra 1991: izključno samo za dele. 218-059 16909
Prodaj desno OGLEDALO za Opel Commodore. 311-158 16915
Sončno STREHO za avto, prodaj. 633-736 16937
Ugodno prodaj dodatne prednje in zadnje kromirane CEVI, zavorne ČELJUŠTE, prednje LUCI, ROKO za prednje kolo, zadnji SPOILER, prednji ODBIJAC, stransko vratno STEKLO in druge DELE za Lado Niva. 77-054 16950
Prodaj komplet motor za Golf diesel 1600, letnik 1983. Ogled popoldan. Krnica 2/d, Zg. Gorje 17025
Prodaj silažno KORUZO in ELEKTROMOTOR, 8.8 kW. 74-376 16896
Prodaj rabljeno hladilno SKRINJO, PRALNI STROJ, KAVČ in JOGIJE. 43-251 16900
Prodaj traktorske GUME, dim. 11.2 - 10 - 20 in otroško POSTELJICO. 622-192 17016
Prodaj LADO Riva 1300, letnik 1988 in 6 kub. m. PLOHOV. 64-258 17046

STAN. OPREMA

Ugodno prodaj rabljeno SPALNICO. 75-310, po 20. uri 16440
Ugodno prodaj nov WC KOMPLET, svetlo rdeč. 50-825 16747
Zaradi selitve ugodno prodaj razno POHISTVO. 802-201, popoldan 16772
Kotno SEDEŽNO GARNITURO Kofee, proizvajalca Zlat Tržič, kot nova, ugodno prodaj. Suštar, Na kresu 20, Zeleniki, 66-441, int. 241 ali int. 316, dopoldan
Dva, skoraj nova, FOTELJA, ugodno prodaj. 214-006 16851
Prodaj LEŽIŠČE in JOGI, novo. 214-278, po 12. uri 16895
Ugodno prodaj KAVČ in dva FOTELJA. 801-514 16927
Prodaj starinsko, nizko, OMARO s predali. Cena po dogovoru. Francka Zych, C. talcev 8/b, Jesenice 16940
Nove JOGIJE Mehlo, prodaj 50 odstotkov cene kot v trgovini. 52-087
Ugodno prodaj KUHINJO in SEDEŽNO GARNITURO. 329-982 16974
Prodaj na novo predelan raztegljiv KAVČ in dva FOTELJA. 218-826, po 16. uri 17023

VARSTVO

V popoldanskem času VARUJEM otroke: lahko občasno. 215-701, zvečer 16685

ZAPOSLOTITVE

Gostilna v Kranju zaposli KUHARJA ali KUHARICO ter dekle za honorarno pomoč v STREŽBI. 221-224 16389
Gostilna "Moja" v Bohinju zaposli NATAKARICO, z najmanj 2-letno prakso. Delo je v popoldanskem času - od 15. do 23. ure, ponedeljki so dela prosti dnevi. Informacije na 721-031, vsak dan po 12. uri 16585
Sprejem DELO na dom - lepljenje, livenje, pletenje. 215-701, zvečer 16648
DELO na vašem domu, delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratak življenjepis in kuverto z vašim naslovom ter znako, nato boste dobili potrebno navodilo. Pavla Pustilek, Virmale 49, 64220 Skofja Loka
Slovensko podjetje, s sedežem v Ljubljani, išče ZASTOPNIKE. Sifra: DOBRO PLAČILO 16810
Stalno zaposlitev dobijo ŠIVILJE. 801-018 16818
Iščem pripravniško DELO - ekonomski tehnik. 43-489 16849
Nudimo DELO v gostinskem lokalu. 222-192 16860

KLJUČAVNIČAR - ŠOFER, z B in C kategorijo išče SLUŽBO. Naslov v oglašnem oddelku. 16939

Honorarno delo nudim izkušenim ročnim PLETILJAM. 325-440 16952
Če imate dovolj prostega časa in si želite dodatno zaslužiti, se pridružite uspešni zastopniški skupini DZS. 59-063

Sprejemem kakršnokoli DELO na dom. 46-443 16726
DELO na kmetiji, iščem. Informacije na 329-045 16727

Honorarno zaposlimo večje število ljudi. 621-416 16763

Razpisujem ŠTIPENDIJO za V. stopnjo - Gimnazija. Sifra: GIMNAZIJA 16984

Iščem ORGANIZATORJA akviziterjev za Božična in Novoletna darila. Sifra: BOŽIČ 16985

Kava bar "Lev" Predvor in prenovljeni Kava bar "Primadona" Trebija, sprejmeta več simpatičnih deklet za STREŽBO, v redno delovno razmerje. Ponudbe s telef. številom pošljite na naslov: Kava bar "Lev", Predvor 9, 64205 Predvor 16988
Nudimo DELO - ČIŠČENJE poslovnih prostorov, v Strazišču. Sifra: VESTNA

Iščemo osebo za POMOČ materi. Plačilo po dogovoru. Nudimo stanovanje in hrano. 75-802 ali 79-610, od 18. do 19. ure 17001

Honorarno zaposlim dekle za STREŽBO. 217-720 17004

Zaposlim dva KV SLIKOPLESKARJA, s 5-letno prakso v slikopleskarstvu. 212-391, od 19. do 20. ure 17017

Iščem mlado, komunikativno PRODAJALICO, za delo v tekstilni trgovini. 222-360 17033

Iščemo AKVIZITERJE. 221-321, int. 22-41, Porenta 17070

Pridružite se skupini za PRODAJO otroške literature. Zasluzek neomejen! 310-169 17102

Honorarno zaposlim dekle za STREŽBO v Pizzeriji. 217-720 17105

ROBINSON
club TRŽIČ
DETELJICA
tel.: 52-266

DANES
4. 10. ob 21. uri
nastopa
DINO DVORNIK

ŽIVALI

Prodaj rjave KOKOŠI nesnice za zakol ali nadaljno rejo. Nesnost 65 odstotna. Cena 50,00 din. Dobite lahko tudi zaklane in očiščene kokoši. Cena 55,00 din. Ivan Resnik, Moste 76, Komenda, vsak dan, od 4. do 9. 10. 1991 16695

Prodaj 4 mesece starega BIKCA simentalca. Zgoša 4/a, Begunje 16696

PSA Čivavo, z rodovnikom, prodaj. 78-403 ali 78-554 16707

Prodaj PUJSKE, težke 30 kg in manjše. Sp. Brnik 60 16719

Prodaj JUNICO za zakol. 621-741, popoldan 16723

Prodaj 10 dni staro TELIČKO. Druholoka 17, Kranj 16766

TELIČKO, stara 2 leti, zamenjam za brejo kravo ali telico. Vrhunc, Podblica 12, Zg. Besnica 16773

Prodaj 300 kg težko TELICO za zakol. Virmale 42, Šk. Loka 16774

Prodaj mladiče ŠKOTSKEGA OVČARJA, z odličnim rodovnikom. 75-614

Prijaznem ljudem oddam tri mlade MUCKE, stare 1.5 meseca. 241-831

Prodaj dve TELIČKI simentalci, stari 4 in 12 mesecev, za nadaljno rejo. Dežman, Savska 15, Ribno - Bled 16789

Prodaj 14 dni starega BIKCA simentalca. Milan Stebe, Podboršt 14, Komenda

Prodaj čistokrvne NEMŠKE OVČARJE - psičke. 692-098 16828

Oddam prijaznega PSIČKA - melanec kokeršpanjel, star 6 mesecev. 43-423

Prodaj breje OVCE. 66-344 16899

Prodaj 14 dni staro TELIČKO simentalco. Sr. Bela 36, Predvor 16904

Prodaj 7 tednov staro TELIČKO simentalco. Veleosvo 12 16913

Poceni prodaj breje KOZE, odlične mlekarice in pripuščam srnastega čistokrvnega KOZLA. Mateja Soklič, Grajska 48, Bled 16960

Prodaj ZAJCE, 230,00, din. Škofja Loka, 631-620 16975

Srednje, črne PUDLJE, z rodovnikom, šampionskih staršev, prodaj po 800 DEM. 328-801 16981

Mercator

POTROŠNIKI!

Prišel je čas ozimnice. Mercator-KŽK Kmetijstvo Kranj prodaja v sadovnjaku Predvor jabolka od 18,00 - 26,00 din za kg vsak dan, razen nedelje, od 9. - 17. ure in jedilni krompir v skladišču Šenčur od 4,50 do 5,50 din za kg vsak dan, razen nedelje, od 7. - 14. ure.

SE PRIPOROČAMO!

Poceni prodam LABRADORCE, brez rodnika, stari 6 tednov. ☎ 632-666

Rjave JARKICE ter manjše in večje PRAŠICE, prodam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka. ☎ 65-546 17010

Prodajam TELICO simentalno, tik pred letitvijo, tretje tele in 150 kg težkega BIK-CA, za rezo. Žigjanja vas 31. Duplje 17026

kalifornijske ČRVE, zelo poceni prodam. Zorč, Betonova 22, Kranj 17076

Ugodno prodam NEMŠKE OVČARE, z rodnikom, stari 7 tednov. ☎ 631-092

NOVA TEL. ŠT.
328-540

Candy Servis
RAJKO KNIFIC

Tončka Dežmana 4, Kranj

STANOVANJA

Družbeno 2-sobno STANOVANJE, na Planini II., zamenjam za večje. Šifra: KRANJ IN OKOLICA 16701

V Podluniku prodam 2-sobno STANOVANJE. ☎ 622-615 16742

Zamenjam 2-sobno STANOVANJE, 54 kvad. m., v bližini glavne Pošte, za večje (2-sobn + kabinet ali 3-sobno). ☎ 217-859 16803

V najem oddam konfortno, opremljeno, 1,5-sobno STANOVANJE, s telefonom, najboljšemu ponudniku. Šifra: PLANINA - PREDPLACILO 16953

Prodajam 2-sobno STANOVANJE, 60 kvad. m. Cena po dogovoru. Možnost 50 odstotnega kreditiranja. ☎ 323-684 ali 633-927 17007

Nujno prodam 2-sobno STANOVANJE, ☎ 323-525, od 10. do 12. ure, ob delavnikih 17014

Oddam SOBO, za pomoč v gospodinjstvu. ☎ 061/612-738 17032

GORENJSKI GLAS

APARATI STROJI

SKRINJO LTH, 300 l, prodam. Šmid, Mladinskih brig. 12, Kranj 16433

Prodajam sedlarski ŠIVALNI STROJ Singer ter STROJ za česanje žime. ☎ 77-310, po 20. uri 16442

Prodajam termoakumulacijsko PEČ ter GORILEC. ☎ 79-078 16582

Nujno prodam SESALEC Worwerk in PARNI CISTILEC "100 Gradi". ☎ 215-701, zvečer 16596

Obnovljen PRALNI STROJ, ugodno prodam. ☎ 41-418 16705

Prodajam nov OLJNI GORILNIK Api. ☎ 77-120, od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure 16711

Prodajam KASSETAR ITT, komponenta studijska. ☎ 57-977 16713

Prodajam "FELDSMITNO" z motorjem in Klip-Klap. ☎ 57-977 16716

Prodajam MOTORKO Husqarna, tip 61 FF. ☎ 622-581 16718

Prodajam PEČ za etajno centralno ogrevanje. ☎ 213-398 16722

Prodajam starejši ŠIVALNI STROJ Singer. ☎ 310-752 16725

Prodajam termoakumulacijsko PEČ, 4 kW, Lipe 12, Bl. Dobrava 16737

NEMŠČINA ZA ZAČETNIKE

- 30-urni tečaj za odrasle ob sobotah in nedeljah

Inf. po tel. 621-998, KON

Prodajam 80-litrski električni BOJLER. ☎ 82-217 16752

Prodajam HI-FI STOLP, še v garanciji. ☎ 77-938 16757

Prodajam videorekorder JVC in player SAMSUNG ali zamenjam za TV. ☎ 325-438 16758

Prodajam nov OVERLOCK, znamke Baby Lock. ☎ 216-153 16758

OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo prodam. ☎ 215-650 16764

Prodajam CIRKULAR, brez motorja. ☎ 214-425 16767

Za 5.000,00 din prodam nov plinski ŠTEDILNIK Kekec. ☎ 70-575, po 16. uri

Prodajam MLIN za rohanje in šrotanje koruze. ☎ 241-759 16792

VIDEOREKORDER Tensai, prodam za 500 DEM. ☎ 620-922 16823

KASETOFON Technics, vrhunski, ugodno prodam. ☎ 620-922 16825

Prodajam trajnožarečo PEČ in "GASPER-CEK". ☎ 45-639 16836

Prodajam CIRKULAR, PRIKOLICO in KOMPRESOR. ☎ 215-135 16843

Prodajam še zapakiran PRALNI STROJ Gorenje. Cena 20.000,00 din. Nevenka Drevenšek, Predvor 1. ☎ 45-377 16844

Poceni prodam ohranjen PEČ Kippersbusch. Gorice 32, Golnik 16845

Prodajam AVTOPRIKOLICO in MIKSER za krmo. Svetovna 9, Kranj 16847

Prodajam nov, zapakiran PRALNI STROJ Siemens. ☎ 214-805 16881

RAČUNALNIK Sharp MZ 721, prodam za 500 DEM. ☎ 311-158 16890

Prodajam starejši barvni TV Gorenje. ☎ 311-158 16916

UGODEN NAKUP AVTOMOBILOV!
FORD (FIESTA, ESCORT, ORION) FIAT (UNO, TYPO, TEMPRA, PEUGEOT) DOBAVA TAKOJ VRBA d. o. o.
064/218-454
MOŽNA TUDI HRVAŠKA VARIANTA

Prodajam trajnožarečo PEČ. ☎ 311-158 16917

Prodajam 4-nitni, 2-igeln, OVERLOCK. ☎ 802-170 16926

Prodajam KOMPLET za avtoženo varjenje. ☎ 622-302 16956

Sitotiskarji! Ugodno prodajam 4-barvni sitotiskarski KARUSEL za tisk na majice. ☎ 061/749-036 16976

Poceni prodajam trajnožarečo PEČ Emo. Marinkovski, Industrijska 10, Jesenice 16982

Prodajam termoakumulacijsko PEČ AEG, 6 kW. ☎ 310-518 16989

Prodajam APARAT za pranje pod paro - "Straifikk". ☎ 622-147 17015

Prodajam žamer in tračno ŽAGO brenta. ☎ 621-083 17031

Prodajam nov AVTORADIO Sparkomatic in ZVOCNIKE. ☎ 311-001 17040

Prodajam PEČ za etajno centralno kurjavo, 17.000 cc, Zevnik, Boh. Bela 100 17090

PEČ Emocentral 23, prodajam 70 % ceneje kot novo. ☎ 242-613 17092

Ugodno prodajam naslednje aparate Blac & Decker: MIZA Workmate 2000, električni SKOBELEK BD 750, krožno ŽAGO BD 59, NADREZKAR BD 66 in ročni BRUSILNIK BD 85. Sašo Horvat, Zl. polje 3/b, Kranj 17100

Prodajam 300-litrsko SKRINJO Gorenje. ☎ 70-572, po 14. uri 17103

GLASBILA

Prodajam odlično ohranjen PIANINO Roenisch. Šifra: 2.000 DEM 16801

Novo 60-basno HARMONIKO, prodam. ☎ 311-388 16857

Prodajam dvomanovalne ORGLE Krumar, na obroke. ☎ 622-492 16877

Prodajam akustično KITARO, za 1.500,00 din. ☎ 311-158 16889

Prodajam SYNTHESIZER Angeltrone DM 280, Cena 300 DEM. Matjaž Antunović, Podhom 2, Zg. Gorje 16901

Ugodno prodajam star KLAVIR. ☎ 216-602 16902

SYNTHESIZER Yamaha PSR 70, ugodno prodam. ☎ 633-736 16935

Poceni prodajam ORGLE Tiger, C. 26, julija 48, Naklo 17019

Prodajam dvomanovalne ORGLE Krumar, na obroke. ☎ 622-492 17088

GRADBENI MATERIAL

Prodajam smrekov žagan LES, debeline 5 in 8 cm. ☎ 45-672, 16795

Prodajam hrastove DESKE. ☎ 75-310, po 20. uri 16441

Prodajam starinska dvokrilna VHODNA VRATA. ☎ 51-024, pop. 16775

Ugodno prodajam ETERNIT, dim. 40 x 40 cm. ☎ 48-235 16776

Prodajam 370 kg ŽELEZA v kolobarju, premer 10 mm. ☎ 48-235 16777

Prodajam 3.500 kg TERANOVE Zreče. ☎ 061/613-092 16790

Prodajam električno gradbeno DVIGALO z drogom. ☎ 241-759 16793

Prodajam 18 vreč bele MIVKE. ☎ 241-759 16794

Prodajam 60 kosov PUNT, dolž. 2,2 m. ☎ 241-759 16795

Prodajam obžagan LES za ostrežje l-stanovanjske hiše. ☎ 43-094 16807

Prodajam 750 kosov betonskega STRESNIKA. ☎ 68-733 16830

LOVILCE za sneg, 28 kosov, ugodno prodam. ☎ 68-733 16831

Prodajam belo MIVKO v vrečah. ☎ 327-710 16864

Prodajam 20 kvad. m. rabljenega, očiščenega, PARKETA. ☎ 311-455 16893

Ugodno - 40 odstotkov ceneje - prodajam komplet betonsko strešno OPEKO Novo mesto. ☎ 214-775 16905

Prodajam PUNTE in "KAJLE". Jensterle, Bl. Dobrava 81 16910

Prodajam SPIROVCE, dim. 12 x 15 cm. Velešovo 12, Cerklje 16912

POROLIT, 300 kosov, prodajam po polovični ceni. ☎ 81-352 16923

Prodajam rabljene železne CEVI, premer 300 mm. ☎ 65-370 16929

Prodajam 100 kg BAKRA v roli. ☎ 57-872 17101

GOSTILNA LAKNER
Kokrica - C. na Brdo 33
tel. 064-212 890

NOVO!

malice, nedeljska kosila

posebna ponudba za zaključene skupine, poroke...

odprto vsak dan od 10. do 22. ure ponedeljek ZAPRTO!

nami

Jesen je tu in z njo
čas nakupov, ki so danes
za marsikoga veliko breme.

**V Nami vam bomo
nakupe olajšali.**

za vse nakupe nad 8.000 din
- nudimo UGODNO POSOJLO in sicer:

- na 6 obrokov

- brez pologa

z ugodno stalno obrestno mero

**KDOR IŠČE, TA NAJDE -
V NAMI!**

Dva RADIATORJA, Jugoterm, nova, dim. 650 x 1.000 mm in 650 x 1.200 mm. ☎ 311-002 16999

PLUTO, talno in stensko, prodajam. ☎ 217-061 17053

Poceni prodajam hrastov lamelni PARKET. ☎ 324-164 17058

IZOBRAŽEVANJE

Nemščina, španščina - TEČAJI, PREVOZI. ☎ 323-892, dop. 16821

Iščemo UČITELJA klavirja za 9-letno začelnico. Pouk lahko tudi na našem domu. ☎ 312-521 17034

Tujka INSTRUIRA in PREVAJA nemščino (PC). ☎ 312-520 17069

KUPIM

Smrekove PLOHE ali DESKE, kupim. ☎ 422-673 16717

Kupim HLADILNIK za R 4 GTL. ☎ 79-964 16738

CITROEN GS, GA, CX, BX, Visa, za dele, kupim. ☎ 691-946 16827

BKICA simentalca, težkega od 70 do 90 kg, kupim. ☎ 061/611-527 16906

Kupim zadnjo desno LUČ za Lado Samara 1300. ☎ 43-145 16964

Zazidljivo PARCELO ali staro HIŠO, kupim. Šifra: MLADA DRUŽINA 17020

Kupim suha bukova ali hrastova DRVA. ☎ 217-061 17049

ELEKTROMOTOR, od 25 do 30 kW, 900 obratov, za proizvodnjo elektrike, kupim. ☎ 70-019 17060

Kupim jalovo KRAVO, Luznar, Kovski vrh 2, Škofja Loka 17066

E. Bittmann

CELOVEC - CENTER
ST. VEITER STR. 16, TEL. 9943-463-56457

■ ENOSTAVNO - AVTO NA SERVIS IN NATO PO NAKUPIH

■ VSI ORIGINALNI DELI IN DODATNA OPREMA

PRISPELA STA GOLF '92 IN AUDI 80 - '92

LOKALI

Oddam SKLADIŠČE v Naklem. ☎ 50-852 16728

Oddam POSLOVNE PROSTORE, SSS Radovljica, Gorenjska 25 16746

V najem oddam MIZARSKO DELAVNICO, s stroji, za določen ali nedoločen čas. ☎ 310-577 16826

V najem oddam PROSTORE za obrt. Jože Pretnar, Zg. Dobrava 5, Kamna gorica 16969

LOKAL za trgovsko dejavnost, v okolici Škofje Loke, vzamem v najem. ☎ 621-513 16954

PROSTOR v centru Kranja, 30 kvad. m., oddam v najem, za mirno dejavnost. Šifra: KRANJ - CENTER 16987

Gostinske, trgovske PROSTORE oddam v najem, v Kranju. ☎ 217-895, do 9. ure 17063

V najem oddam 50 kvad. m. PROSTORA - za skladišče ali mirno obrt. Prebačev 46/a, Kranj. ☎ 323-271 17101

MOTORJI KOLESA

Prodajam MOPED APN 3. Cena 10.000,00 din. ☎ 58-109 16629

Prodajam neregistrirano JAWO 350 cc, rdeča. ☎ 57-678 16733

Prodajam športno KOLO na 10 prestav. ☎ 77-247 16755

Dekliško KOLO, avstrijske izdelave, skoraj novo, prodajam. ☎ 241-801 16797

Prodajam APN 4 in bel AVTOMATIK, Belehajeva 47, Senčur 16858

Prodajam ATX. Cena 800 DEM. ☎ 217-538 16868

Ugodno prodajam ATX, letnik 1988. ☎ 692-252 16879

Prodajam dve KOLESI Mount bike. ☎ 061/614-543 16946

Ugodno prodajam moško športno KOLO. ☎ 216-676 16967

OBVESTILA

TV antene in tremoakumulacijske peči MONTIRAM in POPRAVLJAM. Servis Zibelnik, Mengeš, 061/737-194 15794

RTV Servis Poreča. ☎ 40-347 16025

OPRAVLJAM vsa gozdarska dela - sekaje, sajenje, čiščenje ... Janez Zupan, Zg. Duplje 45 16297

Poceni MONTIRAM okna, vrata, obloge, nepuše. ☎ 46-032 16303

IZDELUJEM cinkane smetnjake in žeblice. ☎ 326-426 16304

J & J TV, VIDEO, HI-FI, SERVIS. Popravljamo vse vrste TV, VIDEO in HI-FI NAPRAVE. ☎ 329-886 16355

ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE, ROLETE, lahko naročite: Roletarstvo Nograšek, Milje 13, Senčur. ☎ 43-345 (delavnica) ali 061/50-720 16370

OBNOVA traktor za tiskalnike. Naročila na ☎ 061/576-078 16398

AVTOELEKTRO popravila! Non - stop. ☎ 242-030 16421

Sprejem vsa ZIDARSKO - FASADERSKA dela. ☎ 213-629 16691

PODJETNIKI! Če vas mučijo knjigovodske težave, se oglasite. Šifra: BREZ TEŽAV 16706

ČISTIM itisone, tapisone, sedežne garniture. ☎ 632-437 16745

V trgovini "Komi" na Bledu lahko ugodno kupite KOLO. ☎ 77-24 16754

Videoteka "Komi" na Bledu razporeja VIDEOKASETE. ☎ 77-24 16756

PODJETNIKI, OBRITNIKI!

Če ste ustanovili podjetje, postali obrtnik ali pa je to že za vami, pa še vedno nimate ustreznega rešenega vodenja računovodstva oziroma poslovnih knjig, se obrnite na

SCONTO d. o. o.

Srednja vas 108, 64208 Senčur, tel.: 41-240

kjer vam bomo strokovno in po konkurenčnih cenah vodili računovodstvo, poleg tega pa nudili tudi vse potrebne nasvete v zvezi s poslovanjem.

Prodajam VOZIČEK Chicco - marena. ☎ 211-403 17071

Poceni prodajam otroško ZIBKO. ☎ 45-390 17086

Prodajam otroško POSTELJICO z jogijem. ☎ 211-403 17087

OSTALO

Prodajam GAJBICE, Frelj, Posavec 64, Podnart 16102

Prodajam jadralno PADALO. ☎ 311-420 16102

Učinkovitost SREDSTVO proti miši, voluhar

Britof, 6. in 7. oktobra 1991

Slovenija in svet

Če želite, bodite samostojni

Tako je v sredo popoldne dejal predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in zunanjemu ministru dr. Dimitriju Ruplu predsednik francoske republike Francois Mitterand.

Štiriindvajseturni obisk predsednika predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana, zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla in tiskovnega predstavnika zunanjega ministrstva Iva Vajgla v Parizu lahko ocenimo kot uspešen, saj je bil opravljen tudi s francoske strani na najvišji možni ravni. Slovenci so se srečali s predsednikom francoske republike Mitterandom in zunanjim ministrom Dumasom. Obisk je bil učinkovito pripravljen in medijsko izredno odmeven je bil uresničen na povabilo najvišjih predstavnikov francoske republike. To je bilo drugo uradno srečanje Francozov in Slovencev. Prvo je bilo julija letos, ko je bil v Parizu dr. Rupel.

Vatikan za priznanje Slovenije in Hrvaške

Vatikanski državni sekretar, kardinal Angelo Sodano je za bontski list Die Welt izjavil, da si Sveti sedež prizadeva za čimprejšnjo pridobitev mednarodnega soglasja za priznanje neodvisnosti Slovenije in Hrvaške. Vatikan je pospešil akcijo po novih napadih armade in teroristov na Hrvaško in njeno gospodarsko in kulturno bogastvo ter zločinah nad civilnim prebivalstvom.

Slovenska delegacija je sogovornike seznanila z našimi pogledi na reševanje jugoslovanske krize. To je slovenski strani popolnoma uspelo. Slovenija želi še naprej sodelovati pri procesu ustvarjanja miru na haški konferenci, obenem pa želi prvenstveno reševati svoje lastne probleme in skrbeti za svojo usodo. Slovenija ne more biti talec nepriljubljenosti pri reševanju jugoslovanskih problemov. Sklepi stavek Mitteranda je bil jasn: "Če želi biti Slovenija samostojna, naj bo!" To je konec koncev tudi formalno priznanje slovenske države.

Tržičani v pobratenem mestu

V alzaško mesto Ste Marie aux Mines, ki je pobrateno s Tržičem, je odpotovala slovenska delegacija, v kateri so minister za turizem Ingo Paš, tržiški župan Peter Smuk, predsednik kranjske obrtne zbornice Potočnik in Tine Tomazin, predsednik odbora za stike med Tržičem in alzaškim mestom. Delegacija se je že sestala z županom Rolandom Mercierom. Slovenska delegacija je gostitelje seznanila z nadaljnjimi osamosvojitvenimi koraki Slovenije ter jih prosila za vplivanje na francoske oblasti, da bi priznale Slovenijo. Ingo Paš je povabil delegacijo evropskih držav v Slovenijo, da bi se na kraju samem prepričala, da Slovenija izpolnjuje pogoje za mednarodno priznanje.

Veleposlanik prepričuje Slovence

Predstavnike slovenske oblasti je obiskal ameriški veleposlanik v Beogradu Warren Zimmermann. Od predstavnikov Slovenije je terjati natančnejša pojasnila o nadaljnjih slovenskih osamosvojitvenih korakih. "Od slovenskih oblasti sem predvsem želel zagotoviti, da Republika Slovenija ne bo sprejemala enostranskih ukrepov, posebej ne takšnih, ki bi ogrozili interese drugih jugoslovanskih republik oziroma narodov. O reševanju jugoslovanske krize morajo odločiti jugoslovanski narodi sami. Združene države Amerike pa po besedah veleposlanika ne bodo vojaško posredovale. Priznanje neodvisnosti Slovenije za zdaj ni na dnevnem redu ameriške politike, je dejal Zimmermann. ● J. Košnjek

Opazovalna misija ES v Sloveniji

Na seji Komisije Skupščine Republike Slovenije za mednarodno sodelovanje so obravnavali željo opazovalcev Evropske skupnosti za bivanje in delovanje v Sloveniji tudi po 13. oktobru, ko jim v Sloveniji poteče mandat. Misija bi rada uporabila ozemlje Slovenije za nekakšno oporišče za nadzorovanje položaja v Republiki Hrvaški. Strinjali so se s predlogom ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla, da podaljševanje mandata opazovalcev v Sloveniji ni potrebno, lahko pa se s posebno pogodbo dogovorimo o bivanju v Sloveniji. Takšno bivanje bi Sloveniji lahko pri nadzorovanju zračnega prostora in hrvaške meje koristilo, hkrati pa bi Slovenija s tem postala pogodbeni partner Evropske skupnosti, kar utegne olajšati njeno priznanje. ● S. Z.

Slovenci v Italiji ne zaupajo politiki ES in Italije

Ker je bilo po junijski vojni opaziti zaskrbljujoče odklanjanje politike Slovenije in celo naklonjenost do jugoslovanske armade, se je Slovenska kulturno-gospodarska zveza odločila naročiti javnomnenjsko raziskavo o pogledih Slovencev na dogodke v Sloveniji. Rezultati so pokazali, da so naši rojaki odločno na strani Slovenije in soglašajo s politiko osamosvajanja, ki je po njihovem mnenju zahteva Slovencev in ne le odločitev strank. Predvsem zaupajo Milanu Kučanu, verjamejo v rešitev gospodarskih težav. Jugoslavija nima prihodnosti. Ne zaupajo zahodni politiki Evropske skupnosti, niti politiki Italije, še manj pa De Michelisu. ● S. Z.

Predaji vojaških objektov

Armada spet v loški vojašnici

Škofja Loka, Drulovka, 2. oktobra - Na osnovi sklepa brionskega sporazuma, da mora teritorialna obramba izprazniti zasedene objekte armade, je komisija Evropske skupnosti zahtevala tak ukrep tudi v škofjeloški vojašnici. Gorenjski teritorialci so danes predali tamkajšnje objekte v varstvo armadi, vendar največ za deset dni, v svoje roke pa so dokončno dobili skladišče minsko-eksplozivnih sredstev v Drulovki.

Škofjeloška vojašnica, ki je bila od 30. junija 1991 pod nadzorom gorenjskih teritorialcev, je od 2. oktobra ponovno v rokah armade. Res, da je v njej le dvajset vojakov in pet starešin, ki naj bi najpozneje v desetih dneh poskrbeli za dokončno izpraznitev inženirske opreme, vendar ta začasna vselitev ni bila po godu niti teritorialcem niti Ločanom.

Tik pred deveto uro, ko je bil napovedan prevzem objektov, je celo izgledalo, da do njega sploh ne bo prišlo. Vojaška tovarnjaka sta s starešinami in vojniki vred nenadoma izginila v neznanost. Tako ni preostalo predstavnikom teritorialne obrambe, policije, občinske vlade, evropske opazovalne misije in tiska nič drugega, kot počakati na razplet. Čez slabo uro je prispelo z osebnimi vozili več starešin s polkovnikom Erakom na čelu, ki je zadolžen za stike med 5. vojaškim območjem in opazovalci.

Po kratkotrajnih pogovorih, ki se jih nismo mogli udeležiti, nam je poveljnik pokrajinskega štaba TO Gorenjske Bojan Šuligoj med drugim povedal, da je predstavnik armade zamudo opravičil z nesporazumom med seboj, zaradi česar so se zaman čakali v enem od kranjskih križišč. V pogovorih je bilo doseženo soglasje o predaji vojašnice, ki jo stražarji TO zapustijo; delo v njej pa nadaljuje le njihova komisija do popolne predaje objektov in sredstev v njej. Ko bo vojaška oprema naložena na vagon, bodo predstavniki armade vojašnico ponovno predali enotam teritorialne obrambe.

Ob 11. uri so teritorialci odstranili svoje oznake z vojašnice in sneli slovensko zastavo izpred vhoda. Že takrat je bilo slišati glasove nasprotovanja med mimoidočimi ljudmi, pozneje pa smo izvedeli, da ogorčeni prebivalci hočejo pojasniti celo od obrambnega ministrstva.

Če smo kanček grenkobe pogoltnili v Škofji Loki, se nam je gotovo odvil kamen od srca v Drulovki, kjer so skladišče minsko-eksplozivnih sredstev predstavnik armade predali teritorialcem; še bolj potem, ko nam je vojaški skladiščnik zaupal, da so iz skladišč odpeljali blizu 4000 ton eksploziva in streliva. Tako dobrih sto ton streliva večjega kalibra za potrebe teritorialne obrambe v tem skladišču v primerjavi s prejšnjo nevarnostjo sploh ni več vredno omembe. ● S. Saje

Kranjčani za begunce

Kranj, 4. oktobra - Prihodnji petek, 11. oktobra, bo ob 19.30 v dvorani kranjske gimnazije koncert z naslovom »Kranjčani za begunce«. Pobuda zanj prihaja od Zveze kulturnih organizacij v Kranju, ki je za to prireditev zbrala vrsto uglednih umetnikov, ki so se v prid beguncem odrekli honorarjem. Nastopil bo Mešani pevski zbor Musica viva s Primskovega z zborovodkinjo Nado Kos. Pesnica Neža Maurer bo predstavila pesniško zbirko »Litanijske za mir«, v kateri je nekaj pretresljivih pesmi o beguncih in je pobudnico koncerta Alenko Bole Vrabec pravzaprav napeljala na misel o organizaciji koncerta. Nastopili bodo še ansambel Tantaludrug, igralci Kondi Pižorn, Janez Dolinar, Alenka Bole Vrabec, mezzosopranistka Sabira Hajdarević, pianist Peter Škerjanc, prireditev pa bosta povezovala Tina Primožič in Marko Črtalič z Radia Kranj. ● D. Ž.

"G. G."

Kdo bo pohrustal rezerve

Zvezna direkcija za blagovne rezerve je sporočila, da bo za izboljšanje preskrbe ter za umiritev cen sprostila 30 000 ton moke, 30 000 ton sladkorja, 10 milijonov litrov olja in še 3000 ton riža.

Ampak, so še rekli v direkciji, Slovenija in Hrvaška ne bosta dobili nič. Z drugimi besedami to pomeni: po en liter olja na osebo, po tri kilograme moke in sladkorja bo na razpolago zgolj »discipliniranemu« delu bivše Jugoslavije, ki ima glavno mesto Beograd.

Ah, seveda: v zvezni direkciji so še zažugali, da Slovenci in Hrvati krademo, saj ropamo lastnino zveznih blagovnih rezerv. Zato od teh zalog, ki bodo sproščene po 20 odstotkov nižjih cenah, za kazen ne bomo dobili nič.

Zakaj bo beograjska oblast pred zimo napolnila police trgovin na jugu Jugoslavije in pomirila nejevoljo ljudi, je jasno. Le to nam ni jasno, kaj bodo isti ljudje počeli zatem, ko bodo blagovne rezerve pohrustali...

NAJAVLJAMO

Srečanje slikarjev, fotografov in gobarjev

Danes prirejata ZTKO in ZKO Kranj v Šport hotelu na Pokljuki prvo veliko srečanje gorenjskih slikarjev in fotografov, ki bo potekalo od petka pa do nedelje. Veliko slikarsko kolonijo bodo popestrili s svojim sodelovanjem tudi gobarji. Odvijale se bodo tudi pomembne športne prireditve, ki jih bodo zabeležili fotografi. Gre za enkratno priložnost, ki bo povežala šport in kulturo. Slikanja se bodo udeležili priznani gorenjski slikarji, ki bodo svoje ustvarjanje zaključili s postavitvijo razstave v avli Šport hotela. ● M. Z.

Vita Mavrič na Loškem odru

ZKO Škofja Loka je povabila v goste Vito Mavrič, vodilno pevko na področju slovenskega šansona. Vito Mavrič poznamo po njenih odličnih nastopih z večerov šansona v Rogški Slatini, pred dvema letoma pa je nastopila tudi na škofjeloških poletnih večerih. Tokrat se bo Škofjeločanom in drugim predstavila v nedeljo, 6. oktobra, ob 18. uri v dvorani Loškega odra z izborom šansonov, za katere so besedila prispevali uveljavljeni slovenski pesniki, glasbo pa v pretežni meri Urban Koder. Večer bo posvečen miru na Hrvaškem. ● M. Č.

Koncertni večer v Vrbi

Idriart se tokrat seli v Vrbo ob Vrbskem jezeru. V koncertnem večeru, v torek, 8. oktobra, ob 19.30 v Casineumu v Vrbi (Velden), bosta nastopila slovenski violinist Miha Pogačnik in bolgarska pianistka Maria Namitschewa. Izvajala bosta dela Bacha, Schumann, Beethovna in Bartoka. Častno pokrovi-

telstvo nad koncertom so prevzeli: deželni glavar dr. Ch. Zernatto in njegov namestnik dr. P. Ambrozij ter župan mesta Vrbe, prof. V. Petritsch. ● M. P.

Spet rekreacija v zimskem bazenu

Kranj, 2. oktobra - Čeprav je v zimskem bazenu v Savski Loki ves čas živahno, saj se med tednom vrstijo treningi, konec tedna pa tekmovalja, je te dni bazen spet odprt za rekreativce. Plavati je moč ob sobotah med 15. in 18. uro, v nedeljo pa med 9. in 18. uro. Informacije o zasedenosti bazena pa je moč dobiti po telefonu 211 - 177. (vs)

Predavanje o kulturnih spomenikih

Kulturna sekcija kranjskega društva upokojencev vabi na zanimivo predavanje o kulturnih spomenikih na Gorenjskem, ki bo v sredo, 9. oktobra, ob 18. uri v veliki dvorani Društva upokojencev Kranj, Tomšičeva 4. Predava umetnostni zgodovinar dr. Cene Avguštin.

Poziv očividcem nesreče pri Čebelici

Kranj, 30. septembra - Minuli ponedeljek ob 8. uri se je na križišču Likozarjeve in Poštne ulice na prehodu za pešce (pri slaščičarni Čebelica) zgodila prometna nesreča, ko je voznik osebnega avtomobila zbil in poškodoval pešakinjo. Voznik naj bi nesrečo povzročil zaradi umikanja kolesarja. Policaji zato prosijo očividce, da po telefonu 92 ali osebno na PM Kranj sporočijo, kako je prišlo do nesreče. (vs)

Od 7. do 14. oktobra teden prometne varnosti

Otroci bodo porisali trg

Kranj, 3. oktobra - Številke o mladoletnih žrtvah prometnih nezgod so grozljive; v Sloveniji je od 1970 do 1990 leta na cestah umrlo 1127 otrok in mladoletnikov, ranjenih pa je bilo 18.972. Približno desetina pripada Gorenjski.

Ni torej čudno, da je tudi tema letošnjega tedna prometne varnosti posebej posvečena našim najmlajšim. Glavnina prireditev, ki jih v tednu prometne varnosti vodijo sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, bo v kranjski občini v sredo, 9. oktobra. Med 9. in 11. uri bo 300 petošolcev iz osnovnih šol risalo na Titovem trgu prizore iz prometa, drugi pa bodo to počeli na dvoriščih svojih šol. Soferji Alpetourve potovalne agencije bodo s petimi avtobusi zastoj popeljali tretješolce po kranjskih in okoliških cestah, medtem ko jim bodo policisti in soferji razlagali prometne zanke. V sredo ob 11. uri bo tudi sprejem predstavnikov učencev kranjskih osnovnih šol pri županu Vitomirju Grosu, ki mu bodo poročali o prometni problematiki v šolskih okoliših. Ob 12. uri bo župan podelil priznanja najzaslužnejšim mentorjem prometne vzgoje v šolah in članov SPV.

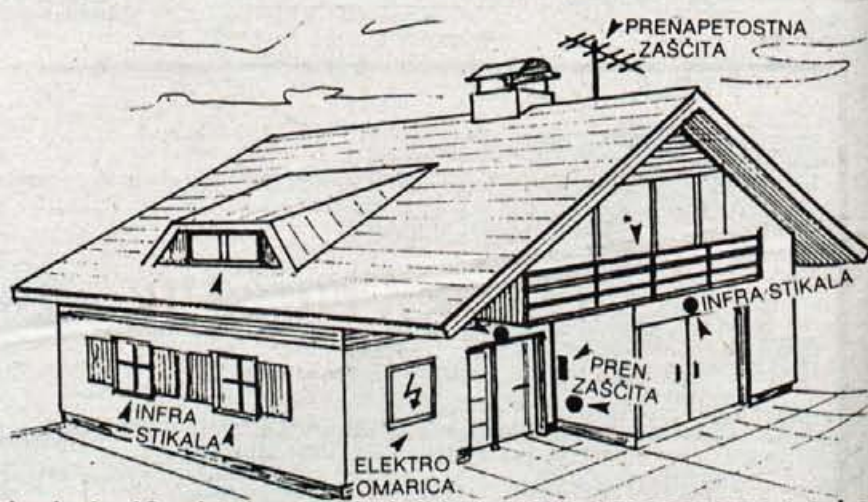
V tednu prometne varnosti bodo na območju kranjske občine, zlasti na podeželju, tudi preventivni pregledi traktorjev. Delavci AMD in policisti bodo traktoriste opozarjali na tehnične pomanjkljivosti traktorjev. Drug glavni poudarek tega tedna je namreč posvečen prav večji prometni varnosti traktoristov, ki so pogoste žrtve slabih vozil. ● H. J.

Nevidna roka varnosti - ELEKTROELEMENT Izlake

AKCIJSKA PRODAJA!
ZA VAREN IN UDOBEN DOM

MERKUR KRAJ

ZA 30% CENEJE

Samo v Merkurjevih prodajalnah do 19. oktobra vsi izdelki ELEKTROELEMENTA Izlake pri nakupu nad 500 din za takojšnja plačila in za člane stanovanjskih zadrug.